tevhid

Zilhicce 1436

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır..." (39/Zümer, 17)

Aylık İslami Eğitim Dergisi | EKİM 2015 | YIL: 4 | SAYI: 42 | FİYATI: 5 ₺ | ISSN: 2148-4635

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

Kâfir olanlar da birbirlerinin dostlarıdır.

8/Enfal, 73

Eski Dost DÜŞMAN OLMAZ

ABD - İRAN Yakınlaşması

BAŞYAZI'20

'03 Mutasavvıfların Allah Tasavvuru
Ebu HANZALA

'51 Tevhid Ümmetine Karşı Birleşi(r)k Laik Güçlerin Topyekün Taarruzu
Kerem ÇAĞLAR

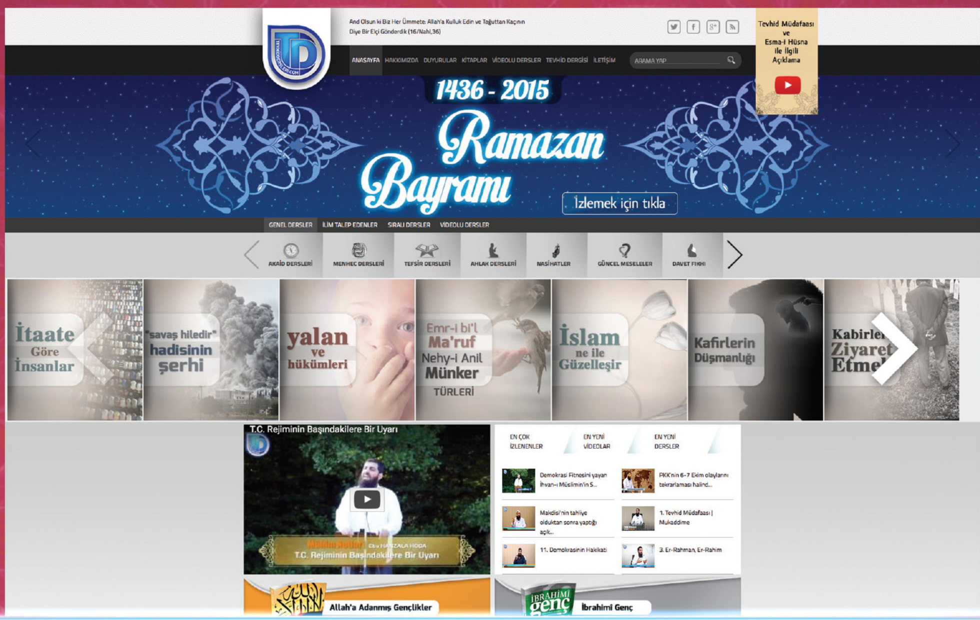
34 *İlk Müslümanlar ve Bireysel Davet Dönemi*
Enes YELGÜN

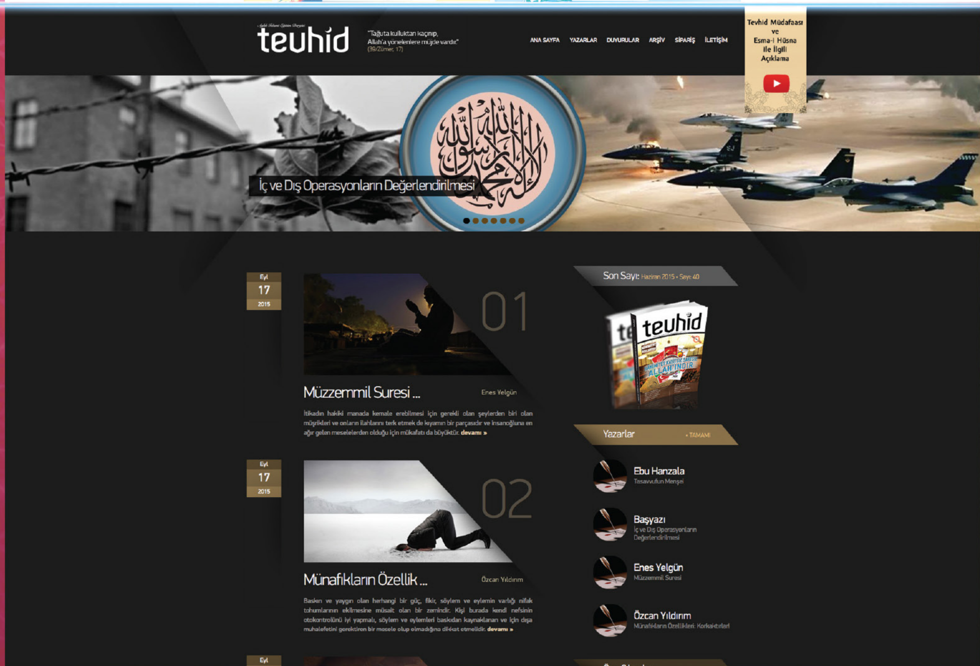
24 *Tesettüründe İhlâslı Ol*
Faruk FURKAN

30 *Münafıkların Özellikleri: Alaycıdırlar!*
Özcan YILDIRIM

Sitelerimiz Açıldı!

tevhiddersleri.net

tevhiddergisi.net

Takip Etmeyi Unutmayın!

Eski Dost, Düşman Olmaz; ABD-İRAN Yakınlaşması

ZİLHİCCE 1436
EKİM '15 SAYI: 42

بسم الله الرحمن الرحيم

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun…

'Eski dost, düşman; eski düşman da, dost olmaz.' diyenler, yüzbinlerce yıllık tecrübeye dayanarak bunu söylemişler. İran ve ABD *'Dostluk-düşmanlık'* ilkesinde itikadları yerle bir ettiği gibi, insanlık tecrübesine de ezber bozdurdu.

Türkiye, seçimlerle beraber oluşan yeni gündemiyle meşgulken, tüm Ortadoğu'nun gidişatına etki edecek bir gelişme yaşandı. Uzun zamandır gündemde olan ve üzerinde konuşulan Nükleer program anlaşması son aşamasına geldi ve taraflar arasında imzalandı. Kendi iç sorunlarıyla meşgul olan Türkiye, bu yeni durumla çok alakadar olamasa da, birinci dereceden bu antlaşmanın muhatabıydı aslında.

Antlaşmayı önemli kılan, bu antlaşmayla beraber İran'ın bölgede elde edeceği nüfuz ve ekonomik kalkınma... Yaklaşık kırk yıldır devam eden ambargoların İran'ı zor duruma soktuğu ve Rusya-Çin bloğunun desteği olmasa ekonomik yönden çökeceği bilinen bir hakikat. Bu antlaşma, ambargoları kaldırdığı gibi İran'ı Batı için yatırım alanı, Batı'yı ise İran için bir pazar hâline getirecek. Ekonomik sıkıntıların ayağına pranga vurduğu ve siyasi emellerini hayata geçirmede ağır davranan İran için bu ekonomik rahatlama, hareket esnekliği ve seriliği kazandıracaktır. İmkansızlıkları ve ekonomik sıkıntılarına rağmen Suriye, Irak ve Yemen'de bunca şerre sebebiyet veren İran'ın, bu sıkıntılardan kurtulmuş hâlinin bölgeye nasıl bir tufan olarak yansıyacağı öngörülebiliyor olsa gerek.

Okurlarımıza faydalı olması, objektif bir bakış açısı kazandırması temennisiyle dergimizin bu ayki gündemine ABD-İRAN izdivacı ve bunun Türkiye'ye yansımasını taşıdık.

Duamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.

Editör

İÇİNDEKİLER

03	Mutasavvıfların Allah Tasavvuru	**Ebu HANZALA**
20	Eski Dost, Düşman Olmaz; ABD-İRAN Yakınlaşması	**Başyazı**
24	Tesettüründe İhlâslı Ol	**Faruk FURKAN**
30	Münafıkların Özellikleri: Alaycıdırlar!	**Özcan YILDIRIM**
34	İlk Müslümanlar ve Bireysel Davet Dönemi	**Enes YELGÜN**
42	Zor Günlerin Adamı Sadık İnsan; Riddet Olayları	**Murat MÜSLİHAN**
46	Tek Başına İken Allah'ı Zikredip Ağlayan Kimse	**Emre ACAR**
51	Tevhid Ümmetine Karşı Birleşi(r)k Laik Güçlerin Topyekün Taarruzu	**Kerem ÇAĞLAR**
57	Osmanlı'da Kadızadeliler Hareketi	**Serfıraz İSLAM**
60	Zorlu Yolculuk Taif	**Mahi**
64	Bağışıklık Sistemi ve Beslenme	**Dr. Seyfullah İSLAM**
66	Cemaatin Manası ve Önemi	**Enes DOĞAN**
71	Kelime-i Tevhid'in Anlamı ve Şartları	**Veysel TÜRK**

tevhid

Aylık Dergi
Zilhicce 1436
Ekim 2015
Sayı: 42
Fiyatı: 5₺

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:
Abdullah DEMİR
Yayın Türü:
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik:
info@tevhiddergisi.net
www.tevhiddergisi.net
Adres: Kirazlı Mh. 1 Sk. No: 21/A
34210 Bağcılar/İSTANBUL
Abonelik için: 0 545 762 15 15

Yazışma Adresi: Abdullah DEMİR
Güneşli Merkez Postane P.K. 51
Bağcılar/İstanbul
Basım: Step Matbaacılık
Göztepe Mah. Bosna Cad. No: 11
Mahmutbey-Bağcılar/İstanbul
Tel : 0 (212) 446 88 46
Dergi İçerisinde Yer Alan Yazılardan
İlgili Yazar Mesûldür.
Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

Satış Noktaları

İstanbul: Tevhid Kitabevi, Hürriyet Mh. Cumhuriyet Cd. No: 3 Bağcılar/İSTANBUL | 0 (545) 762 15 15
Bursa: İkra Kitabevi, İlahiyat Fak. Karşısı Fethiye Mh. Kırlangıç Sk. No:17 Nilüfer/BURSA | 0 (532) 138 02 42
Diyarbakır: Tevhid Kitabevi, Kaynartepe Mh. Gürsel Cd. No: 90/A Bağlar/DİYARBAKIR | 0 (541) 857 34 20
Konya: Tevhid Kitabevi, Şükran Mh. Fıçıcılar Sk. No: 37 Meram/KONYA | 0 (553) 513 48 48

İrtibat Büroları

MERKEZ: Kirazlı Mh. 1. Sk. No: 21/A Bağcılar/İSTANBUL
Büro 1: Güvercin Tepe Mh. Fatih Cd. No: 209 Başakşehir/İSTANBUL
Büro 2: İsmetpaşa Mh. 90. Sk. No: 4 Sultangazi/İSTANBUL
Büro 3: 5 Nisan Mh. 749. Sk. No: 5 Bağlar/DİYARBAKIR
Büro 4: Sarıyakup Mh. Karaman Cd. No: 81 Karatay/KONYA
Büro 5: Bahçıvan Mh. Sıhke Cd. Karatekin Sk. Yavuz Canlı Apt. Kat: 2 (Erçek Durağı Karşısı) Tuşba/VAN

Ebu Hanzala

Mutasavvıfların Allah Tasavvuru

Tevhidin onların yanında dört mertebesi vardır. Başlangıç noktası peygamberlerin davet ettiği ve Kelime-i Tevhid'in anlamı olan makamdır. Orta hâli Ebu Yezid el-Bestami gibi Allah olunabileceğine inanan, fakat bazen kendini Allah hissetse de bu hâlin sürekli devam etmediği insanlardır. Kemal ve nihayet ise kendini Allah görmek ve bu hâlin devamlı olmasıdır.

Allah'ın Adıyla...

Allah'a hamd eder, O'nu tüm eksiklerden tenzih ederiz. Şahitlik ederiz ki; O tektir, bütün ihtiyaçların kendisine arz edildiği Es-Samed'dir. Benzeri, ortağı ve dengi yoktur. O yaratan, biz kulları ise yaratılanız. *'Yarattıklarını O'ndan bir cüz kılan'* anlayıştan O'nu *subhanehu ve teâlâ* tenzih eder, bu anlayış ve sahiplerinden teberri etmeyi kelime-i şehadetin gereği olarak görürüz.

Salât ve selam bizlere Allah'ı en güzel şekilde tanıtan, O'na *subhanehu ve teâlâ* kulluk yollarını öğreten, O'nun rıza ve sevgisine erişme konusunda bizleri insanların akıl, zevk, ilham ve şeytani vesveselerine muhtaç bırakmayan en güzel örnek Muhammed Mustafa'ya olsun.

Tasavvuf erbabına tasavvufun ne olduğu, gayesi ve İslam'ın hangi yönünü ön plana çıkardığı sorulduğunda genelde *'Marifetullah'* dediklerini duyarız. Allah'ı hakkıyla tanıma/marifet ve bu tanımaya bağlı olarak O'na *subhanehu ve teâlâ* hakkıyla kulluk etmenin tasavvufun nihai gayesi olduğunu söylerler. Toplumun tasavvufa ve ehline olan saygısının altında da bu hakikat yatar. Tek amaçları Allah'ı tanımak, O'nu *subhanehu ve teâlâ* gönülden sevmek ve O'na hakkıyla kulluk etmek olan bu insanları; Allah'ın dostları, Allah erleri gibi isimlerle anar ve severler.

Tasavvufun bu iddiasına karşılık; tasavvufta kaynak olarak kabul edilen kitaplar, yolun piri, taifenin seyyidi, makamların ve hâllerin üstadı, pir-i mügan gibi lakaplarla ta'zim edilen insanların nasıl bir Allah inancına sahip olduklarına mercek tuttuk.

Kendi adıma şunu söyleyebilirim ki okumalarım ve yazımı yazma sürecinde sürekli *'Allah subhanehu ve teâlâ zalimlerin ve müşriklerin söylediklerinden ne de yücedir'* sözünü vird edindim. Allah'a hakaret edildiğini işiten bir Müslümanın ruh hâlini yazı boyunca hissettim. Daraldım, sıkıldım, bunaldım.

Yine belirtmeliyim ki çok meşhur zatların

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* karşı söylediklerinin onların sözleri olup olmadığını bilmiyoruz. Tasavvufa felsefe bulaştıran ve ona yeni bir hüviyet kazandıran zındıkların, görüşlerini meşrulaştırmak için bu zatlara iftira etme olasılığı da mevcuttur. **Bu sebepten bizleri ismi geçen şahıslar değil bu fikirler, bu fikirleri kitaplarına alıp yayanlar, bu kitapları kutsayanlar ilgilendirmektedir…**

Sürekli Allah aşkından söz eden, efendisi Şems-i Tebrizi'yle arasındaki akla ve fıtrata sığmayan ilişkisini Allah sevgisine ulaştıran bir merdiven olarak izah eden, Allah aşkını anlayamadığımızdan ikisinin arasındaki ilişkiyi de anlayamayacağımızı iddia eden Mevlana Celaleddin Rumi nasıl bir Allah'a inanıyor?

Sultan Veled buyurdu ki: Bir gün babam (Mevlana) medresede bilgiler saçıyordu. Ders esnasında *'Gerçek murit şeyhinin herkesten üstün olduğuna inanan kimsedir.'* dedi. Bir adam Beyazıd'i Bestami'nin muridlerinden birine: *'Şeyhin mi büyük yoksa Ebu Hanife mi?'* diye sordu. O *'Şeyhim'* dedi. *'Ebubekir mi büyük yoksa senin şeyhin mi?'* diye sordu. O yine *'Şeyhim'* diye cevap verdi. Adam birer birer tüm sahabeyi saydı. O yine *'Şeyhim'* dedi. Adam *'Muhammed mi büyük senin şeyhin mi?'* diye sordu. Yine *'Şeyhim büyüktür'* dedi. En sonunda *'Allah mı büyük senin şeyhin mi?'* diye sordu. Murid: *'Ben Allah'ı şeyhimde gördüm, şeyhimden başka kimseyi tanımam, hep onu tanırım.'* dedi.

Beyazıd'i Bestami'nin muridlerinden birine: 'Şeyhin mi büyük yoksa Ebu Hanife mi?' diye sordu. O 'Şeyhim' dedi. 'Ebubekir mi büyük yoksa senin şeyhin mi' diye sordu. O yine 'Şeyhim' diye cevap verdi. Adam birer birer tüm sahabeyi saydı. O yine 'Şeyhim' dedi.

Başka bir müride *'Allah mı büyük senin şeyhin mi?'* dediler. O da: *'Bu iki büyük arasında hiçbir fark yok'* diye cevapladı.

Ariflerden biri de: *'Bu iki büyükten daha büyük bir lazımdır ki, bu farkı ortaya koysun.'* dedi.

'Allah görünmediği için peygamberler ona naib/vekil oldu. Hayır, hayır... Böyle değil. Bu naible (Peygamberi) niyabet edileni (Allah'la) birbirinden ayırmak çirkin bir şeydir. Burada ikilik yoktur.' [1]

Bu ilim halkasından ne anlamalıyız? Şeyhin Allah'tan büyük olduğunu, şeyh ile Allah veya Peygamber ile Allah arasında fark olmadığını, eşitlik olduğunu... Ayrıma gitmenin, yani tevhid inancının çirkin bir şey olduğunu...

İçki masasında oturup alem yapan bir sarhoşa şöyle bir sorunun sorulduğunu farz edelim: *'Allah subhanehu ve teâlâ kadın kılığına girip ya da bir kadına hulul edip, bir insanın cinsel ihtiyaçlarını karşılar mı?'*

Elindeki içki şişesiyle Rabbine isyan eden, İslam'la ilişkisi sadece bu dine müntesip olmakla sınırlı olan birinin dahi bu soruyu sorana fiziki, en azından sözlü bir tepki vereceği kesindir.[2]

Bu soruya Mevlana'nın nasıl cevap verdiğine bakalım:

'… Yine Sultan Veled'den nakledilmiştir. Bir gün ileri gelen sufiler babam Hudavendigar'a 'Ebu Yezid, ben ilahımı daha sakalı bitmemiş bir genç biçiminde gördüm' buyuruyor. 'Bu nasıl olur?' diye sordular. Dedi ki: 'Bunda iki hüküm vardır: Beyazıd Bestami, Allah'ı subhanehu ve teâlâ sakalı bitmemiş genç suretinde görmüş ya da Beyazıd'ın isteğinden dolayı Allah onun gözüne sakalı bitmemiş genç çocuk biçiminde görünmüştür.' [3]

Dağları çatlatıp, semayı parçalayan, denizleri kaynatıp, yerleri sarsacak bu ğaliz küfrün etkisi daha geçmeden, hemen ardına şu menkıbeyi anlatır Eflaki:

'Şems-i Tebrizi'nin Kimya adında bir hanımı vardı. Bir gün Şems hazretlerine kızıp Meram bağlarına taraf gitti. Mevlana hazretleri medresenin kadınlarına işaret ederek 'Haydi gidin! Kimya Hatun'u buraya getirin; Mevlana Şemseddin'in gönlü ona çok bağlıdır' buyurdu. Bunun üzerine kadınlardan bir grup onu aramaya hazırlanırken

---

1. *Kabalcı Yayınevi, Ahmet Eflaki, Ariflerin menkıbeleri, Sayfa 265*

2. *Bir avukat beyin aktardığına göre içki sofrasında şöyle bir hadise cereyan ediyor. Sarhoşlar şarkı söylemeye başlıyorlar. Aralarından biri bir alevi türküsü söylüyor ve bir yerinde 'Yetiş ya Muhammed yetiş ya Ali' diyor. Arkadaşları tepki gösteriyor. 'İçki sofrasına Peygamberimiz ve Ali efendimizi karıştırma.' Adam söylemekte ısrar edince sofradan biri dine karşı bu saygısızlığı adamı bıçaklayarak cezalandırıyor.*

3. *Ahmed Eflaki, Ariflerin Menkıbeleri, Sayfa 484*

Mevlana da Şems'in yanına girdi. Şems şahane bir çadırda oturmuş, Kimya Hatun ile konuşup oynaşıyor ve Kimya Hatun da giydiği elbiselerle orada oturuyordu. Mevlana bunu görünce hayrette kaldı. Onu (Kimya) aramaya hazırlanan dostlarının karıları da henüz gitmemişlerdi. Mevlana dışarı çıktı. Bu karı kocanın oynaşmalarına engel olmamak için medresede aşağı yukarı dolaştı. Sonra 'İçeri gel' diye bağırdı Şems. Mevlana içeri girdiğinde Şems'ten başkasını göremedi. Bunun sırrını sordu ve 'Kimya nereye gitti?' dedi. 'Yüce Allah beni o kadar sever ki istediğim şekilde yanıma gelir. Şu anda da Kimya şeklinde geldi.' buyurdu Şems.

İşte Beyazıd'ın hâli de böyleydi. Tanrı ona sakalı bitmemiş bir genç suretinde göründü.' [4]

Dilinden Allah ve marifetullah lafızları eksik olmayanların *'Allah'* dediklerinde kast ettikleri budur işte...

Mevlana, Sultan Veled'e soruyor: *'Bahaeddin sana **Allah'ı göstermemi ister misin?**' 'Büyük bir lütuf olur.' dedim bende.'*

Bunun üzerine Mevlana oğluna uzun bir riyazet metodu öğretiyor. Günün neticesinde yirmi saatini Allah için harcayacağı bir program veriyor. Ve şöyle sonlandırıyor bu teklifini:

'*Ondan sonra ne kadar istersen ve elinden geldiğinde **Allah'ı gör ve sevgiliyle aşk oyunları oyna.** Artık ona ne söylersen, ondan ne ararsan kolayca elde edersin.'* [5]

Mevlananın aşk oyunları oynanabileceği Allah ile bizim inandığımız tüm eksiklerden münezzeh, El-Kuddus ve El-Selam olan Allah aynı değildir elbette. Tüm putperestlerin zihinlerinde inşa ettikleri ve tapındıkları bazı ilahları vardır. Onların ilahı beşere kıyas edilen, her türlü eksikliğin izafe edildiği bir ilahtır. Müminlerin inandığı, rızası için yaşadığı, uğruna canlarını ve mallarını feda ettikleri ilahsa; O *subhanehu ve teâlâ* müşriklerin ona nispet ettikleri eksiklerden münezzehtir.

'Babam Ramazan ayında bir evde inzivaya çekilerek, on güne yakın kimseye yüzünü göstermedi… Konya'nın bilginleri, fakirleri, emirleri ve bütün insanlar medreseye gelip, biz Mevlana'nın ayrılığına dayanamıyoruz dediler, kıyameti koparıp ağlayıp sızladılar… Ben durumu babama bildirdim. Üç

gün müddet istedi. Arkadaşlara haber verdim… Üç gün geçtikten sonra sabahleyin geldim ve kapının aralığından hücrenin içine baktım. Hücrenin her tarafının Mevla'nın mübarek vücudu ile dopdolu olduğunu gördüm. Hatta yarıklara pamuk tıkanması gibi, kapının aralığı da Mevlanayla tıkanmıştı… Bu heybetli manzara karşısında bağırarak kendimden geçtim. İki kez bu manzarayı gördüm. Son defasında tekrar baktım. Onun cisminin güzellik ve zayıflık bakımından eski hâlini aldığını ve mübarek eliyle vücudunu okşadığını gördüm. Vücuduna 'Aferin! Aferin! İyi dayandın. Tur Dağı buna dayanamamış parça parça olmuştu. Sen bunu kaldırabildin. Senin gibi Yar-i Gar'a aferinler olsun' dediğini işittim.' [6]

Musa *aleyhisselam* Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* görmek isteyince, Allah bunun imkansız olduğunu ve beşer takatinin çok üstünde bir şey olduğunu ona bildirmiş, dağa tecelli ederek dağı paramparça etmiştir.

"Mûsa, belirlediğimiz yere (Tûr'a) gelip Rabbi de ona konuşunca, "Rabbim! Bana (kendini) göster, sana bakayım" dedi. Allah da, "Beni (dünyada) katiyen göremezsin. Fakat (şu) dağa bak, eğer o yerinde durursa sen de beni görebilirsin." dedi. Rabbi dağa tecelli edince onu darmadağın ediverdi. Mûsâ da baygın düştü. Ayılınca, "Seni eksikliklerden uzak tutarım Allah'ım! Sana tövbe ettim. Ben inananların ilkiyim" dedi." [7]

Ancak ne ilginçtir, Tur dağının dayanamadığı ve Musa *aleyhisselam* için mümkün olmayan, Mevlana'nın bedeni için mümkün olmuştur. Tabi oğlunun olayı anlatırken özellikle belirttiği bir noktayı da gözden kaçırmamak gerekiyor: Mevla'nın cesedi o kadar büyüyor ki tüm odayı kuşatıyor, kapı deliği dahi o suretle doluyor!!! Acaba bu durumda Allah nereye tecelli etmiş oluyor? Ya da hangi surette zuhur ediyor?

4. A.g.e. Sayfa 484
5. A.g.e. Sayfa 204
6. A.g.e. Sayfa 219
7. 7/Araf, 143

Son bir nakille bu faslı bitirelim:

'Kira Hatun, Mevlana'nın yırtık feracesini, Mevla'nın üzerinde dikiyordu. Bir elbiseyi insanın üzerinde dikerken ağza bir şey almak bilinen bir adettir. Örneğin; bir yaprak, bir saman çöpü veya bir kağıt parçası alınır. Böyle bir şeyi ağza almadan dikmeyi uğursuz sayarlar. Kira Hatun aklından 'Acaba Mevlana da mübarek ağzına bir şey aldı mı?' diye geçirdi. Mevlana hemen: 'Bunun önemi yok; sen adam akıllı dik. İşte ben ağzıma 'Kul huvallahu ahad: De ki Allah tektir…'i aldım ve Allah'ı dişimle adamakıllı yakaladım' buyurdu.' [8]

Allahlaşma iddiasında bulunan bu zındık taifesinin *'İslam'da uğursuzluk'* inancının olmadığını bilmiyor olmalarına hiç şaşırmadık doğrusu. Bu denli şeriat cahili adamlardan başkası bu sapkın inançları dillendiremezdi zaten... Kira Hatun'un aklından geçeni Mevlana'nın hemen fark etmesine de şaşırmamış olmalısınız! Öyle ya Allah'ın kendisine hulul ettiği bir adamın(!) O'nun subhanehu ve teâlâ sıfatlarından birine sahip olmasından daha normal ne olabilir? Bir önceki nakilde her yeri, odanın kapı deliğini dahi dolduran ilahlarının bu örnekte dişle tutulabilecek boyutlara gelmesi de dikkat edilmesi gereken hususlardan.

Şirk zihniyetinin temeli çelişki üzerine kuruludur. Hak birbirine uyumlu ve çelişkisiz olduğu oranda, batıl uyumsuz ve çelişkilidir. Bu birazda yalancının durumuna benzemektedir. Hayatlarını yalan üzere bina edenler zamanla ilk söyledikleri yalanı unuttuklarından; son söyledikleriyle ilki arasında uçurumlar olur.

Şirk zihniyetinin temeli çelişki üzerine kuruludur. Hak birbirine uyumlu ve çelişkisiz olduğu oranda, batıl uyumsuz ve çelişkilidir. Bu birazda yalancının durumuna benzemektedir. Hayatlarını yalan (Kur'an'ın ifadesiyle zan) üzere bina edenler zamanla ilk söyledikleri yalanı unuttuklarından; son söyledikleriyle ilki arasında uçurumlar olur.

Ayrıca şu sorunun cevabının da vuzuha kavuştuğuna inanıyorum: Allah ve Rasûlü'ne düşman olan, İslam'a karşı nefreti körükleyen çalışmalara milyon dolarlar harcayan Batı dünyası; nasıl olur da Mevlana'yı bu denli sever. Kitaplarını her dile tercüme eder ve bir yılı Mevlana yılı olarak ona adar?

1400 yıldır var olan ve hak ve batıl mücadelesinin son perdesini temsil eden iman-şirk kavgasında Batı, Mevlana'nın İslam inancına verdiği zararın onda birini dahi vermemiştir. Böyle bir adamı sevmeyecek de ne yapacaklar? Özellikle son yüzyılda Müslümanlarla savaş yoluyla başa çıkamayacağını anlayan alem-i küfrün, itikadi ve ameli tahrip faaliyetlerinde Mevlana'dan daha iyi bir malzeme bulması mümkün değildir.

Aslında bize şunu diyorlar: Bizler sizin topraklarınızı işgal edip, namuslarınıza el uzattığımızda, Moğollar İslam alemini talan ettiğinde Mevlana'nın yaptığı gibi yapın. Su gibi, toprak gibi olmaya çalışın. Allahlaşmak için riyazetle meşgul olun... Ney çalıp dönün... Sema'da vecde gelin ve dış dünyadan kopun. Siz bu işlerle meşgul olurken biz istediğimizi elde etmiş oluruz. Sizde belirli bir müddet sonra biraz açlık, biraz cinlerin yardımı, biraz da kapalı ortamların iç karartıcı havasıyla delirmiş olacaksınız.

Tasavvufun temel kitaplarından ve ana kaynaklarından sayılan *'El-Lum'a'* kitabında aktarılan birkaç yoruma yer verelim:

Ebu Yezid el-Bestami anlatıyor:

'Bir seferinde Allah subhanehu ve teâlâ beni kendi katına yükseltti, beni huzurunda dikti ve 'Ey Ebu Yezid, kullarım seni görmek istiyorlar' dedi. Ben de: 'Beni vahdaniyetinle süsle, bana enaniyet/benlik elbiseni giydir ve beni ahadiyet makamına yükselt. Ta ki kulların beni gördüğünde desinler ki seni/Allah'ı gördük. Böylece sen bu olmuş, ben de orada olmamış olurum' dedim.' [9]

Bu söze göre Allah'ın huzuruna gidiliyor, Allah subhanehu ve teâlâ kulların taleplerini bir başka kulu olan Ebu Yezid el-Besatmi'ye arz ediyor. Ebu Yezid de çözüm bulup Allah'a sunuyor. Allah subhanehu ve teâlâ vahdaniyet, enaniyet ve ahadiyyetinden Ebu Yezid'e verecek ve böylece Ebu Yezid ilahlaşmış olacak. Ta ki kullar Ebu Yezid'i görünce '*Allah'ı gördük'* demiş olacaklar.

8. A.g.e. Sayfa 235

9. Lum'a, Sayfa 461

Tabi burada asıl ilginç olan şu: *'Kullar'ım seni görmek istiyor'* Ebu Yezid'e söylenen bir söz! Fakat Ebu Yezid Allah'ı görünür kılmaya yönelik bir çözüm öğretiyor. Bunun ne anlama geldiğini iyi düşünmek gerek!

Ebu Yezid'in bu yaklaşımına tasavvuf büyükleri itiraz ediyor elbet. Elhamdulillah dediğinizi duyar gibi oluyorum. Elbette aklı başında her Müslüman buna itiraz etmeli diyorsunuz… Allah'ın, kendisiyle Allah olduğu ve ibadet edildiği ahadiyyet ve vahdaniyyet gibi O'nun zat, fiil ve sıfatlarında tek oluşuna delalet eden sıfatlarını bir kul nasıl isteyebilir? Mekkeli müşrikler bile bu kadarına cesaret edememişlerken, kendini İslam'a nispet eden biri bunu nasıl düşünebilir? Mekkeliler dahi putların Allah olmadığını, sadece O'nun yanındaki değerleri nedeniyle O'na ulaştıran ve O'nun katında şefaatçi olacak varlıklar olduklarına inanıyorlardı…

Bu beklentiniz maalesef kursağınızda kalacak. Evet, yapılan itirazlar Ebu Yezid'in tevhidi hakkıyla anlamadığı yönünde. Lakin Rasûllerin tevhidi değil, tasavvufun tevhidi... Okuyalım:

Cuneyd-i Bağdadi Ebu Yezid'in bu yaklaşımına şöyle itiraz eder:

'Bu söz tekliğin hakikatinin, kendisini tam anlamıyla kuşatmadığı kişinin sözüdür. Bu suali, onun orada olana yakın olduğunu gösterir. Fakat bir şeye yakın olan o makamda olmuş olmaz. Onun 'Süsle, giydir, yükselt' sözleri hissettiği miktar ve mekanın hakikatinin bu kadar olduğunu gösterir. Ancak ona açığa çıktığı kadar payı olmuştur' [10]

Cuneyd'den nakledilen bu söz eleştiri mahiyetindedir. Yani süsleyen ve süslenen, giydiren ve giydirilen, yükselten ve yükselen hepsi aynı şeylerdir. Ebu Yezid'in sanki iki ayrı şey varmış gibi talepte bulunması onun en yüksek makama yükselmediğinin alametidir. Ancak bunun olabileceğine delalet eden sorusu onun o makama yaklaştığını gösterir.

Bir başka sufi daha Ebu Yezid'in bu yaklaşımını eleştirir. O da Cuneyd-i Bağdadi'nin terbiyesinden geçen ve çileli yıllardan sonra tasavvuf büyüklerinden kabul edilen Şibli'dir.

'Ebu Yezid burada olmuş olsaydı bizim çocuklarımızın elinde Müslüman olurdu…' [11]

Şibli bu talebi çok değersiz görmekte, onların yanında yer alan çocukların dahi bu makamları aştığına işaret etmektedir.

Hocası Cuneyd de buna benzer şekilde eleştirir:

'Ebu Yezid hâlinin büyüklüğü ve işaretlerinin yücelmesine rağmen başlangıç merhalesinden çıkamamıştır. Ben ondan son makamın kemaline delalet eden bir söz işitmedim.' [12]

Neredeyse tüm tasavvufi kaynakların kendisinden nakilde bulunduğu Ebu Yezid el-Bestami'nin meşhur şatahatını da hatırlatmakta fayda var.

'Subhani (Kendimi bütün eksikliklerden tenzih ederim), Ma a'zeme şe'ni (şanım) ne de yücedir.'

Bir başka şathiyyesinde:

'Cübbemde Allah'tan başkasını görmüyorum' der.

Bu sözlerine rağmen Cuneyd ve Şibli'nin yanında istenen makama ulaşamamış, tevhidi an-

10. *Lum'a, Sayfa 461*

11. *Lum'a, Sayfa 471*

12. *Ebu Yezid, Cuneyd ve Şibli'nin sözleri için bknz el-Fikru'l-Sufi el Faslu'r Rabi el-Kavlu bi'l-Hulul*

lama ve müşahade noktasında eksikleri olduğu söylenmiştir.

Mutasavvıflar tevhid dediğinde kast ettikleri anlam budur. Her şeyin bir olması ve ikiliğin kalkması... Muvahhidlerin tevhidini ise avamın, yaşlı kadınların tevhidi olarak kabul ederler. İleride geleceği gibi tevhidin onların yanında dört mertebesi vardır. Başlangıç noktası, peygamberlerin davet ettiği ve Kelime-i Tevhid'in anlamı olan makamdır. Orta hâli Ebu Yezid el-Bestami gibi Allah olunabileceğine inanan, fakat bazen kendini Allah hissetse de bu hâlin sürekli devam etmediği insanlardır. Kemal ve nihayet ise kendini Allah görmek ve bu hâlin devamlı olmasıdır.

Bu ayırım ve vecihler, Gazali'nin tevhidi kısımlara ayırmasıyla alakalı bölümde zikredilecektir.

Bir meselenin hatırlatılmasında fayda olduğunu düşünüyorum. Bazı muvahhid kardeşlerimiz tevhide dair kitap yazdıklarında ya da derslerinde, tasavvufçulardan nakillerde bulunabiliyor. Açıkçası onların tevhid dedikleri şey veya yaptıkları tarifler, tevhid değil vahdettir. Yani her şeyin Allah olması...

Tasavvufçuların Allah tasavvuru incelenirken Vahdet-i Vücud akidesine de değinmek gerekir. Vahdet-i Vücud kelime anlamı itibariyle vücudun tekliği demektir. Yani mevcut olan tek bir şey vardır. Oysa kainatta gözle görülen ve görülmeyen sayısız mevcut olduğunu biliyoruz. Mutasavvıflar hakikatte hepsinin bir olduğunu, aralarında hiçbir fark olmadığını, tek bir varlığın farklı yansımaları olduğunu söylüyorlar. Yani özünde her şey Allah olmuş oluyor, fakat suret ve dış görünüşleri farklı...

Vahdet-i Vücud kelime anlamı itibariyle vücudun tekliği demektir. Yani mevcut olan tek bir şey vardır. Oysa kainatta gözle görülen ve görülmeyen sayısız mevcut olduğunu biliyoruz. Mutasavvıflar hakikatte hepsinin bir olduğunu, aralarında hiçbir fark olmadığını, tek bir varlığın farklı yansımaları olduğunu söylüyorlar. Yani özünde her şey Allah olmuş oluyor, fakat suret ve dış görünüşleri farklı...

Allah'a fıtratıyla inanmış, şeriat bilgisinden yoksun bir insanın dahi kabul etmeyeceği bu safsata tasavvufta makamların sonu, rütbelerin en yükseği, menzillerin sonuncusudur. Tasavvuf yolunda çekilen tüm sıkıntılar bu ulvi(!) makama ulaşmak ve varlığın hakikatine varmak içindir. Yani tüm çaba Peygamberlerin ortak davetini iptal ve yıkmak içindir. İlk peygamberden son peygambere kadar tüm elçiler '*Allah'tan başka ibadeti hak eden bir ma'bud yoktur ve tağutlardan uzak durun*' mesajıyla gelmişlerdi.

"Andolsun biz, her ümmete, "Allah'a kulluk edin, tâğûttan kaçının" diye peygamber gönderdik. Allah onlardan kimini doğru yola iletti, onlardan kimine de sapıklık hak oldu. Şimdi yeryüzünde dolaşın da peygamberleri yalanlayanların sonunun ne olduğunu görün." [13]

Bu davete göre ibadet edilen Allah, ibadet eden kul ve Allah'ın dışında ibadet edilen tağutlar vardır.

Tasavvuf ise vahdet-i vücudla bu hakikati yerle bir etmiş ve ibadet edilen de, ibadet eden de hepsi birdir, hepsi Allah'tır demiştir.

Bazıları ise vahdet-i vücudun böyle tefsir edilmesine öfkeleniyor, Allah dostları zannettiği insanlara bu görüşleri yakıştıramıyor. Vahdet-i vücud fikrinin kendisiyle anıldığı ve Şeyhu'l-Ekber yani şeylerin en büyüğü ünvanına layık görülen İbn-i Arabi'den Vahdet-i vücud'dan ne anladığını aktaralım:

'… Erkek, kadını sevdiğinde onunla beraber (cinsi münasebet) olmayı ister. Kadınla erkek ilişkisinde daha büyük bir kavuşma yoktur. O da nikahtır. Bundan dolayı münasebet esnasında tüm bedenini şehvet kaplar. Bundan dolayı da tüm bedenin temizlenmesi için gusül emredilmiştir. Çünkü El-Hakk (Allah) kulun kendisinden (Allah'tan) başka bir şeyle lezzet alacağına inanmasını kıskanır. Bundan dolayı kendisinde fena bulduğu (kadın) suretine girerek ona görünmüş, tekrar dönüp kendisine bakması için onu gusülle temizlemiştir. Erkek, Allah'ı subhanehu ve teâlâ kadında müşahede ederse bu münfailde müşahededir. Kadının kendisinden yaratılması hasebiyle kendisinde müşahede ederse bu failde müşahede olur… Allah'ı kadında müşahede etmesi en kamil olanıdır. Çünkü bu durumda Allah'ı hem fail hem de münfail olarak müşahede etmiş olur… Bundan dolayı Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellem kadınları sevmiştir. Çünkü Allah, en kamil kadınlarda müşahede edilmektedir. Çünkü Allah maddelerden soyutlanmış olarak müşahede edilemez. Allah'ın kadınlarda müşahedesi (maddeler arasında) en güzel ve mükemmel olanıdır. Buluşmanın/vuslatın/kavuşmanın en büyüğü de cinsi münasebet/nikahtır.' [14]

---

13. *16/Nahl, 36*
14. *Fususu'l Hikem, 1/217*

Allah'ın kadında müşahede edilmesi, insanla Allah'ın bütünleşmesinin yani vücudun vahdet etmesinin en belirgin hâlinin kadınla yani Allah'ın madde aleminde kendinde görüldüğü varlıkla cinsi münasebette olması ve Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* *'Sizin dünyanızdan bana kadınlar ve koku sevdirildi'* hadisinde kadınları sevmesinin hikmetinin bu oluşu...

Mesela aklınıza şöyle bir şey gelebilir: Şayet bunlar her şeyin Allah olduğuna inanıyorsa; tüm dinleri eşit görmeleri, ibadet edilen put, taş, ağaç vb. şeyleri şirk görmemeleri gerekir. Bu düşündüğümüz onların mezheplerinin lazımı değil, bizzat açıktan dillendirdikleri bir şeydir.

İbn-i Arabi, Nuh'un *aleyhisselam* kavminin putlarına olan bağlılığını şöyle açıklıyor:

"Şöyle dediler: 'Sakın ilâhlarınızı bırakmayın. Hele hele Vedd'i, Süvâ'ı, Yeğus'u, Ye'ûk'u ve Nesr'i hiç bırakmayın." [15]

'Şayet ilahlarını bırakmış olsalardı haktan (Allah'tan) bıraktıkları oranda cehalete düşmüş olacaklardı. Çünkü Allah'ın subhanehu ve teâlâ her ibadet edilende bir yüzü vardır. Onu bilen bilir, bilmeyen bilmez.' [16]

Şuayb'a *aleyhisselam* ayırdığı bölümde de benzer şeyler söyler:

'Birinin inandığı Allah, bir diğerinin inandığıyla aynı değildir. Herkes kendi inancını savunur, ötekinin Allah inancını kınar. Şayet insaf ehli olsa başkasının inancını kınamaz. Cuneyd-i Bağdadi'nin 'Sufinin rengi su gibidir' sözünü anlamış olsa; herkesi kendi inancıyla kabul eder ve Allah'ı her itikatta nasılsa öyle bilir… Allah 'Ben kulumun zannı üzereyim der.' Yani ben ona ancak itikadı suretinde görünürüm der.'

Burada İbn Arabi'nin güzellemesine dikkat edin. Tasavvufun sapkın iradeye teslim olma anlayışının bir ürünü olan cebr anlayışını da içine alan bu safsataya göre, mutlak bir Allah yoktur. Herkes O'nu *subhanehu ve teâlâ* nasıl biliyor ve zannediyorsa, Allah ona o surette zuhur eder.. Hud'a *aleyhisselam* ayırdığı bölümde bunu daha açık ifade eder:

'Sakın! Sadece bir inanca sahip olup kalanları inkar etme. Bu takdirde birçok hayrı kaçırmış olursun. Çünkü Allah tek bir inancın içine hapsedilmekten daha büyüktür.'

Bunu Musa *aleyhisselam* ve kardeşi Harun'un *aleyhisselam* aralarındaki konuşmada daha açık hâle getirir ve yukarıda teorik olarak zikrettiklerini pratikleştirir:

"Mûsâ: (Tûr'dan dönünce) şöyle dedi: "Ey Hârûn! Saptıklarını gördüğün zaman bana uymana ne engel oldu? Yoksa emrime karşı mı geldin?" Hârûn: "Ey anam oğlu! Saçımı sakalımı çekme. Şüphesiz ben, İsrailoğullarının arasını açtın, sözüme uymadın demenden korktum" dedi." [17]

'… Onlardan bazısı Samiri'ye uyarak buzağıya taptı, bazısı da Musa'nın aleyhisselam dönmesini ve ona bu durumu sormayı bekledi… Böylece aralarına tefrika girmiş oldu. Harun bu ayrılığın sebebinin kendine nispet edilmesinden korktu. Oysa Musa, Harun'dan bilgiliydi. O biliyordu ki buzağıya tapanların bu ibadeti Allah'ın "Senin Rabbin sadece kendisine ibadet edilmesini emretti" buyruğunun gereğiydi. Allah bir şeye hükmetmişse o mutlaka olur. Musa'nın Harun'u azarlamasının nedeni buzağıya tapanları inkar etmesi ve bu konuda geniş davranmamasınaydı. Çünkü Arif her şeyde Allah'ı görendir. Hatta her şeyi bizatihi Allah olarak görendir.' [18]

Yukarıda zikrettiği teoriyi böylece pratize etmiş oldu. Ben-i İsrail'in taptığı buzağı bizatihi Allah'ın kendisi olduğundan, Harun'un bu inkarı yerinde olmamış ve kardeşi tarafından azarlanmayı hak etmiştir. Veyl olsun o dine ki buzağıya tapan müşriklerin dahi Allah'ın elçisinden tevhidi daha iyi anladığına inanmaktadır. Veyl olsun o dine ki Allah'ın kevni iradesiyle şer'i iradesini ayırt edemeyecek kadar akide de cahili olmasına

15. 71/Nuh, 23
16. A.g.e. 1/72
17. 20/Ta ha, 92-94
18. Fusus, 1/192

rağmen dinde en üst mertebeye sahip olduğuna inanmaktadır.

Yıllar öncesinden tanıdığım bir arkadaşla karşılaştım. Sürekli tebessüm etmeye çalışan, kadifemsi bir sesle konuşmaya gayret eden bu arkadaşımın hâlinde bir tuhaflık vardı. Sohbetimiz ilerleyince tasavvufa bulaştığını ve Mevlana ismiyle faaliyet gösteren bir tarikat merkezine gidip geldiğini öğrendim. Açıkça Vahdet-i vücudu savunuyordu. Bir ara o kadar ileri gitti ki sokakta havlayan köpek için *'O da Allah'tır'* dedi...

O zaman çok şaşırmıştım. Geçmişinde tevhidi bir çizgiye sahip olduğunu düşündüğüm bu arkadaşım nasıl bu hâle gelmişti? Diyarbakır'ın meşhur üçkağıtçılarından birinin Allah'ın tecelligahı olduğunu, insanları Allah'la bütünleştirmeye çalışan bir mürşid olduğunu savunuyordu. Tarikatlarında bazılarının bu süreci tamamladığını, bir kısmının da tamamlamaya yakın olduğunu, kendinin de o yıl Ramazan'da tamamlayacağını söylüyordu. Sürekli bir ismi telaffuz ediyordu.. Şeyhu'l-Ekber diyordu: Tüm İslam tarihinde bu unvana layık görülmüş Muhyiddin İbn-i Arabi... O da bu inancı savunmuyor muydu? Benim bu denli tepki göstermeme anlam veremiyor, zorlama olduğu her hâlinden belli olan tebessümle karışık hayretini de gizlemiyordu. Bu sapkınlığında suçun tamamını bu arkadaşa yıkmak doğru olmasa gerek. Onun suçu olduğu kadar vahdet-i vücud karşısında susan ve bunu dillendiren zevatı evliya kabul eden zihniyet de suçluydu.

Övülünce ulvi makam, yerilince şatahat, sekr, fena gibi kavramlarla geçiştirilmeye çalışılan bu şirk ve küfür bataklığı insanları zehirlemeye devam ediyordu. Köpeğe dahi Allah diyecek kadar çirkefleşebilen ve bunu da İslam adına yapan bu zihniyeti İslam'ın hiçbir yerine oturtmak mümkün değildi.

Bu safsataları *'Anlaşılamaz ulvi hakikatler'* olarak tanıtanlar, bu gencin sapmasının asıl müsebbipleriydi. Bu görüşleri İbn-i Arabi mi dillendirmişti yoksa birileri onun adına uydurmuş muydu orasını bilemeyiz. Ancak kim söylerse söylesin, ona nispet edilen, kitaplarda yer eden bu hezeyanlar, ben Müslümanım diyen birinin kabul edebileceği şeyler değildi. Övülünce ulvi makam, yerilince şatahat, sekr, fena gibi kavramlarla geçiştirilmeye çalışılan bu şirk ve küfür bataklığı insanları zehirlemeye devam ediyordu. Köpeğe dahi Allah diyecek kadar çirkefleşebilen ve bunu da İslam adına yapan bu zihniyeti İslam'ın hiçbir yerine oturtmak mümkün değildi. Kendi şahsiyetleri ya da yakınları köpeklikle nitelendirildiğinde ortalığı velveleye verecek olanların söz konusu Allah subhanehu ve teâlâ olduğunda mezheplerindeki bu genişlik ya da avam ifadesiyle XL'lığı anlamak akıl işi değil.

İbn-i Arabi'ye nispet edilen güzellemelerle devam ediyoruz:

'Bazen kul, Allah olur hiç şüphesiz.

Bazen kul, kul olur iftira olmaksızın.' [19]

Bir başka yerde:

'Ne ilginç! Nasıl da zatıyla niyabet etti

Rahman'ın hâlifesi için koçun yerine' [20]

Burada kast ettiği:

İsmail'in aleyhisselam yerine kesilmesi için gönderilen koç'un bizzat Allah olduğudur.

Bu yolun büyükleri olarak anılan bazı şahısların Allah tasavvuru hakkında örnekler paylaşalım:

Cuneyd-i Bağdadi, eş-Şibli'ye dedi ki:

'Biz bu ilmi muhkemleştirdik, sonra da onu sirdaplara/mağaralara gizledik. Sen ise geldin onu insanlara anlatıyorsun!'

Şibli dedi ki:

'Konuşan ben, duyan benim. Bu âlemde benden başkası mı vardır?' [21]

Tasavvufun *'Et-Taarruf'* gibi başyapıtlarından kabul edilen el-Luma'da ise şöyle bir diyalog aktarılır:

Eş-Şibli hocası olan Cüneyd'e sorar: *'Ey Ebu Kasım sözde ve hakikatte Allah'ın subhanehu ve teâlâ kendine yettiği adam hakkında ne dersin?'*

---

19. *Fusus, 1/90*
20. *Fusus, 1/84*
21. *Et-Taarruf li Mezhebi Ehli Tasavvuf, 1/145-146*

Cuneyd cevap verir: *'Ey Ebubekr, seninle büyüklerin makamları arasında on bin makam vardır. Başı da başladığın noktayı silmendir!'* [22]

Soru açıktır... Hasbunallah/ Allah bize yeter zikrini hem sözde, hem de hakikatte yaşayan bir adam sorulmaktadır. Fakat yetenle, yetinilen bunların yanında bir olduğundan bu soru anlamsızdır. Ve bu kişi, ikiliği gerektiren akideyi silmeden daha yolun başlangıcında dahi sayılmamaktadır.

Ebu Yezid el-Bestami'den:

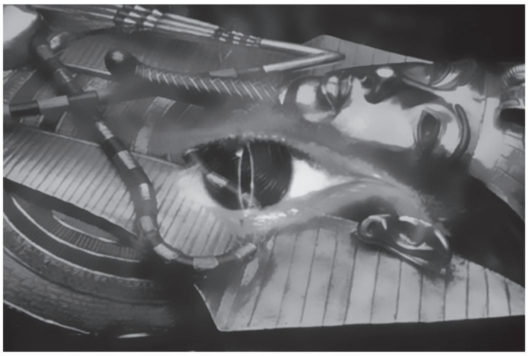
'Otuz seneden bu yana El-Hak/Allah benim aynamdı. Bugün ben nefsimin aynası oldum. Çünkü bugün artık ben olduğum ben değilim. Benim şu sözüm 'Ben ve Allah' dahi hakiki tevhidi inkardır. Çünkü ben mahd/yokluğum.' [23]

Başka bir yerde ondan şu nakledilir:

'Yılanın cildinden sıyrıldığı gibi bende Beyazıdlığımdan sıyrılıp çıktım. Baktım ki aşık olan, aşık olunan ve aşkın kendisi hep aynı şeymiş. Çünkü tevhid alemde hepsi birdir' [24]

Kavmin öncülerinden kabul edilen Hallac-ı Mansur'un Allah tasavvuru hakkında bazı nakiller yapalım:

'Ben 'Futuvvet' konusunda İblis ve Firavun'la tartıştım. İblis dedi ki: 'Şayet ben secde etseydim futuvvet ismi benden düşerdi.' Firavun dedi ki: 'Şayet ben O'nun subhanehu ve teâlâ Rasûllerine iman etseydim ben de futuvvet makamından düşerdim.' Bende dedim: 'Şayet ben iddialarımdan ve davamdan dönseydim futuvvet halısından düşerdim.' İblis 'Ben ondan daha hayırlıyım' sözünü Allah'tan başka bir varlık/ğayr olmadığını anlayınca söyledi. Firavun 'Ey kavmim sizin için kendimden başka bir ilah bilmiyorum' sözünü kavminden hakla batılı ayıracak kimse olmadığını anlayınca söyledi. Ben ise (Hallac): 'Allah'ı bilmiyorsanız bari onun eserlerini bilin, ben o eserim. Ben El-Hakkım/Allah'ım, çünkü ben hak ile el-hak oldum her zaman' dedim. Bu konuda benim arkadaşlarım Firavun ve İblis'tir. İblis, ateşle tehdit edilmesine rağmen fikrinden dönmedi. Firavun denizde boğuldu, yine iddiasından dönmedi ve vasita/peygamber kabul etmedi. Ben ise asılsam, ellerim-ayaklarım kesilse ve öldürülsem dahi iddiamdan (yani ben el-Hakkım/Allah'ım sözümden) dönmem.' [25]

'Bir şiirinde:

Ben isteyenim ve isteyen benim

Biz bir bedene hulul etmiş iki ruhuz.

Beni gördüğünde onu görürsün

Onu görünce de bizi görmüş olursun.' [26]

Bir başka şiirinde şöyle der:

Allah'ın dinini inkar ettim, ki; inkar vaciptir benim üzerime

Fakat Müslümanların yanında bu çirkindir.[27]

Tabi burada sormak gerekiyor, Müslümanların yanında çirkin olup, Hallac'ın yanında vacip olduğuna göre, acaba zat-ı alileri(!) hangi dinden oluyor?

Yine şöyle der:

'Rabbimi kalp gözüyle gördüm

Dedim: 'Sen kimsin?' Dedi: 'Senim'.' [28]

Tasavvufçuların Allah tasavvurlarına dair söylediklerine devam ediyoruz:

'Ebu Hamza es-Sufi bir gün Haris el-Muhasibi'nin evine girdi. Haris'in koyunu 'me' ledi… Ebu Hamza

---

22. *El-Lum'a, 487*
23. *En-Nur min Kelimati't Teyfur, 65. Ebu Yezid el-Bestami'nin sözlerinin toplandığı bu kitap hakkında ihtilaf vardır. İbn-i Teymiyye gibi Ebu Yezid'e hüsnü zanla yaklaşanlar bu kitapta olanların çoğunun yalan olduğunu, Ebu Yezid gibi bir sünnet imamının bu sözleri söylemeyeceğini savunur. Bknz; Mecmu'l Fetava 13/257. Bu kitabı tahkik eden muasır tasavvuf ehlinden akademisyen Abdurrahman el-Bedevi ise bu kitabı ve içeriğini sahiplenir. Bu konuyla alakalı olarak İbn-i Teymiyye'nin bazı alimler ve onların vahdet-i vücuda ya da hulul inancına delalet eden sözlerine dair açıklamalarını yazımızın sonunda değerlendireceğiz..*
24. *Tezkiretu'l-Evliya, 1/137*
25. *Et-Tevasin, 51-52*
26. *Et-Tevasin, 143*
27. *Divanu'l-Hallac, 28*
28. *Et-Tevasin*

baygınlık geçirdi. 'Emrine icabet ettim ey efendim' dedi koyuna. Haris el-Muhasibi bu duruma karşı çıktı. Sonra eline bir bıçak aldı ve Ebu Hamza'ya 'İçinde bulunduğun bu hâlden tevbe etmezsen seni bu bıçakla keserim' dedi. Ebu Hamza: 'Bu sözü dinleyemiyorsan elekten arta kalan külleri ye o zaman' diye cevap verdi.'

Peki Ebu Hamza'nın bu itirazı ne anlama geliyor? Kitabın yazarı olan ve tasavvufun temel kitaplarından sayılan *'Lum'a'* sahibi Tusi şöyle cevaplıyor:

'Senin bu inkar ve itirazın tasavvufa yeni başlayan muridlerin hâllerine benziyor.' [29]

Buradan anlıyoruz ki; yeni başlayan ve henüz ulvi makamlara erişmeyen cahiller, koyunun Allah olabileceğini idrak etmezler. Allah'ım sen zalimlerin ve müşriklerin zannından yücesin.

”Eş-Şibli evine gelen misafirleri uğurlarken onlara: 'Ben nerede olursanız sizinle beraberim. Siz benim gözetimim ve korumam altındasınız' dedi ve onları yolculadı.”

Yaşadığı dönemin hatırı sayılır mutasavvıflarından Ebu Huseyn en-Nuri ise bir gün köpek sesi işitti ve şöyle dedi:

'Emrine icabet ettim. Mutluluk içinde icabet ettim, boynum kıldan ince.' [30]

Evet, yanlış okumuyorsunuz... Hacıların söylediği *'Lebbeyk'* yani emrine icabet ettim cümlesini, kıyamette *'Ey Adem'* diye seslendiğinde Allah'a *subhanehu ve teâlâ* *'Lebbeyk ve Sa'deyke'* diyerek cevap verecek Adem *aleyhisselam* hitabını bir köpeğe söylüyor...

'Eş-Şibli evine gelen misafirleri uğurlarken onlara: 'Ben nerede olursanız sizinle beraberim. Siz benim gözetimim ve korumam altındasınız' dedi ve onları yolculadı.'

Bu ifade hepimizin bildiği gibi iki ayetten olduğu gibi alınmıştır. Tabi iki ayet de Allah *subhanehu ve teâlâ* için kullanılan ifadelerdir. İlki Hadid Suresi 4. ayettir. *"Nerede olursanız, Allah sizinle beraberdir."* İkincisiyse Enbiya suresindeki 42. ayettir: *"De ki sizi gece ve gündüz Rahman'a karşı kim koruyabilir."*

29. El-Lum'a, 495
30. El-Lum'a, 492

Şimdi Ebu Hamid el-Gazali'nin, tasavvufun başyapıtı kabul edilen ve mu'tedil tasavvufu temsil ettiği düşünülen, kendisiyle din ilimlerini ihya ettiği *'İhya-ı Ulumu'd Din'* kitabına bakalım:

Tevekkülün aslı olan tevhidin açıklanması:

'… Tevhid dört mertebedir. Öz, özün özü, kabuk ve kabuğun kabuğu…

***1. Mertebe:** Kişinin diliyle La İlahe İllallah demesi, kalbinin bu kelimeden gaflet içinde olması veya inkar etmesidir. Münafıkların tevhidi gibi.*

***2. Mertebe:** Kalbinin lafzın manasını tasdik etmesidir, Müslümanların umumunun tasdik ettiği gibi. Bu avamın itikadıdır.*

***3. Mertebe:** Bunları keşf yoluyla görmesidir. Hakkın nuruyla bakıp görür. Bu mukarrabin (yakınlaştırılmış) olanların makamıdır. Bu şöyle olur: Eşyaları farklı farklı görür, fakat bu çokluğun tek bir ve kahhar olan Allah'tan sudur ettiğini bilir.*

***4. Mertebe:** Varlık aleminde tek bir varlığı görmesidir. Bu sıddıkların müşahedesidir. Sofiler buna 'tevhitte fena' derler. Çünkü bu sadece tek bir şey görür. Nefsini dahi görmez. Nefsini dahi görmeyecek kadar tevhitte daldı mı, nefsinde fena bulmuş olur. Manası; nefsinde ve yaratılmışları görmede fena bulur..'* [31]

Bu noktada akıllara şöyle bir soru takılabilir: Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* insanları davet ettiği ve Gazali'nin 2. Mertebe olarak isimlendirdiği tevhid, nasıl oluyor da sofilerin tevhidi olan 4. Mertebeden daha düşük oluyor. Hatta kabuk mesabesinde oluyor?

Gazali ne demek istiyor? Yani varlıkta sadece bir şeyi görmek, başka hiçbir şeyi görmemek ne anlama geliyor? Bundan önceki mutasavvıfların kadını, köpeği, koyunu veya kendi nefislerini Allah olarak görmelerini mi kast ediyor Gazali? Cevabı ona bırakarak devam ediyorum:

'...Şayet dersen sadece tek bir şeyi müşahede etmesi nasıl olur ki? O gökleri, yerleri ve hissedilen cisimleri görüyor. Bunlar çok fazladır. Nasıl bu kadar çok tek olur?

Bil ki; bu mukaşafat ilminin gayesidir. ***Bu ilmin sırlarının kitaplara yazılması caiz değildir. Arifler dediler ki: Rububiyet sırrını ifşa etmek***

31. İhya-ı Ulumu'd Din, 1285.

küfürdür. Sonra bu, muamele ilminin dışında bir meseledir. Senin bunu uzak görmeni -çok alanın tek olması- kırmak/çürütmek mümkündür. Bir şeye bir açıdan bakınca tek, başka bir açıdan bakınca çok görmek mümkündür. Mesela insan... Onun ruhu, cesedi, uzuvları, eklemleri, bağırsakları cihetiyle bakılırsa çoktur. Fakat başka bir bakışla o insandır, bütündür yani tektir… Bu örnekte konu açıklığa kavuşur ve ulaşamadığın bu makamı inkar etmez ama iman edersin. Tevhidin bu kısmına inandığın için de imanın oranında ondan nasibin olur. Nasıl ki nebi olmadığın hâlde, nubuvvete iman etmiş olman, ona imanın oranında nasibin oluyorsa... Bu hâl her şeyde tek ve El-Hak olan Allah'ı görme bazen sürekli olur, bazen de anlık olup kaybolur. Gözleri alan şimşek gibi.. Çoğunlukla da böyle olur. Hallac-ı Mansur'un işaret ettiği de budur. O el-Hevvas'ı çöllerde gördü 'ne yapıyorsun' dedi. 'Ben buralarda geziyorum ki tevekkül konusunda kendimi düzelteyim' diye cevap verdi. Hallac: 'Sen iç alemini imar etmekle ömür harcadın, tevhitte fena bulman nerede?' el-Havvas tevhidin üçüncü mertebesini tashih ediyordu. Hallac ondan dördüncü makama ulaşmasını istedi. Bu muvahhidlerin tevhid konusunda mücmel makamlarıdır. Şayet dersen bunların biraz daha açıklanması gerekir ki; tevekkülün bu makamlara nasıl bina edildiği anlaşılsın. Derim: Dördüncü makamın açıklanmasına girmek caiz değildir…'* [32]

Gazali'nin mukaşefe ilminin gayesi, kitaplara yazılması caiz olmayan, açıklanması mümkün olmayan, ifşası küfür olan Rububiyet sırrı dediği tevhidin ne olduğunu anladık mı?

Evet, Hallac-ı Mansur'un insanları davet ettiği ve el-Havvas'a tavsiye ettiği makamdır özün özü olan tevhid(!) Peki Hallac'ın tevhitten anladığı neydi?

Şeytan'ın ve Firavun'un dahi futuvvet makamına çıktığı, Allah'tan başka varlık olmadığı için secdeyi gereksiz gördüğü, Allah'tan başka varlık olmadığı için Firavun'un Musa'nın peygamberliğini reddettiği; tevhid...

Evet, Gazali'nin özün özü dediği 4. Makam, tüm alimlerin icmasıyla katledilen ve zındık muamelesi gören Hallac-ı Mansur'un davet ettiği tevhittir. Neden Gazali bunu açıklamıyor? Sır olarak görüyor? Hallac'ın akıbetinden çekindiği için. Allah *subhanehu ve teâlâ* ki insanı tevhid için yaratmıştır. İnsanın kendinden dolayı yaratıldığı tevhidin ondan gizlenmesi niyedir?

Ki Gazali'nin İhya-ı Ulumu'd Din'i bu tarz ifadelerle doludur. Ancak şunu net olarak anlıyoruz ki; başta Gazali olmak üzere tasavvufçuların *'Siz anlamazsınız Rububiyet sırrıdır'* diyerek gizledikleri şey Hallac-ı Mansur'un itikadıdır. Yani zamanının alimlerinin icmasıyla katledilen ve zındık kabul edilen Hallac...

Türkiye'de yaygın olan Nakşibendi tarikatı öncülerinin de bu konuda öncekilerden geri kalır yanı yoktur. Tasavvufta en mutedil kabul edilen Rabbani'nin Mektubatı'nın ilk paragrafına bakmak, bu konuda yeterli fikir edinmemizi sağlayacaktır:

*'Tarikatta Ez-Zahir isminin tam tecellisiyle şereflendim. Bu isim tek tek her şeyde özel bir tecelli ile bana göründü. Bu, özellikle kadın suretinde, **hatta kadınların tek tek bütün uzuvlarında** gerçekleşti.'* [33]

Ez-Zahir, Rabbimizin güzel isimlerindendir. Rabbani bu ismin her şeyde tecelli ettiğine şahit olmuş. Özellikle de kadınların uzuvlarında!

Bu ekolün takipçilerinden günümüzde yaşayan ve yakın zamanda ölenlerinden örnek vermek istiyorum:

Bir vaazı sonrası suikaste uğrayarak katledilen Ali Bayram Öztürk Hoca'yı kamuoyu yakından tanıyor. Hac veya umrede olduğu bir zamanda içinde bulunduğu gruba önderlik ediyor. Saniye saniye videoya kaydedilen konuşmasında aynen şu cümleleri telaffuz ediyor.

'Ya Rasûlullah!

Osmanlı Devleti'ni kuran, Osman Gazi'nin babası, Ertuğrul Gazi'nin torunlarıyız biz.

32. İhya-ı Ulumu'd Din, 1289.

33. Mektubat-ı Rabbani, 1. Mektup

Ya Rasûlullah!

Bizim canımız var ise sen bizim cânânımızsın.

Ya Rasûlullah!

Canımızı veririz amma cânânımızı kimseye kaptırmayız.

Ya Rasûlullah!

Mekke-i Mükerreme'nin Medine-i Münevvere'nin muhafızı, bekçisi ve çöpçüsü biziz.

Ya Rasûlullah!

Oldu ki öldük, ya Rasûlullah! ruhumuz gene bu vazifeyi yerine getirecektir.

Ya Rasûlullah!

Sen müsterih ol ya Rasûlullah diyebilmişsek eğer tamam mı?

Yiğit düştüğü yerden kalkar. Onun için:

Otururken Muhammed Mustafa, kalkarken Muhammed Mustafa, yatarken Muhammed Mustafa, yürürken Muhammed Mustafa.

Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem ona ben güneş diyemem, güneş batar.

Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem su diyemem, su durduğu zaman kokar.

Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem ekmektir diyemem, ekmek durduğu zaman bayatlar.

Muhammed Mustafa çok leziz bir yemektir diyemem, çünkü yemek durduğu zaman ekşir.

Muhammed Mustafa'nın müşebbehün bih-i (benzetileceği hiçbir varlık) yoktur.

İmam-ı Rabbani'nin buyurduğu gibi:

' Muhammed Mustafa eşittir Allah!'

Bir eti kemiği farklı olarak, o kadar!' [34]

Yine İsmailağa tarikatının tanınmış ve medyatik yüzü olan Cübbeli Ahmet Hoca, görüntülü bir dersinde şöyle diyor:

'Malesef Efendi Hazretleri'ni Türkiye tam anlamış değil. Allah anlatsın inşallah. O zaman dostlardan biri, keşfe açık kullardan biri görmüştü. Mevla Teala'nın tecellilerine mazhar olan bir zuhuratta, ne diyor: 'Ete kemiğe büründüm. Mahmud diye göründüm.' Yani Allah'ın aynasıdır. Dostlar Allah'ın aynasıdır. Mevla tecelli ediyor, tecelligahtır.' [35]

Buraya kadar verilen örneklerden anlıyoruz ki; tasavvufun asli gaye olarak önümüze koyduğu marifetullah/Allah'ı tanıma, fena fi'l tevhid, özün özüne ulaşma vb. kavramlarla kastedilen bizim anladığımız masumane şeyler değilmiş. Allah'ın kadın kılığına girip bazı zevatın zevklerini tatmin etmesi, oğlancılıkla ma'lul olanlara tüysüz oğlan kılığında gelmesi, en fazla kadında müşahede edilen ve cinsel beraberlikle tefsir edilen bir itikad esasıymış. Hristyanlar Allah'ın zatı dışında iki şeye daha hulul ettiğini/girdiğini iddia edince Allah'ın subhanehu ve teâlâ şu ayetlerine muhatap oldular:

"Andolsun, "Allah, Meryem oğlu Mesih'tir" diyenler kesinlikle kafir oldu..." [36]

"Andolsun, "Allah üçün üçüncüsüdür" diyenler kafir oldu..." [37]

Acaba bugün Kur'an inseydi ve Allah herşeye hulul etmiştir ya da herşey Allah'tır diyenler ayetlere muhatap olsaydı sonuç ne olurdu? Allah'ı subhanehu ve teâlâ üçleyen zihniyete bu denli sert cevap veren Rabbimiz, Allah'ı en çirkin varlıklara indirgeyen, köpeğe ve sesine Allah subhanehu ve teâlâ muamelesi yapanları nasıl azarlar ve küfürlerini beyan ederdi.

Acaba bugün Kur'an inseydi ve Allah herşeye hulul etmiştir ya da herşey Allah'tır diyenler ayetlere muhatap olsaydı sonuç ne olurdu? Allah'ı subhanehu ve teâlâ üçleyen zihniyete bu denli sert cevap veren Rabbimiz, Allah'ı en çirkin varlıklara indirgeyen, köpeğe ve sesine Allah muamelesi yapanları nasıl azarlar ve küfürlerini beyan ederdi.

Yaptığımız nakillerden anlaşılacağı gibi Allah tasavvuru tasavvufun her ton ve mertebesinde aynıdır. En mutedil görünenlerle, en açık ifadeleri kullananlar arasındaki fark sadece uslup ve anlatım farklılığıdır. Öz ve asli inanç yönünden hepsinin ulaşmak istediği gaye, insanları davet ettikleri inanç ve ulvi makam olarak isimlendirdikleri şey aynıdır.

---

34. *https://www.youtube.com/watch?v=MNZJRfHuF3I*

35. *https://www.youtube.com/watch?v=eGNXzZTQK1E*

36. *5/Maide, 72*

37. *5/Maide, 73*

Bununla beraber birkaç noktayı açıklığa kavuşturarak yazımı sonlandırmak istiyorum:

1. Bu yazıda ismi geçen şahısların hiçbiri bizim için hedef değildir. Bizi ilgilendiren onlara nispet edilen ve tasavvufun asli kaynaklarında yer alan görüşleridir. Bu görüşlerin küfür ve şirk içerikli görüşler olduğuna itikad ediyor ve ancak bir zındığın dilinden dökülmesi muhtemel bu sözlerden Allah'a *subhanehu ve teâlâ* sığınıyoruz.

Sözlerin kendisine nispet edildiği şahsiyetlere gelince; şayet bu sözleri onlar söylemişse; bu sözlerle İbrahim'in milletiyle bağlarını koparmış ve tağutlaşmışlardır. Şayet bazı tabiilerinin iddia ettiği gibi bu sözler tarih içinde zındıklar tarafından uydurulmuş ve meşrulaştırmak için bunlara nispet edilmişse Allah *subhanehu ve teâlâ* bu insanlara merhametiyle muamele etsin deriz.

İbn-i Arabi'nin ateşli savunucularından olan eş-Şa'rani bu tür sözlerin en fazla geçtiği *'Futuhatu'l Mekkiye'* adlı kitabı için şöyle der:

'Futuhatta zahiri şeriata uygun olmayan şeyler gördüm. Müellifin (İbn-i Arabi) el yazması olan nüshayı buldum. Şeriata aykırı olarak tespit ettiğim yerlerin hiçbiri müellifin el yazması olan nüshada mevcut değildi.' [38]

Yine kendisine bu görüşlerin nispet edildiği Cuneyd-i Bağdadi'den şu nakledilir:

'Bizim ilmimiz Kitap ve Sünnetle kayıtlıdır. Kur'an okumayan ve hadis yazmayan bu ilimle uğraşmasın.'

Yine aynı Cuneyd'den şu nakledilir:

'Biz bu ilmi kil-u kâlden almadık. Açlık, susuzluk, uykusuz gecelerde elde ettik.'

Birinde kitabı ve sünneti yüceltirken, diğerinde kitabı ve sünneti küçümseyen, Rahipliği ve Budist din adamlarının ilim elde etme şeklini öven bir durum söz konusudur. İki zıt nakli de muteber tasavvuf kitapları yapmıştır.

Yine aynı yazı içinde ondan Vahdet-i Vücud'a delalet eden sözler naklettik. İmam Zehebi, *'Siyer a'lam Nubela'da'* onun biyografisini verirken ondan şunu nakleder:

'Tasavvuf: Kadim olanın hadis olandan ayrılmasıdır.'

Tasavvufun temelini kadim olan Allah'la *subhanehu ve teâlâ*, hadis olan sonradan yaratılan varlığın ayrılması olarak tarif eder ki; bu vahdet-i vücudun tam zıttıdır.

Ama aynı zamanda ondan tasavvufun bir sır olduğu ve avama bunun izhar edilmemesi de nakledilmiştir.

'Biz bu ilmi muhkemleştirdik, sonra onu sirdaplara/mağaralara gizledik. Sen ise geldin, onu insanlara anlatıyorsun.' [39]

Bu durumda Cuneyd-i Bağdadi'nin akidesi şudur veya budur demek pek mümkün değildir. En güzel olanı husn-ü zanda bulunmak ve zahiri islam şeriatına uygun sözlerliyle imama muamele etmektir. Fakat ondan nakledilen küfür içerikli sözlere ve bunları inanarak, savunarak nakledenlere tutum farklı olmalıdır. Bu insanların Rabbimize hakaret ettiği unutulmamalıdır.

Yine benzer bir durum Gazali için de geçerli-

38. Mealen

39. Et-Taarruf, 1/145-146

dir. İhya kitabından naklettiğimiz tevhid ve Allah tasavvuru asla kabul edilemez. Ancak İbn-i Teymiyye onun ahir ömründe tevbe ettiğini ve koynunda Sahih-i Buhari varken vefat ettiğini nakletmiştir.

Fikirlerinden tevbe etmişse, elbette imamın şahsına söylenecek söz yoktur. Lakin fikirleri ve kitaplarında yazılanlara gelince, İslam akidesinin selameti ve dinin hıfzı için bunların reddedilmesi gerekir.

Gazali'nin biyografisini *'Siyer A'lam Nubela'da'* veren İmam Zehebi ona reddiye veren ve kitaplarında yer alan batıl fikirleri reddeden alimleri ve sözlerini de zikretmiştir:

İbn-i Arabi el-Maliki: *'Hocamız felsefeyi yuttu, sonra onu kusmak istedi fakat kusamadı'* der.

Kadı İyad: *'Kötü haberlerin sahibi, büyük eserlerin yazarıdır. Tasavvufta aşırı gitmiş, onların mezhebine destek vermeye soyunmuş, bu konuda davetçilerden olmuştur… Sultanın emri ve fukahanın fetvasıyla kitapları Mağrip'te yakılmış ve kitaplarından uzaklaşılmıştır.'*

İbnu'l-Cevzi: *'Onun 'Sırru'l Alemin ve Keşfu Ma Fi'l Dareyn' isimli kitabında sahabeler hakkında konuşması nedeniyle onu eleştirmiştir.'*

İbnu Salah: *'Gazali'nin inkar edilen bazı görüşlerinin açıklanması hakkında fasıl'* başlığı altında onun mantık ve tevhide dair açıklamalarını eleştirmiş. Onun *'El-Mednun ila Gayri Ehlihi'* yani *'Ehli olmayandan saklanması gereken'* isimli kitabı için '*Allah'a sığınırım ki bu kitap ona ait olsun'* demiştir. Bu kitapta Vadet-i Vücud'a dair sözler yoğunluktadır. Yine ona reddiye verenlerden biri İmam el-Mazeri'dir. *'Keşf ve'l İnba an'il Kitabil İhya'* isimli bir eser kaleme almıştır…

Buradan anlıyoruz ki şahsın ahir ömründe düzelmiş olması, onun insanlar arasında yaygın olan ve İslam akaidine zarar veren görüşlerini eleştirmeye engel değildir. Büyük alimler bunu yapmış, yeri geldiğinde bu kitapların yakılmasına fetva dahi vermişlerdir.

Kaynak kitapların naklettiğine göre bu insanlar söylediklerinin şeriata göre küfür ve zındıklık olduğunu bilmiş ve bundan rahatsızlık duymamışlardır. Bilakis, insanların onları anlamıyor oluşundan rahatsız olmuşlardır.

2. Bazılarının aklına gelebilir: Fıtrat-ı selim bir insanın duyduğu anda tüylerini ürpertecek olan bu safsataları sofiler nasıl izah ediyorlar?

Bir grup; izahtan ziyade bunun bizim akıllarımızı aştığını ve onların makamına ulaşmayanların onların kitaplarını okumaması gerektiğini iddia ediyorlar.

Bir başka grup; onların farklı bir alemden sembol ve ma'na diliyle konuştuğunu, sözlerini madde aleminin diliyle anlamanın mümkün olmadığını iddia ediyor.

Bir başka grup ise bunun bir ruh hâli olduğunu, ruhların Allah aşkıyla sarhoşlaştığını ve şath, sekr, fena gibi hallerde söylenen sözler olduğunu iddia ediyorlar. Uyanıklık hâlinde sahiplerinin dahi bu sözleri kabul etmeyeceğini, şeriatın aklın örtüldüğü sarhoşluk, kızgınlık ve aşırı sevinç hâllerinde insanları mazur saydığını söylüyorlar.

Son zikrettiğimiz, içinde hak ve batıl barındıran ve savunma amaçlı söylenen mazeretlerin yaygın olanıdır.

Teklifin şartı akıldır, bu doğrudur. Aklın tamamen örtüldüğü durumlarda şeriatın insanı mazur saydığı -fıkıh mezhepleri arasında ihtilaf olmakla beraber- doğrudur. Lakin bu insanlar hataen ya da sehven, unutarak sarhoş olmuş insanlar değillerdir. Bilakis nefislerine türlü eziyetler ederek, insanlardan uzaklaşıp riyazet adı altında mağaralarda yaşayarak bu hâlleri yaşamak için özel çaba göstermişlerdir. Doğal olarak bu durum, hasbelkader gelişmemiş, sonucu bilinerek ve talep edilerek icra edilen bir sürecin neticesi olarak vaki olmuştur. Bu insanların hâllerini şeriatın ya da bazı fakihlerin mazur saydığı sarhoşluğa, aklı örten öfke ve sevinç hâline kıyas etmek doğru değildir.

Sonra bu insanların kendilerine geldiklerinde bu hâlleri inkar ettikleri vaki değildir. Hallac öldürülmesine rağmen bu inancında ısrarcı olmuştur. Kaynak olarak kabul ettikleri kitapların bildirdiğine göre bu hâlleri inkar etmemiş, anlamadıklarını düşündükleri şeriat ehlinden gizlemişlerdir. Bir şeyi gizlemekle, inkar etmek birbirinden farklıdır.

Kaynak kitapların naklettiğine göre bu insanlar söylediklerinin şeriata göre küfür ve zındıklık olduğunu bilmiş ve bundan rahatsızlık duymamışlardır. Bilakis, insanların onları anlamıyor oluşundan rahatsız olmuşlardır.

Cuneyd-i Bağdadi, Eş-Şibli'ye dedi ki: *'Biz bu ilmi muhkemleştirdik sonra da onu sirdablara/mağaralara gizledik. Sen ise geldin onu insanlara anlatıyorsun!' Şibli dedi ki: 'Konuşan ben, duyan benim. Bu âlemde benden başkası mı vardır?'* [40]

Gazali, Sehl bin Abdullah Et-Tüsteri'den aktarır: *'Âlimin üç ilmi vardır: Herkese anlattığı zahir ilimler, sadece ehline anlattığı batın ilimler, sadece onunla Allah arasında olan ve kimseye anlatamadığı özel ilim.'*

Yine bazıları dedi ki: *'Rububiyetin sırrını ifşa etmek, küfürdür.'*

Bazısı da: *'Rububiyetin sırrı vardır. İfşa edilirse Nübüvvet iptal olur. Nübüvvetin sırrı vardır. İfşa edilirse ilim iptal olur. Allah'ı tanıyan âlimlerin sırrı vardır. İfşa edilirse hükümler iptal olur.'* [41]

Yine Şa'rani şöyle der:

'Bundan dolayı Nebi, ashabına hakikati öğretmek istediğinde kapıları kapattırır ve: 'Aranızda yabancı var mı?' diye sorardı. Göstermiş oldu ki şeriat yolu açık olsa da kavmin yolu, gizlilik üzere kuruludur. Bundan dolayı bu yolun ehli, onları anlamalarından emin olunmayan insanlara anlatmamalıdır. Ta ki inkâr edip nefret etmesinler.' [42]

El-Kelabizi, bir başkasından şunları aktarır:

' 'Eğer o Rasûl, bizim adımıza birtakım sözler uydursaydı, onu elimizle yakalar, sonra da onun şah damarını keserdik' ayetlerinden kastedilen şudur: Rasûl, vecd hâlinde hissettiklerini rüsum ehline/şeriata tabi olanlara anlatsaydı böyle olurdu. Bu duruma Allah'ın şu sözü delalet eder: 'Allah, sana indirileni insanlara ulaştır, sana kendimizi tanıttığımızı ulaştır demez.' '

Gazali, Cuneyd'den şu cümleleri aktarır:

'Ünsiyet ehli; dua, münacat ve halvetlerinde öyle sözler söylerler ki avamdan biri işitse onu küfür zanneder.' [43]

Yine Cüneyd dedi ki:

'Kişiye, sadıklardan yetmiş kişi zındıklıkla şahitlik etmeden sadıklardan olmaz. Onlar, onun zahirine hükmederler. Çünkü sadık, zahirin hükmünü zahire, batının hükmünü batına göre veren, iki hâli birbirine karıştırmayandır. Onlar zahirine zındıklıkla hükmetseler de batınında sadıklardan olduğunu bilirler. Çünkü onlar, bu hâli kendi nefislerinde yaşarlar.' [44]

Bu sebeple bir noktaya dikkat çekmek istiyorum: Tasavvufun şeriata aykırı ve felsefeye bulaşmış yönüne en fazla tepki gösteren ve reddiyeler verenlerden biri İbn-i Teymiyye'dir. O, bu sözlerin hepsinin batıl olduğuna, şeriata uymadığına ve reddedilmesi gerektiğine hükmetmiştir. Fakat sahiplerini tasnife tabi tutmuş ve ikiye ayırmıştır: İbn-i Arabi, İbn-i Seb'in, İbn-i Farid gibi vahdeti vücudçuları tekfir etmiş, bunların Yahudi ve Hristiyanlardan daha kafir olduğunu söylemiştir.

Cuneyd-i Bağdadi, Ebu Yezid el-Bestami, Şibli içinse; ya onlara nispet edilen bu sözlerin yalan olduğuna hükmetmiş ya da bunların sekr/sarhoşluk hâlinde söylenen ve uyanıklık döneminde inkar edilen sözler olduğunu savunmuştur. Bu hâlin -sekr- bir eksiklik olduğunu, sahabe ve tabiin imamlarında görülmediğini, Müslümanın bunu örnek almayıp, zahidlerin ve abidlerin serdarı olan Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* örnek alması gerektiğini belirtse de: Cubbemde Allah'tan başkasını görmüyorum, Subhani (nefsimi eksiklerden tenzih ederim) gibi söz sahiplerini mazur saymıştır.[45]

---

40. *Et-Taarruf li Mezhebi Ehli Tasavvuf, 1/145-146.*
41. *İhya-ı Ulumu'd Din, 1/100.*
42. *El-Keşf an Hakikat Sufiye, s. 68*
43. *İhya-ı Ulumu'd Din, 4/341*
44. *El-Keşf an Hakikat Sufiye, s. 54*
45. *Mecmu'l-Fetava, 10/59-61, 10/218-225, 10/338-344*

Biz İbn-i Teymiyye'nin *rahimehullah* bu ayrımına katılmıyoruz. Çünkü benzer sözleri söyleyen insanlardan bir kısmını Yahudi ve Hristiyanlar'dan daha kafir ilan edip, bir kısmını sünnet imamı görmek için çok kuvvetli deliller olması gerekir. Farazi birtakım maddeler ve hüsn-ü zanna dayalı temenniler bunun için uygun değildir. Madde madde zikredecek olursak;

a) İki grupta sözlerinde ya Allah'ın bir şeye hulul ettiğini ya da kendileri de dahil her şeyin Allah olduğunu açıkça beyan etmiştir. İfade edilen sözlerde eşittirler.

b) Bir grubu felsefeci ilan edip, diğer grubun Kitap ve Sünnetle kayıtlı olduğunu söylemek doğru değildir.

İkinci grubun sadece Kitaba ve Sünnete uydukları iddiası, onlara nispet edilen bazı sözlerle sabittir. Aynı şekilde İbn-i Arabi'nin Kitap ve Sünnete uyduğu birçok kitabının mukaddimesinde kendi tarafından belirtilmiştir.

Şayet iddia ile mesele çözülüyorsa, iki grubunda iddiaları aynıdır. Aynı muameleye tabi olmaları gerekir.

c) İbn-i Teymiyye'nin *rahimehullah* en ciddi dayanaklarından biri, *'Cuneyd-i Bağdadi'nin Hallac-ı Mansur'u tarikat ehlinden saymadığına'* dair es-Sullemi'nin *'Tabakat'* kitabındaki beyanıdır. Demek ki zahiren bazı sözler benzese de Cuneyd ve onun yolunda gidenler Hallac'dan beridir kanaatine ulaşmıştır.

Oysa tasavvuf kaynakları Şeyhu'l-İslam'ın ulaştığı bu kanaati doğrulamamaktadır. O dönem kılıç korkusuyla Hallac'dan teberri edenlerin, kendi aralarında onu övdüklerine dair nakiller zikretmişlerdir.

İbnu Acibe:

'Onun (Hallac) ölüm fetvasını verenlerden biri de Cuneyd ve Şibli'ydi. Sırrın, ehli olmayana ifşa olması için böyle yaptılar. Vacip olan sırların gizlenmesi, Muhammed'in şeriatının izhar edilmesidir.' [46]

İbnu Acibe tasavvuf ehlindendir. Cuneyd ve Şibli'nin ona katılmadıklarından değil, tasavvufun sırrı olan vahdet-i vücudu muhafaza için onun ölümüne fetva verdiklerini aktarmıştır.

Şibli şöyle diyor:

'Ben ve Hallac aynıydık. Ancak o açık etti ben ise gizledim.'

Cuneyd-i Bağdadi'nin şu sözünü nakletmiştik:

'Biz bu ilmi muhkemleştirdik, sonra da onu sidaplara/mağaralara gizledik. Sen geldin onu insanlara anlatıyorsun.' Şibli ise; *'Konuşan ben, duyan benim, bu alemde benden başkası mı vardır?'* der.

Yine Cuneyd'den:

'Kişiye sadıklardan yetmiş kişi zındıklıkla şahitlik etmeden sadıklardan olmaz…' sözünü aktarmıştık.

d) İbn-i Teymiyye bir grubun *'şeriattan çıkmanın caiz olduğuna inanan, farzları terk edip, haramları işleyen, ibahiyyeci'* olduklarını söylemiş; ikinci grubun ise şeriata tabi olup, sorumluluklarını yerine getirdiklerini söylemiştir.

Bu ayrıma delalet eden kuvvetli bir delil yoktur. Kendinin Allah olacağına inanan birinin, şeriatın dışına çıkmış olmasının veya şeriat dairesinde hareket ediyor olmasının da önemi olmasa gerektir. Namaz için gerekli olan abdesti terk edenin, namaz kılmasının öneminin olmadığı gibi… Ayrıca *'İnsanlara Muhammed'in şeriatı izhar edilmeli'* diyen bir zihniyetin yaptığı zahiri amellere ne kadar güvenilebilir ki?

e) Mutasavvıflar bu konuda İbn Teymiyye'ye karşı çıkmış ve onun meseleyi yanlış yorumladığını savunmuşlardır.

Cuneyd-i Bağdadi: 'Biz bu ilmi muhkemleştirdik, sonra da onu sidaplara/mağaralara gizledik. Sen geldin onu insanlara anlatıyorsun.' Şibli ise 'Konuşan ben, duyan benim, bu alemde benden başkası mı vardır?' der.

46. *İkazu'l Himem*

Muasır Mutasavvıflardan Abdurrahman el-Bedevi bu tür sözleri değerlendirdiği kitabı *'eş-Şatahat es-Sufiyye'* kitabında:

'Şathı (Kişilerin kendini Allah olarak ilan ettiği sözleri kastediyor) sofiliğin selim bir gerçeği kabul edenlerin yanında; düşmanların bu açıklamasının (bu sözleri sarhoşluk hâliyle izah edip mazur sayan) hiçbir kıymeti yoktur. Şathiyyata dair sözlerin uyanıklık hâlinde söylenmiş sözlerden kıymet yönünden bir eksiği yoktur… Bunlar ruh sarhoşluğuyla beden şarhoşluğunu birbirine karıştırdılar. İbn-i Teymiyye o denli habis bir adamdır ki (evliyanın) ruh sarhoşluğunun bedeni sarhoşluğa benzediğini vehmetmiş göstermeye çalışmıştır…' [47]

Tasavvuf ıstılahlarını ele alan kitaplar, bu kavmin büyükleri kabul edilen zatlar ve günümüzde bu yolun saliki olup savunanlar, sarhoşluk meselesini Şeyhu'l İslam gibi anlamamış ve yorumlamamışlardır.

Hatta, İbn-i Teymiyye'nin yaklaşımını hakaret kabul etmişlerdir.

Sonuç olarak;

Şayet Şeyhu'l İslam *'Bu sözler küfürdür, ben bu imamların bu sözleri söylediğine inanmıyorum'* dese bu tutumu anlaşılabilirdi. Çünkü 1. maddede belirttiğimiz gibi onlardan zıt ve birbirini yalanlayan hâller nakledilmiştir. Fakat bu sözleri söylediklerini kabul edip, onları mazur kabul etmek benzer sözleri söyleyen insanlarıysa tekfir etmek anlaşılabilir değildir.

İmam Zehebi, Gazali'ye dair eleştirileri ve reddiyeleri zikrettikten sonra şöyle der:

'Allah imam Ebu Hamide rahmet etsin. İlminde faziletinde onun dengi nerede bulunabilir? Lakin onun hata ve yanlıştan masum olduğunu iddia etmeyiz. Usulde (akaidde) taklit olmaz.'

Bizim bu konuda İbn-i Teymiyye *rahimehullah* ayrımına katılmamamız, ondan öğrendiğimiz usul gereğidir. Allah'ın kelamı ve Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* sünneti dışında her şey ama her şey dikkate, eleştiriye ve kabul-redde açıktır. İmam Malik'in *rahimehullah 'Şu kabirde yatan (Allah Rasûlü) hariç herkesin sözü alınıp, terk edilebilir'* sözü İmam İbn-i Teymiyye'nin en fazla kullandığı sözlerdendir.

Bu konuda ona katılmamakla beraber, Tevhid ve Sünnvet davasına hizmetimizde en fazla faydalandığımız alimlerden olduğunu kabul eder, ona ve tevhid imamlarına Allah'tan rahmet dileriz.

47. *Takdisu'l Eşhas, 1/460 / eş-Şatahat 10-11*

Eski Dost,
Düşman Olmaz;
ABD-İRAN Yakınlaşması

İran'ın bu ilerleyişi başta bilinçli sunniler olmak üzere, haçlılar dışında bölgedeki her kesimin zararınadır. Bu ilerleyişi kıracak iki akım vardır. İlki, askerî anlamda İran'ın işgal projesine set olan başta İslam Devleti olmak üzere sünni direniş grupları; ikincisi, İran'ın ekonomik ve siyasi nüfuzunu kırabilecek AKP hükümeti.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd, Rasûlu'ne, âline ve ashabına salât ve selam olsun.

7 Haziran seçimleriyle beraber Türkiye on üç yıldır sürdürdüğü istikrarlı günlerini kaybetti. 6-8 Ekim olaylarıyla ön denemesi yapılan, 7 Haziran sonrasında şahlanan *'Toplumsal başkaldırı'* projesi, gündemin ana ve tek meselesi hâline geldi.

Türkiye, seçimlerle beraber oluşan bu yeni gündemiyle meşgulken, tüm Ortadoğu'nun gidişatına etki edecek bir gelişme yaşandı. Uzun zamandır gündemde olan ve üzerinde konuşulan Nükleer program anlaşması son aşamasına geldi ve taraflar arasında imzalandı. Kendi iç sorunlarıyla meşgul olan Türkiye, bu yeni durumla çok alakadar olamasa da, birinci dereceden bu antlaşmanın muhatabıydı aslında. Konunun Türkiye'yle ilgili olan kısmına geçmeden önce, antlaşmayı ilginç aynı zamanda önemli kılan noktaları izah etmekte fayda var.

İran ve ABD son kırk yılın en çetin düşmanları.. Sovyetlerin dağılmasından sonra Kapitalizm ve Komünizm arasındaki kutuplaşma yerini Batı ve İslam savaşına bıraktı. 11 Eylül hadisesine kadar Batı'nın *'Düşman İslam'* algısı İran üzerinden şekillendi. İran, takipçilerini *'Büyük şeytan ABD, küçük şeytan İsrail'* üzerinden motive ediyor ve Dünya'da var olan zulüm ve fuhşiyatın müsebbibi olarak bu iki ülkeyi hedef gösteriyordu. ABD ise Batı'nın değerlerine düşman olan ve mücadele edilmesi gereken İslam'ı, İran'ın temsil ettiği İslam olarak dünyaya sunuyordu. Bunun yanında İran'ın şeriat esaslarına dayalı bir yönetimi, ayrımcılığa dayanan azınlıklar politikası, medyaya uyguladığı sansür, insan hak ve özgürlüklerini

ayaklar altına alması kısaca *'Anti demokratik'* uygulamaları vardı.

Bu anlaşmayı ilginç kılan nokta burada gizli. ABD'nin İran'ı ötekileştirdiği ve kendisiyle beraber tüm dünyaya ekonomik ve siyasi yaptırımlar uygulamayı dayattığı tüm gerekçeler, hâlâ geçerli İran için... İran'ın ABD'yi büyük şeytan olarak ilan ettiği ve başta Suud olmak üzere körfez ülkelerinin ABD'yle iyi ilişkilerini *'Uşaklık ve hainlik'* olarak yaftaladığı tüm gerekçeler de ABD için geçerli... Hatta İran'ın zikrettiği cürümlerine binlercesini ekledi bu sürede.

Bu şartlara rağmen tarafların bu yakınlaşması ve dünyaya verdikleri samimi pozlar, elbette bu anlaşmayı ilginç kılıyor. *'Eski dost, düşman; eski düşman da, dost olmaz.'* diyenler, yüzbinlerce yıllık tecrübeye dayanarak bunu söylemişler. İran ve ABD *'Dostluk-düşmanlık'* ilkesinde itikadları yerle bir ettiği gibi, insanlık tecrübesine de ezber bozduruyor.

Antlaşmayı önemli kılansa; bu antlaşmayla beraber İran'ın bölgede elde edeceği nüfuz ve ekonomik kalkınma... Yaklaşık kırk yıldır devam eden ambargoların İran'ı zor duruma soktuğu ve Rusya-Çin bloğunun desteği olmasa ekonomik yönden çökeceği bilinen bir hakikat. Bu antlaşma, ambargoları kaldırdığı gibi İran'ı Batı için yatırım alanı, Batı'yı ise İran için bir pazar hâline getirecek. Ekonomik sıkıntıların ayağına pranga vurduğu ve siyasi emellerini hayata geçirmede ağır davranan İran için bu ekonomik rahatlama, hareket esnekliği ve seriliği kazandıracaktır. İmkansızlıkları ve ekonomik sıkıntılarına rağmen Suriye, Irak ve Yemen'de bunca şerre sebebiyet veren İran'ın, bu sıkıntılardan kurtulmuş hâlinin bölgeye nasıl bir tufan olarak yansıyacağı öngörülebiliyor olsa gerek.

Bunun yanında tarihi düşman ve rakip olan Türkiye karşısında eline nasıl bir fırsat geçtiği de aşikar. Özellikle AKP hükümetiyle başlayan, Türkiye'nin bölgede parlaması, halkların temsilcisi konumuna gelmesi, istikrar ve yatırım merkezi olması en fazla İran'ı rahatsız ediyordu. AKP'nin iyi ilişkiler ve bölgesel ittifaklar kurmak için yaptığı onlarca girişim, mezhebî ve tarihsel reflekslerle İran tarafından geri çevrilmiş ve karşılık bulmamıştır. Yapılan bu yeni antlaşmayla beraber İran'ın özgüven tazelediğini icraatlarından anlayabiliyoruz. Türkiye'de iç savaş başlatan PKK'yle yakınlaşması, resmi haber ajanslarında Türkiye (hususen Erdoğan ve AKP) aleyhine Batı'nın diliyle haber yapması, kendisine tanınan imtiyazların ve verilen sözlerin İran'da oluşturduğu ruh hâlini anlamamız için bizlere ip uçları veriyor.

Türkiye bu yeni durumun başına açacağı dertlerin farkında elbette. Ancak İran'ın ve Batı'nın yönetim ve yönlendirilmesinde direkt söz sahibi olduğu PKK belası, bu yeni sürece karşı adım atmasına engel teşkil ediyor.

ABD ötekileştirdiği ve Batı blokunu da yanına alarak yıllarca ambargo uyguladığı İran'ı, ne oldu da dost ve müttefik ülkeler arasına kattı? Eski düşmanlar ezber bozup dost mu oluyor, eski dostlar masa altı dostluklarını ilan mı ediyor?

Kanaatimizce bu yeni sürecin çok yönlü değerlendirilmesi gerekiyor. Çünkü İran'a biçilen yeni rol, bölgede taşların yerinden oynayacağı, Sunni blok'un karşısında Şii blok'un öne çıkacağı ve önümüzdeki yüzyıla etki edecek gelişmelere gebe olan bir süreç... Son on yıl içinde yaşanan gelişmeleri de bu yeni antlaşmayla beraber değerlendirdiğimizde, meselenin daha iyi anlaşılacağı kanaatindeyiz.

Irak yönetiminin sünni direniş ve düşmanlığa rağmen İran yanlısı Şiiler'e bırakılması; Yemen'de iç işgal hareketi başlatan İran güdümlü Husiler'in ilerleme hattını ABD uçaklarının temizliyor oluşu ve son olarak yapılan bu antlaşmayla beraber İran'ın Ortadoğu'yu Şiileştirme ve işgal projesine finansman imkanına kavuşması...

Biz bu yeni sürecin çok yönlü sebeplerinden iki tanesi üzerinde durmak istiyoruz:

1. 11 Eylül hadisesiyle beraber ABD öncülüğündeki Batı dünyası İslam coğrafyasını fiilî olarak işgale başladı. Afganistan işgaliyle başlayan süreci Irak işgali izledi.

İmkansızlıkları ve ekonomik sıkıntılarına rağmen Suriye, Irak ve Yemen'de bunca şerre sebebiyet veren İran'ın, bu sıkıntılardan kurtulmuş hâlinin bölgeye nasıl bir tufan olarak yansıyacağı öngörülebiliyor olsa gerek.

Afganistan işgali başlamadan önce, Batı'ya işgalin hareket planını İranlı yetkililerin hazırladığı Hatemi tarafından dillendirilerek dünyaya duyuruldu. *'Kendi varlıkları için tehlike olarak gördükleri Afganistan'daki sunni terör örgütlerine karşı Nato birliklerine öncülük etmiş, işgale nereden ve nasıl başlayacaklarına dair onlara yol rehberliği yapmışlardı.'*

Irak işgalindeyse daha büyük bir işlev görmüşlerdi. Şii tabanın, sunni direnişe eklemlenmesini ya da yeni bir direniş hattı oluşturmasını engellemek için, dini merci'i Ayetullah-ı Uzma(!) olan Sistani'ye *'İmam ğaib (kayıp) olduğundan cihad meşru değildir'* fetvası yayınlatarak Şii direniş hattını kırmışlardı. Aynı Sistani'nin on yıl sonra, beklenen İmam/Mehdi Muntazar henüz gizlendiği mağaradan zuhur etmemesine rağmen tüm Iraklı Şiiler'i İslam Devleti'ne karşı silahlanmaya davet etmesi en basit hâliyle bunaklık, hakikat olarak ancak hainlikle izah edilebilirdi.

İran, Batı'ya olan bu yardımlarının avansını Irak'ta yönetim olarak, tam karşılığını da bu yeni antlaşmayla elde ettiği imtiyazlar olarak tahsil etti.

Eski dostlar tekrar ittifak kurdu dememiz bundandır. İran İslam'ı kabul ettiğini iddia ettiği günden bu yana hiçbir dönemde bu ümmetin yanında yer almamış, bilakis işgal projelerinin yanında bu ümmetin karşısında olmuştur. Humeyni eliyle gerçekleşen devrim dünya Müslümanlarına *'Acaba'* dedirtse de, İran tarihi kodlarına dönmüş ve devrim kadrolarında İslam ümmetinin karşısında yer alacağını açığa çıkarmıştır.[1]

2. Batı bu yeni hamlesiyle sömürgeleştirdiği ya da dini savaş açtığı bölgelere karşı uyguladığı *'Dengeleme'* modelini hayata geçirmiştir. Nedir *'Dengeleme'* modeli?

Batı'nın istikrarsızlık ve kaos istediği bölgelerde hayata geçirdiği ve problemleri girift hâle getirip, üçüncü bir gücün müdahalesi olmadan çözülemeyecek hâle getirmesidir dengeleme modeli.

Güçlenen bir taraf karşısında, muhâlif güçlere **dolaylı** destek vererek önünü açar. Güçlenen bu muhâlif blok rekabet içerisinde olduğu bloğu durdurmak, geçmişin intikamını almak ve nüfuz elde etmek için harekete geçer. Bu dengeleme siyaseti Batı'ya şunları kazandırır:

a) Güçlenmiş ve belirli bir nüfuz alanına sahip olan gücün önünü kesip, onu yerel sorunlarla meşgul ederek, gücünün kontrol dışına çıkmasına engel olmak.

b) Önü açılan ve dolaylı olarak desteklenen grubun elde ettiği güçle yeni alanlara yönelmesine engel olacak şekilde eski rakiplerle uğraşmasını sağlamak. Bunun için de etnik, dinî veya mezhebî olarak problemli bir geçmişe sahip olanlar arasında dengeleme yapılmaya çalışılır.

c) Bölgede bulunan diğer blokların '*Ancak Batı'ya yakın olunarak varlık gösterebileceği ve güç hâline gelebileceğine'* dair kanaat oluşturmak.

1. *Bknz: Tevhid Dergisi 38. Sayı, Başyazı 'Ortadoğu'ya Sıçrayan Kan Safevi İran'*

d) Oluşan denge siyasetinin sorunları içinden çıkılmaz hâle getirmesi neticesinde, üçüncü bir tarafın arabuluculuğunun zarureti... Arabuluculuk, kurtarıcı, içişlere müdahale ve sorun çözücül sıfatlarına sahip üçüncü taraf genelde büyük şeytan ABD oluyor.

Olayın bizlere bakan yönüne gelecek olursak;

Elinde bulunan kıt imkanlar ve yaşadığı darboğaza rağmen estirdiği şer havası, imkanlara kavuşmuş ve ayağında onu yavaşlatan prangalarını çözmüş bir İran'ın neler yapacağının işaretidir.

İran'ın bu ilerleyişi başta bilinçli sunniler olmak üzere, haçlılar dışında bölgedeki her kesimin zararınadır. Bu ilerleyişi kıracak iki akım vardır. İlki, askerî anlamda İran'ın işgal projesine set olan başta İslam Devleti olmak üzere sünni direniş grupları; ikincisi, İran'ın ekonomik ve siyasi nüfuzunu kırabilecek AKP hükümeti.

Zikrettiğimiz bu yapıların itikadi ve menhecî olarak çok farklı noktalarda oldukları bir hakikattir. Elbette demokrasiye inanan ve onun için mücadele verenlerle, Allah'ın pak şeriatı için mücadele edenleri ne aynı din, ne inanç, ne de ideoloji bir araya getirir. Lakin bölgede yeni bir Iraklaşma sürecinin ve Suriye karışıklığının yaşanmaması için bu bloğun İran'ın hamlelerine ve PKK'nın ilerlemesine rağmen **ortak bir siyaset** çerçevesinde hareket etmeleri, birbirlerinin gücünü tüketmemeleri gerekir. İran'ın PKK üzerindeki nüfuz ve yönlendirme kabiliyetini bilenler, şu an Türkiye'de yaşanan terör hadiselerinde İran'ın payını da biliyorlar. Aynı zamanda PKK'nin PYD formatının Suriye'de, İran'ın ise tüm bölgede Batı tarafından parlatılmasının ve yeni müttefik ilan edilmesinin birbirinden bağımsız olmadığını da..

İran'ın ve PKK'nin bölgedeki hamlelerine engel olabilecek bu grupların her biri kendi projesini tatbikle meşgul. Ancak bu süre zarfında İran'ın geri dönüşü zor bir yola girdiği ve her geçen gün ayağını sağlamlaştırdığını görüyoruz. Belli bir süreliğine de olsa her grup kendi hedeflerini bir yana bırakıp, bu ilerleyişin önlenemez hâle gelmesinden önce ortak bir program çerçevesinde hareket edebilirler.

Rabbimizden afiyet istiyor, O'nun kerem, lütuf ve hıfzına sığınıyoruz.

FARUK FURKAN

Tesettüründe İhlâslı Ol

Tesettür, bir Müslüman hanımın Allah'a sunabileceği en değerli ve en güzel amellerinden bir tanesidir. Bu nedenle bu konuda Allah'tan başka hiçbir kimsenin rıza ve hoşnutluğunu tesettürüne karıştırmamalıdır. Hatta bu kimse eşi veya aynı akideye inandığı mümine bacıları bile olsa Allah'tan başka hiçbir kimsenin rızasını önemsememelidir.

Allah'ın Adıyla...

Değerli mü'mine bacım, hatırlayacağın üzere bir önceki yazımızda sana, kadının tepeden tırnağa avret olduğunu ve bu nedenle el ve yüz de dâhil olmak üzere bütün vücudunu yabancı erkeklere karşı örtmesi gerektiğini anlatmış ve ancak değerli olan şeylerin saklanacağı gerçeğinden hareketle Rabbinin aslında sana çok değer verdiğini ve bu nedenle örtünmeni istediğini vurgulamaya çalışmıştık. Bu yazımızda ise inşâallah çok önemli gördüğümüz bir mesele olan Müslüman kadının tesettüründe ve hicabında ihlâslı olmasının zorunluluğu konusunu imkân ölçüsünde anlatmaya çalışacağız.

Değerli bacım, her amelinde olduğu gibi tesettür ve hicabında da mutlaka ihlâslı olmalısın.

Neden mi?

Çünkü Allah ancak ihlâsla ve sadece kendi rızası gözetilerek yapılan amelleri kabul eder, başkalarının rızası ve hoşnutluğu için ortaya konulan amelleri ise asla kabul etmez. Bu nedenle senin, her amelinde olduğu gibi tesettür ve hicabında da mutlaka ihlâslı olman ve ihlâs ilkesiyle hareket ederek Rabbinin rızasını kazanmaya çalışman gerekir.

Bacım, bilmelisin ki ihlâs senin her amelinin kabul veya reddedilmesindeki temel kriterdir. Yani bir nevi senin cennet veya cehennemindir. Eğer sen ihlâsa sıkı sıkıya bağlanır, her işinde onu hedef edinirsen cennete; şayet ihlâstan ödün verir, her amelinde onu hedef edinmezsen –Allah korusun– cehenneme gidersin. Hani hep duyarız ya, Allah'ın her amelde ihlâs olup-olmadığına bakacağını ve ihlâsla iş yapanların amellerini kabul

ederken, ihlâssız bir şekilde amel işleyenlerin yaptığı amelleri yüzlerine vuracağını… Hepimiz bunu duyar ve adımız gibi biliriz, değil mi? Ama ne kadarımız bunu dikkate alır, hangimiz bunu hakkıyla önemser, orası meçhuldür. Onun için sen, sen ol ve sakın ha bu hakikati bildiği hâlde onu önemsemeyenler gibi davranma; aksine onu önemse, özümse, dert edin. Her işinde onu dikkate alarak amellerini ortaya koy. Böyle yaptığında göreceksin ki gönlün çok rahat edecek ve kalbin anlatılmaz bir mutmainliğe kavuşacaktır. Çünkü insanda sadece tek bir kalp vardır; iki kalp yoktur. Bu kalp de sadece bir niyeti kaldırmaya, tek bir amacın yükünü çekmeye müsaittir. Her ne zaman bu kalbe iki niyet konulursa bu, ona çok ağır gelir ve yüküne dayanamayarak altında ezilir, çöker. Bundan dolayı amellerinde ihlâsı oldukça önemsemelisin. Bu, sözün başında tez elden sana yaptığımız bir kardeş öğüdüdür; onu dikkate almanı tavsiye ederiz.

Değerli bacım, Allah'ın rızası için amel işlemek ve sadece O'nun hoşnutluğunu dikkate alarak iş yapmak gerçekten de çok önemli bir meseledir. O'nun rızasından başka bir amaç için amel işleyenler, çok büyük tehditlerle karşı karşıyadırlar. Şimdi gel, Allah'tan başkalarının rızası için amel işleyenlerin nasıl bir tehditle karşı karşıya olduklarını ve yaptıkları amellerinin asla kabul edilmeyeceğini ortaya koyan şu dehşet verici iki hadisi beraberce okuyalım:

Bir adam Rasûlullah'a gelerek:

— Hem sevap kazanmak hem de güzel bir şekilde anılmak için savaşan kimse hakkında ne dersin? diye sordu. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*:

— Onun için hiç bir şey yoktur, buyurdu.

Adam sorusunu üç sefer tekrarladı. Rasûlullah da her defasında: *'Onun için hiçbir şey yoktur'* buyurdu sonra da şöyle dedi:

— Allah, ancak kendi rızası gözetilerek samimi bir niyetle yapılan amelleri kabul eder.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* kudsî bir hadiste Rabbimiz'in şöyle buyurduğunu söyler:

"Ben ortakların en iyisiyim. Her kim (yaptığı bir amelde) benimle beraber birisini ortak koşarsa, o şey ortağıma ait olur. Bu nedenle ey insanlar! Amellerinizi sadece Allah için yapın; zira Allah amellerden

ancak sadece kendisi için yapılanları kabul eder. Sakın ha 'Bu hem Allah için hem de akrabalık içindir' demeyin; bu durumda bu, akrabalık için olur. Bunda Allah için hiçbir şey yoktur. Ve yine sakın ha 'Bu hem Allah için hem de sizin hoşnutluğunuz içindir' demeyin; bu durumda bu, sizin hoşnutluğunuz için olur. Bunda Allah için hiçbir şey yoktur."

Evet, işte bu nedenden ötürü senin mutlaka amellerinde ihlâsla hareket etmen gerekmektedir. Konumuz tesettür olduğu için bunu tesettüre uyarlayarak söyleyecek olursak; senin mutlaka Allah rızası için hicaba bürünmen ve sadece Allah'ın rızasının tecelli ettiği yer olan cenneti kazanmak için kendini yabancı erkeklerden sakındırman gerekmektedir. Aksi hâlde tesettüründe ihlâsla davranmamış ve Allah katında kazanacağın ecirleri kaybetmiş olursun.

İşte iş, bu kadar önemlidir.

Laf buraya geldiğinde şu soruyu sormadan geçmek olmaz: Peki, tesettürde nasıl ihlâslı olunur? Veya diğer bir ifadeyle ne demektir tesettürde ihlâslı olmak?

Tesettürde ihlâslı olmak demek:

- Sadece ve sadece Rabbinin rızasını gözeterek örtünmen,
- Sadece ve sadece O, benden hoşnut olsun diye tesettüre bürünmen,
- O'nun rızasından başka hiçbir kimsenin hoşnutluğunu kazanmayı düşünmeden kapanman demektir; velev ki o kimse eşin, annen, baban veya kardeşlerin bile olsa…

Evet, sadece O'nun rızasını ve O'nun hoşnutluğunu kazanmak için örtünmen demektir, tesettürde ihlâslı olmak. Sen, inşâallah böyle yapanlardan, bu gaye ile tesettüre girenlerden

ol. Bu işi yaparken asla ihlâsı elden bırakma ve insanların ne diyeceğini dikkate almadan sadece Rabbinin hoşnutluğu için örtün. *'Rabbim bunu benden istemiştir, Rabbim beni böyle görmeyi murad etmiştir'* gayesiyle tesettür amelini ortaya koy. Böyle yaptığında, tesettüründe ihlâsa ermiş olursun. Bazı cahil kadınların yaptığı gibi sakın ha: *'Etrafımdaki tevhid ehli kadınlar böyle örtünüyor, benim çevrem bu kıyafetlerle tesettüre giriyor; bu nedenle ben de öyle örtünmeliyim. Eğer onlar gibi örtünmezsem, bana ne derler?'* şeklinde insanın amelini kökten iptal eden bir gaye için örtünme!

Evet, sakın ha böyle bir gaye için örtünme!

Aksi hâlde amelinin ecri heba olduğu gibi, bir de çektiğin zorlukların yanı sıra yaptığın işin sevabını elde etmekten mahrum olmakla cezalandırılırsın. Tabii, ahirette çekeceğin azabın sıkıntıları da işin cabası!

Bilakis sen –yukarı da dediğimiz gibi– sadece ve sadece *'Rabbim beni böyle görmek istiyor'* gayesini güderek örtün. Şayet bu gayeden başka bir amaç için örtünecek olursan, Allah bu ameli asla senden kabul etmeyecek ve niyetin çok masummuş gibi gözükse de ortaya koyduğun bu eyleme asla sevap verilmeyecektir.

Eğer sen ey mümine bacım, Rabbine kavuşmayı ve cennette O'nunla karşılaşmayı umuyorsan –ki kesinlikle böyle olman gerek– o zaman salih bir amel işlemeli ve Rabbine kulluğunda hiç bir kimseyi ona ortak koşmamalısın.

Niye mi?

Çünkü İslam'da Allah'ın bir ameli kabul etmesi için mutlaka riayet edilmesi gereken iki şart vardır:

1. İhlâs, yani ameli sadece Allah'ın rızasını gözeterek yapmak,

2. Yapılan amelin meşru, yani İslam'a ve Sünnete uygun olması.

Eğer bir amel bu iki şarttan birisinden yoksun olursa –hangi amel olursa olsun– Allah onu kabul etmeyecektir; çünkü Allah ancak kendi rızası için yapılan amelleri kabul edeceğini söylemiştir. Rabbimiz şöyle buyurur:

"…Artık kim Rabbine kavuşmayı ümit ediyorsa, salih bir amel işlesin ve Rabbine ibadetinde hiç bir kimseyi** (O'na) **ortak koşmasın." [1]

Bu ayeti dikkatlice düşünmemiz ve bundan dersler çıkarmamız gerekmektedir. Eğer sen ey mümine bacım, Rabbine kavuşmayı ve cennette O'nunla karşılaşmayı umuyorsan –ki kesinlikle böyle olman gerek– o zaman salih bir amel işlemeli ve Rabbine kulluğunda hiç bir kimseyi O'na ortak koşmamalısın.

Peki, salih bir amel işlemek ve Rabbe ibadette hiç bir kimseyi ona ortak koşmamak ne demektir?

Âlimlerimizin belirttiğine göre *'Salih bir amel işlemekten'* kasıt, Sünnete ve şeriata uygun amel işlemektir. *'Rabbe ibadette hiç bir kimseyi O'na ortak koşmamaktan'* kasıt da ihlâsla, yani sadece Allah'ın rızasını gözeterek Allah'a ibadet etmektir. Tesettür de Allah'a ibadet kapsamına dâhil olan amellerdendir. Bir bayan için namaz, oruç, hac neyse tesettür de odur ve mutlaka bir ibadet şuuru içerisinde yapılmalı, Allah'a yaklaştıran bir amel olarak yerine getirilmelidir. Çünkü namazı, orucu, zekâtı ve benzeri ibadetleri ayetlerle emreden Rabbimiz, tesettürü de aynı şekilde ayetlerle emretmiş ve bunu bir ibadet olarak mümine kadınlara farz kılmıştır.

"Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle; bir ihtiyaç için dışarı çıktıklarında örtülerini üstlerine alsınlar, vücutlarını örtsünler. Bu, onların (hür ve namuslu) bilinmelerini ve bundan dolayı incitilmemelerini daha iyi sağlar. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir." [2]

"Mümin kadınlara söyle; gözlerini harama bakmaktan sakındırsınlar, mahrem yerlerini korusunlar. Kendiliğinden görünenleri dışın-

1. *18/Kehf, 110*
2. *33/Ahzab, 59*

daki süslerini teşhir etmesinler. Başörtülerini(n uçlarını) yaka altlarına kadar sarkıtsınlar…" [3]

Buradan hareketle şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki tesettür, bir Müslüman hanımın Allah'a sunabileceği en değerli ve en güzel amellerinden biridir. Bu nedenle bu konuda Allah'tan başka hiçbir kimsenin rıza ve hoşnutluğunu tesettürüne karıştırmamalıdır. Hatta bu kimse eşi veya aynı akideye inandığı mümine bacıları bile olsa Allah'tan başka hiçbir kimsenin rızasını önemsememelidir. Selef'in önde gelen simalarında birisi olan Fudayl b. Iyaz'a *rahimehullâh* Mülk sûresinin ikinci ayeti olan ***"O hanginizin daha güzel amelde bulunacağını denemek üzere ölümü ve hayatı yaratandır"*** ayeti okunmuş ve buradaki *'En güzel amel hangisidir?'* diye sorulmuştu. Bu soruya İmam:

— En ihlâslısı ve en doğru olanı, şeklinde cevap verdi. Bunun üzerine oradakiler:

— Ey Ebu Ali! Amelin ihlâslı ve doğru olanı da ne demektir? diye tekrar sual ettiler.

Fudayl *rahimehullâh*:

— Bir amel ihlâsla yapılır, ama doğru olmazsa kabul edilmez. Aynı şekilde doğru olarak yapılır, ama ihlâslı olmazsa ihlâslı olana kadar kabul olmaz. Bir amelin ihlâslı olması yalnız Allah için yapılması, doğru olması da sünnete uygun olması anlamındadır, diye cevap verdi.

Biraz önce dediğimiz gibi, *'Etrafımdaki tevhid ehli kadınlar böyle örtünüyor, bu nedenle ben de öyle örtüneyim; eğer onlar gibi örtünmezsem o zaman ne derler?'* gibi bir amaçtan dolayı tesettüre giriyorsan, hemen niyetini düzelt. Aksi hâlde çektiğin bin bir türlü sıkıntıların yanında bir de ahirette amelinin sevabından mahrum olma cezasıyla karşı karşıya kalabilirsin ki, bu zararın ve hüsranın ta kendisidir. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* kudsî bir hadiste Rabbimizin şöyle buyurduğunu bizlere haber verir:

"Ben ortaklıktan en müstağni olanım/ortaklığa hiçbir ihtiyacı olmayanım. Bu nedenle her kim bir iş yaparda o işe benden başkasını ortak ederse, o kimseyi ortağıyla baş başa bırakırım."

Bu hadis gerçekten çok ürperticidir. Buna göre

Allah'tan başka birisinin rızası ve hoşnutluğu için yapılan ameller Allah tarafından asla karşılık görmeyecek, aksine sahibi için büyük bir vebal olacaktır. Allah için değil de, bir başka gaye için amel işlemenin riya olduğu ve riya karışan amellerin de kesinlikle kabul edilmeyeceği bu dinin en malum meselelerindendir.

İşte bundan ötürü bacım, namazında, orucunda ve ibadetlerinde olduğu gibi tesettüründe de mutlaka ihlâslı olmalısın.

Bugün tevhid ehli olan bazı bacılarımızın yaptıkları bizlere anlatıldığında, içerisine düşmüş oldukları durumdan dolayı oldukça üzülüyoruz. Bazı bacılarımız, tevhidî bir çevrede bulundukları süre zarfında tıpkı etraflarındaki diğer mümine kadınlar gibi hicaba giriyor, onlarla aynı kıyafetleri giyiyor, aynı tarzda tesettüre bürünüyorlar. Ama bu bacılarımız, örneğin eşleri bir başka memlekete gitmeleri gerektiğinde veya bir sebeple tevhidî bir çevreden uzaklaşmaları durumunda hemen yüzlerini açıyor ve gittikleri ortamın hayat tarzına bir anda adapte olarak önceleri giymiş oldukları hicabı bir çırpıda terk ediveriyorlar. Oysa –şer'î, haklı bir gerekçe olmadığı sürece– hani Müslüman her şartta ve her durumda Allah'ın emirlerine râm olmalı ve her durumda Rabbinin buyruklarını hakkıyla yerine getirmeliydi? Hani Allah'a teslim olan kul, ortamın değişmesiyle inancından ve değerlerinden vazgeçmemeli, her pozisyonda Allah'ın isteklerini yerine getirmeliydi?

Ne oldu?

Demek ki ortada bir problem ve mutlaka tedavi edilmesi gereken bir maraz var. Allah en iyisini bilir ama bizim âcizane tespit edebildiğimiz kadarıyla bu şekilde ortamların değişmesiyle tarzlarının değiştiği bacılarımızın böyle yapmalarının iki nedeni var:

3. 24/Nur, 31

a) Ya yüzlerini bugüne kadar bir delile dayanarak ve Allah'ın emri olduğuna inanarak örtmemişlerdir. Ortamları gereği veya bulundukları çevrenin manevî baskısından ötürü örtmüşlerdir ki, bu ortam ve çevre değiştiği anda fikirleri de değişmiş ve hemen yüzlerinden peçeleri çıkararak içlerinde var olan inancı yaşamaya başlamışlardır. Allah korusun ama bu çok tehlikeli ve insanı nifaka götürecek kadar sıkıntılı bir durumdur. Zira bir insan inanmadığı bir şeyi sırf çevresi gereği yapıyor veya ben yapmadığımda Müslümanlar beni farklı gözle değerlendirirler diye düşünüyorsa, böylesi bir insan yavaş yavaş nifaka kaymış ve en asgari şartlarda Allah'tan başka bir amaç için amel yaparak mürâî/riyakâr pozisyonuna düşmüştür ki, bu, insanın ahiretini perişan eden bir durumdur.

b) Ya da bu bacıların amelleri, kalpten kaynaklanan bir takva ile değil, ortamdan kaynaklanan bir takva ile yapılmıştır ve ortam değiştiği anda amelleri de değişmiştir. Bu, her ne kadar ilk şıkta zikrettiğimiz madde gibi uhrevî açıdan çok büyük sıkıntı olmasa da, asıl itibariyle yine de sıkıntı arz eden bir durumdur ve mutlaka tedavi edilmelidir.

İşte peygamberlerin, onların ihlâslı tâbilerinin ve o yolun yolcusu olan tüm salih kulların takvası bu türden bir takvadır ki, insana dünya ve ahirette asıl fayda sağlayacak takva da işte bu takvadır.

Bilindiği üzere insanın takvası bazen kalpten kaynaklanır, bazen de ortam ve çevreden. Kalpten kaynaklanan takva insana her ortamda Allah'ın emirlerine riayet etmeyi ve şartlar ne olursa olsun Allah'ın buyruklarını gözetmeyi gerekli kılar. Bu insan dünyanın en sıkıntılı bölgelerine bile gitse veya dünyada tek başına bile kalsa asla Rabbinin emirlerine muhalefet etmez ve her yerde Allah'ın buyruklarına amade olur. İşte peygamberlerin, onların ihlâslı tâbilerinin ve o yolun yolcusu olan tüm salih kulların takvası bu türden bir takvadır ki, insana dünya ve ahirette asıl fayda sağlayacak takva da işte bu takvadır.

Bu takva insana mutlaka cenneti kazandırır. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"Rabbiniz'den korkup-sakının/takvalı olun, beş vakit namazınızı kılın, ramazan orucunu tutun, mallarınızın zekâtını verin, (Allah'ın emirlerine uygun idare eden) yöneticilerinize itaat edin Rabbinizin cennetine girersiniz."

İnsanın takvası bazen de kalpten değil; ortamdan, çevreden ve içerisinde bulunulan mekândan kaynaklanır. Bu tür bir takva insana sadece bulunduğu ortamda ve o an için fayda verir. Ortam değiştiği anda zorunlu olarak o kişi de değişecek ve üzerinde bulunduğu salih ameli terk edecektir. Böylesi takvaya sahip olanlar, ortamları iyi olduğunda Allah'ın emirlerine riayet eder, ortamları değişip nefisleriyle baş başa kaldıklarında hemen Allah'ın emirlerini terk ederler. Takvaları geçicidir. Veya bazı âlimlerin ifadesiyle söyleyecek olursak; takvaları soğuk bir takvadır. Bu tür insanlara Allah'ın şu ayetini ve ardından da Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadisini aktararak, sadece belirli ortamlarda değil, her yerde ve her mekânda Rablerinden korkmaları gerektiğini hatırlatmak isteriz. Rabbimiz şöyle buyurur:

"Ey iman edenler Allah'tan hakkı ile korkup sakının/hakkı ile müttaki olun ve siz ancak Müslümanlar olarak can verin." [4]

Bu ayete göre bir Müslüman her yerde ve her zamanda Rabbinden sakınmalı, hiçbir yerde O'na karşı gelmeye kalkışmamalıdır. Eğer böyle yaparsa, bu –inşâallah– ona Müslüman olarak can verme olasılığı sağlayacak ve Allah'ın huzuruna, Allah'a teslim olarak çıkan bir kul olmayı kolaylaştıracaktır. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de şöyle buyurur:

"Nerede olursan ol Allah'tan korkup-sakın/takvalı ol. Kötülüğün hemen ardına onu silip yok edecek bir iyilik yap ve insanlara güzel ahlak ile muamele et."

Bu nedenle belirli bir ortamda belirli yerlerde değil, her ortamda Allah'tan korkmalı; her zaman O'nun emirlerine râm olmalı ve bunu kendimize temel hedef edinmeliyiz. Bu bağlamda Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* nakledilen mezkûr hadis, bizim temel düsturumuz olmalı; her zaman onu kulaklarımıza küpe yaparak hatırlamalıyız.

---

4. 3/Âl-i İmran, 102

"Nerede olursan ol Allah'tan korkup-sakın/takvalı ol…"

Ortamlara bağlı olarak belirli amelleri yapıp, ortamlardan uzaklaşınca amellerini terk eden kimseler, kalbî hastalıkların tabipleri olan İslam davetçileri tarafından hemen karantina altına alınarak tedavi edilmelidirler. Aksi hâlde bu insanlar, zaman içerisinde şirke karşı gösterdikleri takvayı da kaybederek imanlarından bile olabilirler. Onların böylesi bir pozisyona düşmemeleri için anında kendilerine müdahale edilmesi gerekmektedir.

İşte üstte değindiğimiz bacılarımızın içerisine düşmüş olduğu hata, genelde bu türden bir hatadır. Bu hatayı etkin ve yetkin İslam davetçileri, usulüne uygun bir şekilde mutlaka tedavi etmelidirler. Eğer tedavi edilmezlerse ileride daha büyük bir fitneye mahal vererek karşımıza çıkabilirler.

Burada bir de şu noktayı hatırlatmamızın yararlı olacağını düşünüyoruz: İnsan bazen kendisinin hasta olduğunu bilemeyebilir. Kendisini sağlıklı zanneder, oysa çok büyük ve derin hastalıkları vardır. Gerçekten de bunun farkına varamayabilir. Ama güvendiği bir tabibe giderek kendisini gözden geçirttirdiğinde, belki hiç de farkında olmadığı –ve kimi zaman– çok büyük ve ilerlemiş hastalıklarının olduğu açığa çıkar.

Belki bu bacılarımız da kendilerinin hasta olduğunu bilmiyorlardır. Bu durumda onları uzaktan gözlemleyip hasta olduklarını kuvvetle zanneden gönül doktorlarının olaya el atması ve hemen kardeşlerini kurtarmak için kolları sıvaması gerekmektedir.

Değerli bacım, eğer burada anlattığım şeyler sende de varsa hemen Rabbine yönel ve bir an önce karşına ehil olan muvahhid bir gönül doktoru çıkarması için yalvar. Kim bilir o doktor, belki sende var olan başka hastalıkları da tespit edecek ve Allah'ın keremiyle onları kolayca tedavi edecektir.

Bacım, bu dediğimi sadece tesettür noktasında düşünme. Hayatın diğer alanlarında da bu tür sıkıntılarının olabileceğini kabul et ve ehil birisini bulduğunda ona gönlünün kapılarını aç. Göreceksin ki o, Allah'ın izniyle senin sıkıntılarını giderecek ve kalbindeki hastalıkların zamanla tedavi olmasına yardımcı olacaktır.

Değerli bacım, bu yazımızda da sana kardeşliğin bir gereği olarak kısaca nasihatlerde bulunmaya çalıştık. Rabbim imkân verir ve bizi bir sonraki yazıyı kaleme alana kadar yaşatırsa, sana Müslüman hanımın kıyafetlerinin nasıl olması gerektiğiyle alakalı bazı hatırlatmalarda bulunacak ve çok önemli gördüğümüz bu meselede bazı ince detaylara girerek seni yine hayra ve takvaya yönlendirmeye çalışacağız. Allah bizi ve seni bu nasihatlerden en güzel şekilde faydalanan kullarından eylesin.

Bir sonraki yazımızda tekrar buluşmak dileğiyle, fî emânillâh…

Özcan Yıldırım ozcanyildirim@tevhiddergisi.net

Münafıkların Özellikleri: **Alaycıdırlar!**

Müslüman bir ferdin veya Müslüman bir cemaatin yaptığı herhangi bir söylem ve eyleme alaycı bir tavırla karşı çıkma düşüncesi dikkatlice incelenmelidir. Bu ya kötü ahlaktan kaynaklanan ve gündeminde amel olmayan amelsizlerdir. Ya da art niyetli olan, gayesi İslami davaya set koymaya çalışan, yuları kafirlerin elinde olan kimselerdir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla…

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun.

Münafıkların çıkış evresinden günümüze değin bir miras olarak kalan ve Kur'an'ın da şahit olduğu en önemli özelliklerinden biri alaycı olmalarıdır. Kur'an-ı Kerim'in daha ilk ayetlerinde bu özelliklerine vurgu yapması da bu söylediklerimizi geçerli kılmaktadır.

Kur'an'ın *'Derk-i Esfel'* ehlinin hâlini deşifre etmesine geçmeden evvel Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* zamanında yaptıklarını zihinlerimizde tazelemek daha yerinde olacaktır.

Münafıkların Alaycı Tavırları

Münafıkların en belirgin vasıfları arasında müminlerle alay etme, onları küçümseme ve onların akıllarından zoru varmış gibi topluma lanse etme politikası da vardır. Müminlerle alay ederken aslında maskara duruma düştüklerinin farkına varamıyorlar.

"Mü'minlere rastlayınca; inandık, derler. Şeytanları ile başbaşa kalınca da; biz sizinle beraberiz, onlarla sadece alay etmekteyiz, derler." [1]

Onlar bir an bile alaycı kimliklerinden uzaklaşamazlar:

"O zaman münafıklar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: Bunları, dinleri aldattı, diyorlardı. Halbuki kim Allah'a tevekkül ederse; muhakkak ki Allah, Aziz' dir, Hakim'dir." [2]

Ma'mer'e göre bu ayet, Bedir günü müşriklerle beraber savaşa çıkan münafıkların çirkin sözle-

1. 2/Bakara, 14
2. 8/Enfal, 49

rini açığa çıkarmak için nazil olmuştur. Müşriklerle beraber savaşa çıkan münafıkların sayısı, bir elin parmağı kadardı.

O gün münafıklar, küçücük bir Müslüman birliğinin güçlü Kureyş ordusu ile savaşacağını gördüklerinde şöyle demişlerdi: *'Bunların dine aşırı bağlılıkları, kendilerini aptallaştırdı. Bunlar yakında büyük bir felaketle karşılaşacaklar. Peygamberleri Muhammed tarafından köleleştirildikleri için göz göre göre ölüme gittiklerini göremiyorlar.'* Bu ifadeler, Medine'deki münafıklara aittir. *'Üç yüz fakir, bin kişilik güçlü düşmana karşı çıkıyor'* gibi sözleri ise, hem Medineli münafıklar hem Kureyş ordusu içinde bulunan bir takım tereddüt sahibi kişiler söylüyordu.

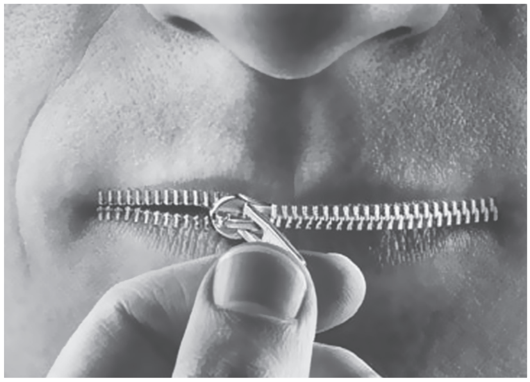
Münafıklar, *'Peygamberimiz'* ifadesi yerine *'Peygamberleri'* ifadesini kullanmakla, *'Merd-i kıpti şecaat arzederken, sirkatin söyler'* misalin de olduğu gibi kendilerini deşifre ediyorlar. Tıpkı kafirlerin cehennem'de Malik'e *"Ey Malik! Rabbin işimizi bitirsin"* [3] şeklinde seslenmeleri gibi. Dikkat ederseniz onlar, orada bile *'Rabbimiz'* demekten kaçınıyorlar.

Müslümanlardan birisi, bol miktarda mal getirdiği zaman münafıklar: *'Bu riyakar bir adamdır.'*; bir başka Müslüman azıcık bir malla geldiğinde ise: *'Allah'ın bu mala ihtiyacı yoktur.'* diyerek alay ediyorlardı.

Ebu Mesud El-Bedri *radıyallahu anh* anlatıyor: Sadaka vermeyi emreden ayet[4] nazil olduğu zaman, ücret karşılığı sırtlarımızda yük taşıyorduk. Bu yolla bir şeyler kazanıp ondan sadaka veriyorduk. Abdurrahman b. Avf gelerek bol miktarda bağışta bulundu. Münafıklar dedikodu yaparak onun hakkında: *'Gösteriş ve riyakarlık yapıyor.'* dediler.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Hendek Savaşı'nda bir ara Şam ve Bizans'ın kırmızı saraylarını göstererek, ümmetinin onları fethedeceğini müjdeledi. Ki daha önce Hire'yi ve Kisra'nın köşklerini müjdelemişti. Bu müjde vesilesi ile müminler sevinirken. münafıklar ise: *'Şaşılacak bir şey!Adamınız, size ne boş vaatlerde bulunuyor! Siz yerinizden bile dışarı çıkamazken Muhammed, Yesrip'ten ta Hire'yi ve Kisra'nın Medyain şehrini gördüğünü ve onların sizin olacağını söylüyor.'* şeklinde alay ettiler.

3. *43/Zuhruf, 77*
4. *9/Tevbe, 103*

Münafıkların tüm yaptıklarına karşılık, Rasûlullah'ın onlara gösterdiği hayırhah ve müsamahakar tavır, tarihte hiçbir lider ve önderin kendi ikiyüzlü tebasına gösteremeyeceği ulvi bir tavırdır. İnsanı çileden çıkaran üsluplarına rağmen Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* onlara katlanmış, sonuna kadar sabır ve metanetini korumuştur.

Münafıklar, Rasûlullah'ın sohbetlerine katılıyor, sohbetlerin içeriğinden rahatsız oluyor, çoğu kez ona ve sahabesine olur olmaz şeyler sorarak, kinlerini kusuyorlardı. Böyle davranmakla aslında müminlerle ayrıştıklarının farkına varamıyor, ahirette alay ettikleri kimselerin bir huzme nuruna muhtaç olacaklarını kavrayamıyorlardı.

Onlar, iyice tefekkuh, tezekkür ve tedebbür edemediklerinden, leh ve aleyhlerinde olanları anlayamıyor, Peygamber'in *'Gözümün nuru'* diye nitelediği namazla dahi alay ediyorlardı:

"Namaza çağırdığınız zaman onu alay ve eğlence konusu yaparlar. Bu, onların aklını kullanmaz bir kavim olmalarındandır." [5]

Bilahare, söylem ve eylemlerinden hesaba çekilen münafıklar, hemen çark ediyor, çirkin davranışlarına örümcek ağı kadar zayıf kılıflar uydurmaya çalışıyorlardı.

"Onlara soracak olursan mutlaka 'Biz lafa dalmış, eğleniyorduk' derler. De ki: 'Siz Allah ile O'nun ayetleri ile ve peygamberiyle alay mı ediyordunuz?' Boşuna özür dilemeyin. Çünkü siz imanınızdan sonra kafir oldunuz." [6] [7]

5. *5/Maide, 58*
6. *9/Tevbe, 65-66*
7. *El-Münafikun, Çıra Yayınları. Özetle.*

Alay Etmenin İslami Sahaya Yansıma Sebepleri

a. Kendi Gevşekliklerini Örtbas Etmek

Münafıkların örneklerde olduğu üzere alaycı tavır takınmalarının cemaziye'l evveli olduğu bir hakikattir. Bunlardan biri **kendi gevşekliklerini örtbas etme çabasıdır.** Dikkat edilirse, kendileri infak edemedikleri hâlde infak eden kimselerin infaklarının kemmiyeti ve keyfiyeti ile alay etmişlerdir. Ayrıca savaşa çıkmama konusundaki amellerini de sahabeleri tabiri caizse donkişotlukla suçlamaları ile örtbas etmişlerdir.

Günümüzde ferdi veya cemaai düzeyde İslami sahada mücadele eden Müslümanların en çok karşılaşacağı münafık prototipi de budur desek mübalağa etmiş olmayız. Müslüman bir ferdin veya Müslüman bir cemaatin yaptığı herhangi bir söylem ve eyleme alaycı bir tavırla karşı çıkma düşüncesi dikkatlice incelenmelidir. Bu ya kötü ahlaktan kaynaklanan ve gündeminde amel olmayan amelsizlerdir ya da art niyetli olan, gayesi İslami davaya set koymaya çalışan, yuları kafirlerin elinde olan kimselerdir.

Müslümanlar açık bir daveti ülke gündemine oturacak kadar yapsalar, birileri bunu donkişotluk, gereksiz, tedbirsiz ve hikmetsiz bir amel olarak görebilmekte ve bunu alay konusu dahi edinebilmektedir. Halbuki gaye kendi gevşekliğinin açığa çıkmamasıdır.

İslami sahaya ve sahada dönen sözlere biraz vakıf olan bir kimse buna dair örnek bulmada asla zorlanmaz. Müslümanlar bir daveti ülke gündemine oturacak kadar açık yapsalar, birileri bunu donkişotluk, gereksiz, tedbirsiz ve hikmetsiz bir amel olarak görebilmekte ve bunu alay konusu dahi edinebilmektedir. Halbuki gaye kendi gevşekliğinin açığa çıkmamasıdır. Yıllarca *'Davette hikmet'* çığırtkanlıkları yapanların her nedense Rasûlullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem en çok yaptığı amelden kaçınıp, nadiren yaptığı bir ameli kendilerine düstur edinmeleri de şaşılacak bir durumdur.

b. Kibir ve Kendini Üstün Görme Duygusu

Sahada Müslümanların amellerini küçük gören kimseleri de görmek mümkündür. Sürekli ağızlarında Müslümanların yaptıkları amelleri barındıran bu güruhu tatmin etmek olanaksızdır. Kendi doğrularına uymayan, kendi kafa yapıları ile uyuşmayan her amel onlar için alay edilmeye, dillere pelesenk yapılmaya mahkumdur.

Söz konusu ameli kendilerinin daha iyi yapabileceğini düşünen kimseler bununla da alay yolunu tercih etmeye başlarlar. Fakat sorsanız belki de kendileri o işin ehli dahi değillerdir. Örneğin; Müslümanların bir kitap, kitapçık, broşür, dergi, web sitesi vb. medya alanlarındaki bir kaç yanlışı ile alay etmeleri bu kabildendir. *'Ben daha iyi yaparım'* deme erkekliğini gösteremeyen bu kimseler iğneliyici konuşmaları ile hatayı alay pozisyonuna getirebilmektedirler. İşin en ironi yönü de böyle kimselere bakıldığında bir çoğunun söz konusu alanda bırakın söz sahibi olmayı, alandaki bir kavramdan dahi fersah fersah uzakta olmalarıdır.

Bu sadece bir örnek… Fakat burada dikkat edilmesi gereken mesele, alayın kişinin kibrinin bir sonucu olmasıdır. Bunları avama yutturabilen bu hastalıklı güruh, Allah'a hamd olsun ki emir sahiplerinin basiretinden yakalarını kurtaramamışlardır.

c. Alaycı Bir Kimliğe Sahip Olmak

Alaycılık kişide kesbî/sonradan kazandığı ve kendisi ile özdeşleştiği bir ahlak olması hâlinde bu durum her ortamda alay yapmayı beraberinde gerektirecektir. Öyle ki, alay edilen konu dünyevi bir meseleden çıkarak dinî bir meselede de baş gösterebilecektir. Sebebi de alaycı kimliğe sahip olanlarının ayarlarının olmaması, freni patlamış kamyon misali önüne geleni biçen bir hâlde olmasıdır.

"Rasûlullah, Tebuk'e doğru ilerlerken, münafıklardan Vedia bin Sabit kendisiyle beraber olanlara şöyle der: 'Zannederim ki şu hafızlarımız; karınlarına en düşük olanlarımız, dilleri en çok yalan söyleyenlerimiz, düşmanla karşılaşınca da en korkak olanlarımızdır.' Bu sözleriyle Rasûlullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem ashabı ile alay etme cüretinde bulundular. İçinde bulundukları zillet ve ayet-i kerimenin de delaletiyle çok açıktır ki alay ettikleri topluluk kendilerinden kıyas kabul etmez ölçüde çok daha üstün ve faziletlidir. Kendileri ise bu yaptıklarının ağır vebali ve helak edici neticelerini idrak edemeyecek ölçüde sefih insanlardı.

"Şayet onlara sorsan: 'Andolsun ki biz ancak, (yol yorgunluğunu atmak için) lafa dalmış şakalaşıyor, eğleniyorduk' derler. Onlara de ki: 'Siz, Allah ile, O'nun ayetleriyle, O'nun Rasûlü ile mi eğleniyordunuz?' " [8]

Münafıkların sözlerinde bizzat yüce Allah subhanehu ve teâlâ ile, O'nun ayetleriyle yahut O'nun Rasûlü ile ilgili herhangi bir alay ifadesi olmadığı halde ayet-i kerime, münafıkların bu kötü amelinin Allah katında nasıl büyük bir helake vesile olabildiğini göstermiştir. Alay edilenler Rasûlullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem ashabı ve dostlarıdır. Rasûlullah'a dost olanları Allah da dost edinmiştir. Dolayısıyla bu kötü sözler, sahipleri için onmaz yaralara sebep olmuştur. Ebu Hureyre'den radıyallahu anh rivayet edildiğine göre Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Allah şöyle buyurdu: 'Her kim (ihlas ile bana kulluk eden) bir dostuma düşmanlık ederse ben de ona karşı harp ilan ederim…' "

Bu hadis bile tek başına Müslümanın, bir başka Müslüman ile alay etmesinin ne denli çirkin ve ağır vebali olan kötü bir amel olduğunu gösteren öğretici bir örnektir. Alay ettiğimiz insanın Allah'ın dostlarından biri olması tehlikesi her olayda karşılaşılması muhtemel tehlikelerdendir." [9]

Tevbe Suresi'ndeki ayet, alaycı bir kimliğin ayarsızlığının kötü sonunu bizlere göstermektedir. İslami herhangi bir şiar ile alay etmek, Müslümanların salih bir amelini *'Tiye almak'* kişinin ömür boyu kaçınmak için fedakarlıklar gösterdiği küfür ismini üzerine alması ile de sonuçlanabilmektedir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* bizleri münafıkların kendisi ile özdeşleştiği bu ahlaktan uzak tutsun ve bu kimlikte olanları bu hastalıktan tez zamanda kurtarsın…

'*Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun'* duamız ile…

---

8. 9/Tevbe, 65

9. Furkan Basım ve Yayınevi, Ebu Hanzala, Müslümanların Birbirlerine Karşı Sorumlulukları, syf. 68-69

Enes Yelgün | enesyelgun@tevhiddergisi.net

İlk Müslümanlar ve Bireysel Davet Dönemi

Allah Rasûlü'nün ev ahâlisinin hemen iman etmelerinde aslında şaşılacak çok fazla birşey yoktur. Çünkü onun sallallahu aleyhi ve sellem ahlakını bilen en azılı müşrikleri dahi iki-üç sefer düşünmeye iten davet, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ile sürekli vakit geçirenler için tereddütsüz kabul edilecek bir çağrı idi. Ve onlar hidayete kalplerini açmakta gecikmediler.

Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selam O'nun Rasûlü'ne olsun.

Risalet görevini yüklenen Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*, Alak, Müddessir ve Müzzemmil surelerindeki emirleri yerine getirmek için harekete geçti. İnsanları Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dinine davet etmede hem kendini hem de muhatap kitleyi ahlaki güzellikler ile donatmak için çabalamaya başladı. Bu çabanın ilk meyvesi, *'İlk Müslümanlar'* olarak adlandırılan ve İslam davasında lokomotif vazifesi görecek kişilerin İslam'a girmesiydi.

Siyer kitaplarında ilk Müslümanların sayısı, isimleri ve İslam'a giriş kıssaları ile alakalı farklı farklı rivayetler mevcuttur. Biz elimizden geldiği kadar toparlayıcı davranarak hepsini zikretmeye çalışacağız.

İlk Müslümanları kaba bir tasnife tabi tutacak olursak üç sınıfa ayırabiliriz:

- Allah Rasûlü'nün ehlinden olanlar.
- Ebubekir'in daveti ile Müslüman olanlar.
- Allah Rasûlü'nün ehlinden olmayıp da onun daveti ile İslam'a girenler.

a) Allah Rasûlü'nün Ehlinden Olanlar

Allah Rasûlü'ne ilk iman etme şerefine nail olan kişi Hatice annemizdir. Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* kişiliğine, ahlakına, insanlarla muamelesine en yakın şahitlik eden Hatice *radıyallahu anha*, risalet görevi ile görevlendirilen eşine hiç tereddüt etmeden iman etmiştir.

Onun imanı basit bir mesele değildir. Çünkü kişi, bazen kendisinden dahi şüpheye düşeceği, bir çok vesvese ile muhatap olacağı, o zaman diliminde sağlam bir sığınak isterse işte Allah Rasûlü için o sığınak evi, Hatice annemizin teselli ve destek cümleleriydi.

Allah Rasûlü de bu durumun farkında olduğu için, onun vefatından sonra yokluğunu çok his-

setmiş, çok sonralar, Hatice annemizi hatırlatacak küçük emarelerde dahi farklı bir heyecan yaşamıştır.

Aişe annemiz rivayet ediyor:

"Hatice'nin kız kardeşi Hâle binti Huveylid, Rasûlullah'ın yanına gelmek için izin istedi. Rasûlullah, (Sesleri birbirine benzediği için.) Hatice'nin izin istediğini anladı (sandı). Buna çok sevindi ve hoşnut oldu. Bunun üzerine Rasûlullah: 'Ey Allah'ım! Bu, Huveylid kızı Hâle'dir.' dedi. Ben o zaman çok kıskandım ve şöyle dedim: "O andığın kişi Kureyş'in yaşlı kadınlarından biridir. Yaşlılıktan dişi düşmüş, epey zamandır da vefat etmiştir. Allah onun yerine ondan daha iyisini verdi." [1]

Hatice annemizin kendisine ve doğal olarak da İslam davasına hizmetini hiç bir zaman unutmayan Allah Rasûlü, her fırsatta onun faziletlerinden bahsetmiştir.

"Halk beni inkar ettiği zaman o bana inandı, halk beni yalanladığında o beni tasdik etti. Halk beni mahrum ettiğinde o beni malına ortak etti. Kadınlar beni evlattan mahrum ettiği zaman Allah bana ondan evlat nasip etti." [2]

"Hatice bu ümmetin kadınlarının en hayırlısıdır." [3]

Allah Rasûlü ondan nasıl övgü ile bahsetmesin ki? Allah subhanehu ve teâlâ dahi Cibril vasıtası ile ona selam göndermiş, fazileti böylece semâdan da tasdik edilmiştir.

"Cebrail aleyhisselam Peygamber'in sallallahu aleyhi ve sellem yanına gelerek şöyle söyledi: 'Ey Allah'ın Rasûlü, işte Hatice, içinde katık yiyecek ya da içecek olan bir tabakla sana geliyor. Yanına geldiğinde hem Rabbinden hem de benden ona selam söyle ve onu cennette altından yapılmış bir evle müjdele, o evde ne gürültü, patırtı ne de afet, hastalık ve yorgunluk vardır." [4]

Hatice annemizle beraber Allah Rasûlü'nün çocukları da İslam'ı ilk kabul eden taife içerisinde idiler. Elbette bunda Allah Rasûlü'nün ailesi ile yakından ilgili olmasının etkisi büyüktür.

Risalet görevi ile müşerref olmadan önce hem putlardan hem de ahlaki bozukluklardan uzak bir

şekilde yaşamak için uğraşan Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, bu yaşantısını kendisi ile sınırlandırmamıştır. Ehline de hassasiyetlerini ve bu hassasiyetinin gerekçelerini anlatmış, elinden geldiği kadar onları da cahiliyenin kazandırdıklarından uzak tutmaya çalışmıştır. Çabaları risalet görevi ile beraber meyvalarını vermiş ve alt yapısı hazır olan aile fertleri İslam'a girmekte tereddüt yaşamamışlardır.

Maalesef onun sallallahu aleyhi ve sellem izinden gittiğini söyleyen günümüz Müslümanları aileye önem verme hususunda sünnetten uzak bir görüntü ortaya koymaktadırlar. Yaşadıkları toplumdaki bütün fertlere daveti ulaştırmakla alakalı projeler üretip kafa patlatanlar, hiçbir ilişkileri olmamasına rağmen *'Belki Müslüman olur'* düşüncesiyle farklı farklı kişilerle saatler geçirenler, eve geldiklerinde otele gelmiş gibi davranmaktadırlar. Arkasını sağlama almadan düşmana var gücü ile saldıran bir ordunun akibeti ne ise, böyle Müslümanların karşılaşacakları durum da odur.

Aile ile ilgilenme, onları İslam davasına hizmete dahil etmek için bir eğitim programı takip etme, hem kişiye hem de İslam toplumuna fayda sağlayacaktır.

Evin kişiye faydası, cahiliye toplumundaki insi ve cinni şeytanların gece ve gündüz süren saldırılarına karşı bir sığınma yeri olmasıdır. Eğitilmemiş, davaya hizmet bilincinden uzak, fedakarlık değil rahatlık isteyen bir eşin; cahiliyeden sadece okullara gönderilmeyerek koparıldığı düşünülen bir çocuğun, bırakalım Müslümanlara destek olmalarını, bilakis vesveseleri ayyuka çıkartacaklardır.

Kişinin gönlü rahat değilse bedeninin sıhhati ne işe yarar ki?

1. *Muttefekun Aleyh*
2. *İbni Abilber*
3. *Muttefekun Aleyh*
4. *Muttefekun Aleyh*

Aynı zamanda aile, İslam toplumunun temelidir, en küçük yapısıdır. Ondaki hayır, şer, toplumun tüm katmanlarını direkt etkiler.

Elbette ailenin eğitiminin kişiye ve topluma etkilerini daha fazla anlatmak mümkündür. Fakat asıl konumuz olmaması nedeniyle bu kadarla yetiniyoruz.

İlk İslam'a girenlerden Allah Rasûlü'nün ehli olarak kabul edebileceğimiz kişlerden birisi de Ali'dir. Onun vahiy, nûbüvvet, ilk Müslümanların yaşaması gibi bir çok hayrın toplandığı eve dahil olmasının serüveni, İbni Hişam'ın siyerinde şöyle geçmektedir:

"Kureyş'e şiddetli bir kıtlık ve açlık isabet etmişti. Ebu Talib'in bakmakla yükümlü olduğu kişiler kalabalıktı. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem o sıralarda Ben-i Haşim'in varlıklılarından olan amcası Abbas'a dedi ki:

"Ey Abbas! gerçekten kardeşin Ebu Talib kalabalık bir aileye sahiptir. İşte şu gördüğün kıtlık insanlara isabet etmiştir. İkimiz beraber Ebu Talib'e gidip onun oğullarından birini ben, birini de sen alıp onlara bakmak suretiyle onun üzerinde bulunan aile kalabalıklığını hafifletelim."

Abbas dedi ki:

"Evet, kabul ediyorum."

Bunun üzerine ikisi de Ebu Talib'e giderek yanına vardılar. Ona dediler ki:

"İnsanların içinde bulunduğu bu zor durum gidinceye kadar, biz senin üzerinde bulunan aile yükünü, sana yardım ederek hafifletmek istiyoruz."

Ebu Talib ise onlara dedi ki:

"Bana Akil'i bırakmak şartı ile istediğinizi alın."

Bu söz üzerine Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Ali'yi, Abbas da Cafer'i aldı. Allah, Rasûlullah'ı nebi olarak gönderince de Ali, Rasûlullah'ın yanında ona iman etti, onu tasdik etti."

Ali'nin *radıyallahu anh* İslam'a girmesi ise Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ile Hatice'nin *radıyallahu anha* namaz kılmalarına şahitlik etmesi ile gerçekleşti:

Evin kişiye faydası, cahiliye toplumundaki insi ve cinni şeytanların gece ve gündüz süren saldırılarına karşı bir sığınma yeri olmasıdır. Eğitilmemiş, davaya hizmet bilincinden uzak, fedakarlık değil rahatlık isteyen bir eşin; cahiliyeden sadece okullara gönderilmeyerek koparıldığı düşünülen bir çocuğun, bırakalım Müslümanlara destek olmalarını, bilakis vesveseleri ayyuka çıkartacaklardır.

"Allah Rasûlü Hatice ile namaz kılarken Ali bunları gördü ve yaptıklarının ne olduğunu sordu.

Allah Rasûlü de ona:

"Bu, Allah'ın seçtiği Rasûlü ile bildirdiği dinidir. Ben seni ibadette ortağı olamayan Allah'a imana ve O'na ibadete davet ediyorum. Şu lat ve uzzayı da inkara ve reddetmeye çağırıyorum." dedi.

Ali hemen kabul etmeyip:

"Bu daha önceden duymadığım birşey. Babama danışmadan karar vermek istemiyorum." dedi.

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ise henüz açıktan davete başlamamış olduğundan bunun açıklanmasını hoş görmedi ve Ali'ye:

"Ey Ali! ya Müslüman ol ya da İslam'a girmesen bile bu meseleyi gizli tut. Kimseye anlatma." dedi.

Ali radıyallahu anh o gece düşündü ve kendi kendine şöyle dedi:

"Allah beni yaratırken babama danışmadı. Ben Allah'a ibadet etmek için niye babama danışacağım ki?"

Allah subhanehu ve teâlâ onun kalbini İslam'a açtı. Sabah olur olmaz Allah Rasûlü'ne gelerek:

"Ey Muhammed! Benden ne yapmamı istemiştin?" dedi. "Allah Rasûlü de:

"Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına, O'nun eşi ve benzeri bulunmadığına şehadet etmeye, Lat'ı ve Uzza'yı inkar edip tanımamaya ve Allah'tan başka ibadet edilenleri reddetmeye çağırıyorum." Ali radıyallahu anh de bunları kabul edip Müslüman oldu.

Ali radıyallahu anh Ebu Talib'ten korktuğu için İslam'ı kabul ettiğini bütün insanlardan gizledi ve onu açığa vurmadı. İslam'ı öğrenmek için gizli gizli Allah Rasûlü'ne gidip geldi." [5]

Allah Rasûlü ile beraber yaşayıp da İslam'a ilk girenlerden sonuncusu ise Zeyd bin Harise'dir. Hatice annemizin hediyesi olan bu köleyi azad

5. *İbni İshak*

eden Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* daha sonra da onu evlat edindi. Risaletten önce Zeyd'in babası gelip çocuğunu almak isteyince Allah Rasûlü onu muhayyer bıraktı. Zeyd ise Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* evinde kalmayı tercih etti. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* onu muvaffak kıldığı bu tercih, Zeyd için hayır kapılarının sonuna kadar açılması demekti.

Allah Rasûlü'nün ev ahâlisinin hemen iman etmelerinde aslında şaşılacak çok fazla birşey yoktur. Çünkü onun *sallallahu aleyhi ve sellem* ahlakını bilen en azılı müşrikleri dahi iki-üç sefer düşünmeye iten davet, Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* ile sürekli vakit geçirenler için tereddütsüz kabul edilecek bir çağrı idi. Ve onlar hidayete kalplerini açmakta gecikmediler.

b) Ebu Bekir'in Daveti ile Müslüman Olanlar

İlk Müslümanların içinden ikinci bir sınıf da, Ebu Bekir'in *radıyallahu anh* anlatması ile İslam'ı kabul eden kişlerden oluşur.

Ebu Bekir *radıyallahu anh* cahiliye hayatında da Allah Rasûlü'nü tanıyor idi. Allah Rasûlü'nün katıldığı ve toplumun ahlaki, itikadi sorunlarının konuşulduğu meclislerin müdavimlerindendi. Risalet görevini yüklenen Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* insanları bir dine çağırdığını duyan Ebu Bekir vakit kaybetmeden Allah Rasûlü'nün yanına geldi ve bizat ondan dinleyerek İslam'a girdi.

İbni Hişam da Ebu Bekir'in *radıyallahu anh* İslam'a giriş kıssası şu şekilde anlatılmaktadır:

"Ebu Bekir radıyallahu anh Rasûlullah ile karşılaşınca ona dedi ki:

"Kureyş'in senin hakkında: 'Bizim ilahlarımızı kabul etmiyor, fikirlerimizi ve akıllarımızı kıt görüyor ve babalarımızı tekfir ediyor.' diye söyledikleri doğru mu?" Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem:

"Evet, ben Allah'ın elçisiyim. Allah'ın risaletini insanlara tebliğ etmek ve sizleri yalnız Allah'a ibadet etmeye çağırmak için gönderildim. Allah'a yemin ederim ki bu doğrudur. Ey Ebu Bekir! seni bir olan, ortağı olmayan Allah'a iman edip ibadet etmeye, Allah'tan başkalarına ibadet etmemeye, onları reddetmeye, Allah'ın itaat edilmesini yasakladığı kişilere itaat etmemeye, onları dost edinmemeye davet ediyorum."

Sonra Allah Rasûlü ona Kur'an okudu. Ebu Bekir'de radıyallahu anh Müslüman oldu.

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem diyor ki:

"Hiç kimseyi İslam'a davet etmedim ki onda davet etme esnasında bir gecikme, bir düşünme ve tereddüt olmasın. Fakat Ebu Bekir böyle değil. Ona islamiyeti anlattığım zaman bir bekleme, bir gecikme veya tereddüt olmadı." [6]

Böylece Allah Rasûlü'nün cahiliyedeki dostu, İslam'da sırdaşı, hicretteki yol arkadaşı, en büyük destekçisi, Müslümanların meselelerini istişare ettiği kişi hâline dönüştü.

Her iman edenin içini dolduran duygular Ebu Bekir'i *radıyallahu anh* de sarmıştı. Cahiliyeden kurtulmanın verdiği hafiflikle, bu ruh hâlini tatmalarını istediği kişilere koştu. Onun davetine Osman bin Affan, Zübeyir bin Avvam, Abdurrahman bin Avf, Sad bin Ebu Vakkas, Talha bin Ubeydullah *radıyallahu anhum* icabet etti ve Müslüman oldu.

---

6. *İbni Hişam*

Allah Rasûlü'nün müezzini Bilal *radıyallahu anh* de bu daveti Ebu Bekir *radıyallahu anh* vesilesi ile duyup, icabet edenlerdendi.

Ebu Bekir'in *radıyallahu anh* tebliğ ettiği kişilerin geneline baktığımız zaman, Allah Rasûlü'nün ilk zamanlarda takip ettiği menhece dair ip uçları görmek mümkündür. Muhatabı esas aldığımızda davet iki kısımdır:

- Tüm insanlara tevhid ve şirki anlatmak, onlara hidayetin yolunu ve karanlığın yollarını tarif etmektir.

- Daveti daha geniş kitlelere ulaştırma kapasitesine sahip kişilere gitmek ve onları hak dine çağırmaktır.

Allah Rasûlü ve ilk Müslümanlar davetin başlangıç aşamasında, kendilerine gelip de soranların dışında genellikle ikinci kısma ağırlık vermişler ve seçilmiş kişiler üzerinden davetlerini sürdürmüşlerdir.

Dava, Allah'ın davasıdır. Onu ileriye götürmek de O'nun dilemesi iledir. Ne birinin zekası ne başkasının malı ne de diğerinin nesebi davayı yüceltir. Öyleyse O'nun dinini O'nun direktifleri doğrultusunda hakim kılmak gerekir.

Ebu Bekir'in *radıyallahu anh* çağrısına icabet eden ve İslami hareketin çekirdeğini oluşturan bu kişilerin genelinin özelliklerini incelediğimizde mesele daha da açıklığa kavuşacaktır. O özellikleri şöyle sıralayabiliriz:

1. Nüfuz sahibi olmaları: Bu kişiler yaşadıkları toplum içinde sözüne değer verilen, yaptığı işler beğenilen, güvenilir, meziyet sahibi kişlerdi.

2. Hikmet sahibi olmaları: Sorunların çözümü ile ilgili tasarrufları insanlar tarafından takdir edilen ve insanların meselelerini istişare ettikleri kişilerdi. İslam'ın ilerleyen yıllarında Ebu Bekir ve Osman'ın *radıyallahu anhuma* hâlifelik yapması Ebu Bekir'in *radıyallahu anh* Allah Rasûlü'nün sürekli istişare ettiği kişlerden olması, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* Zübeyir'i *radıyallahu anh* *"Havarim"* diyerek vasıflandırması buna işarettir.

Abdurrahman bin Avf'ın çok kritik yerlerdeki müdahalesi de zikredilmesi gereken bir hakikattir. Ömer *radıyallahu anh* şehit edildiğinde hâlifeyi seçecek komitenin içinde o da vardı ve üyeler başkan olarak onu seçtiler. Abdurrahman bin Avf *radıyallahu anh* Medine ehlinin nabzını tuttu ve Osman'ın *radıyallahu anh* hilafetinde karar kıldı. Ona itiraz eden çıkmadı.

Hac mevsiminde yaşanan bir hadise de onun hikmet ehli olduğunu gösteren delillerdendir. Ömer'in *radıyallahu anh* hilafeti zamanında hac mevsiminde insanlardan bazıları şöyle konuşmaya başladılar:

'Eğer Ömer radıyallahu anh vefat ederse biz de falanın elini tutar, onu hâlifeliğe getiririz.'

Kastettikleri mesele, Allah Rasûlü'nün vefatından sonra Ömer'in *radıyallahu anh* Ebu Bekir'in *radıyallahu anh* elini tutarak biat etmesi ve karışıklığı bitirmesi hadisesi idi.

Bu konuşmalar Ömer'in *radıyallahu anh* kulağına gidince çok öfkelendi ve insanların toplanmasını istedi. Ben-i Sakife'de gerçekleşen biat hadisesinin hakikatini anlatmaya çalışacaktı. İşte tam o sırada Abdurrahman *radıyallahu anh* hikmetli bir müdahalede bulundu ve hâlifeye şöyle dedi:

'Ey Müminlerin emiri! Şüphesiz ki hac mevsiminde buraya her taraftan farklı insanlar gelmektedir. Korkarım ki senin sözünü yanlış anlar ve ehillerine öyle aktarırlar. Medine ehli ise hikmet ehlidir. Sen bu konuşmayı Medine'ye dönünce yap.'

Ömer *radıyallahu anh* bu tavsiyeyi makul buldu ve Medine'ye dönünce bir hutbe irad edip konuyu Medine ehline anlattı.[7]

Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. İnşallah siyerde yeri geldikçe misalleri ile beraber tekrardan konuya değinmeye çalışacağız.

3. Maddi sıkıntılarının olmaması: Günümüzde olduğu gibi geçmişte de İslam'i hareketin önündeki en büyük engellerden birisi maddi sıkıntılar idi. Sıkıntı iki yönlü idi:

Hem davetin insanlara daha hızlı ulaşması için maddiyat gerekiyordu hem de daveti ulaştıracak

7. *Buhari*

kişlerin geçimlerini düşünecekleri bir durumdan uzak olmaları lazımdı. İşte saydığımız kişilerin maddi durumlarının iyi olması nedeni ile hem İslam'a daha iyi hizmet edebildiler hem de tıkanıklığın maddiyatla aşılacağı yerlerde ferahlatıcı işlevler gördüler.

Ebu Bekir, Abdurrahman ve Osman'ın *radıyallahu anhuma* orduları donatmaları, infak zamanlarında mallarını İslam davasına adamaları, kıtlık zamanlarındaki sadakalar hakkındaki rivayetler herkesin malumudur.

4. Zenginliklerini ilkelerinin önüne geçirmemeleri: Her nimetin olumlu ve olumsuz yönleri vardır. Maddiyatın olumlu yönlerinden bazılarını örnekleri ile beraber bir önceki maddede anlattık. Olumsuz yönlerinden İslami harekete bakan kısmı ise şudur:

Zenginler -Allah'ın rahmet ettikleri müstesna- ortamlarda *'parası olanların konuşması'* gerektiğine inanırlar, söz sahibi olmak isterler. Hâl ve hareketleriyle fakir Müslümanları incitirler. Özetle yapıdaki ilke ve kaidelerin zenginlik kilidi ile aşılabileceğine, esnetilebileceğine inanırlar.

Aslında bu kimselerin böyle bir ahlaka sahip olmalarının sebebi maddi imkanlarını genişletirken kendi ilkelerinden taviz vermiş olmalarıdır. Mesela; bir zengin, malına mal katmak için doğruluktan taviz veriyor ise, bir yapı içerisinde konum sahibi olabilmek için de o yapının ilkelerinin gevşetilmesini ister ve bu talebini normal görür.

Burada davanın öncülerine önemli yükümlülükler düşmektedir. Dava, Allah'ın davasıdır. Onu ileriye götürmek de O'nun dilemesi iledir. Ne birinin zekası ne başkasının malı ne de diğerinin nesebi davayı yüceltir. Öyleyse O'nun dinini O'nun direktifleri doğrultusunda hakim kılmak gerekir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* insanlar arasındaki tek ölçünün takva olduğunu belirtmiştir:

" Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdâr olandır." [8]

Bu ölçüyü alt-üst edenler, sırf zengin oldukları için onlarla daha fazla vakit geçiren öncü kadrolar, kendi kuyularını kazmaktadırlar. Allah'ın yardım ve bereketinin uzak olduğu bir yapıyı ihya edecek hiç bir güç yoktur.

Ebu Bekir'in *radıyallahu anh* daveti ile Müslüman olanların vasıfları elbette bunlarla sınırlı değildir fakat zikrettiğimiz dört maddenin bireysel davet döneminin hedef kitlesini tarif etmek için yeterli olduğunu düşünüyoruz.

c) Allah Rasûlü'nün Ehlinden Olmayıp da Davetine İcabet Edenler

Özellikle bu başlık altında zikredilen hususlarda siyer kitaplarında çokca ihtilaf edilmiştir. Hemen hemen her kaynakta ismi geçenler ise şunlardır:

---

8. *49/Hucurat, 13*

Habbab bin Eret, Osman bin Maz'un, Abdullah bin Mesud, Erkam bin Ebi'l Erkam, Ebu Ubeyde el-Cerrah.

İlk Müslümanlar Üzerine Bir Kaç Not

Allah Rasûlü'nün davetine muhatap olan ve ilklerden sayılan sahabeleri anlatırken konu içerisinde bazı noktalara değindik. O hususlara ek olarak önemli olduğuna inandığımız iki meseleyi daha sıralamak istiyoruz.

1. İlk Müslümanları yaş, mal, nesep, cinsiyet, mevkî vb. cahili kriterler ile değerlendirdiğimizde İslam'ın ilk tabilerinin özellikleri ile dahi cahiliye sisteminin temellerini çatırdattığına şahitlik etmekteyiz.

Her cahiliye düzeninin kendine has bir değerler sistemi vardır. Bu sisteme göre toplum sınıflara ayrılır ve tebaalar arasında hakiki manada geçiş neredeyse mümkün değildir. En üst tabakadakiler her türlü imkanın önlerine serildiği, *'Devletin asıl sahipleri'*, ilk ve son sözü söyleme hakkına haiz olan kimselerdir. Geri kalan herkes aslında sistemin bekası için değil, sistemin sahiplerinin bekası için çalışmakla yükümlüdürler.

Kimi sistemlerde kadının adını bile anmak utanç sebebi iken kimilerinde de kölelere insan muamelesi yapmak büyük bir suçtur.

İşte tüm karanlıkları aydınlatacak, algıları ters yüz edecek İslam, bu sınıfların hepsini eşit hâle getirmiştir. Bilal ile Ebu Bekir'in aynı safta omuz omuza vermelerini sağlamıştır. Hepsi farklı farklı kabile ve ırklardan gelen Müslümanları, o cahili kimliklerinden sıyırarak İslam kardeşliği potasında eritmiştir.

Bu meselenin ikinci yönü ise İslam'ın hedef kitlesinin genişliğidir. Bireysel davet yıllarında İslam'a çağrılan kişiler özenle seçilip, onlar vasıtası ile fazla insanın hidayete ulaşması amaçlanırken dahi, kadınlar, köleler, çocuklar bu davete kucak açmışlardır. Toplu olarak insanların çağrılması aşamasına geçildiğinde ise Müslümanların çoğunu bu mustazaf, toplum tarafından ikinci sınıf insan muamelesi gören kesim oluşturmuştur. Ümmetin enerjisini jarz edenler de onlar olmuşlardır. Çünkü mustazaflar ümmetin dua deposudur. Allah'ın onların vesilesi ile Müslümanların sıkıntısını hafiflettiği kişilerdir. Ellerini açtıklarında Allah ile aralarında perde olmayanlardır. Bu yüzden onlar cahiliyede adları dahi ağza alınmaz iken, İslam toplumunda baş köşeye alınanlardır.

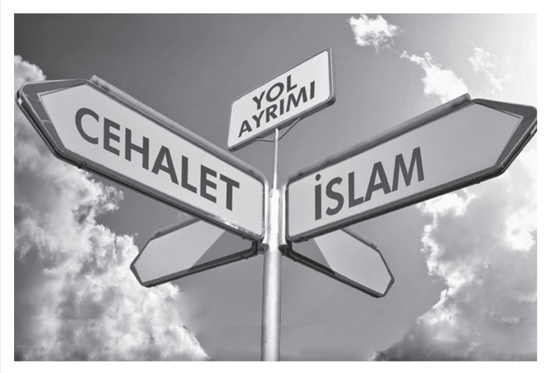
İslam'ı insanlığa ilaç kılan, her türlü köleliği ortadan kaldırıp herkesi Allah'a kölelikte eşit hâle getiren bu anlayışıdır. Tüm insanlığa Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dinini ulaştırmaya çalışan cemaatler, fertlerini cahili kriterler ile değerlendirmeden hareket ederler ise hedeflerine ulaşabilirler. Aksi hâlde İslam'a hizmet ettiğini iddia eden yapılar cahili sistemlerde olduğu gibi sadece belli bir zümreye hizmet eden kurumlar hâline dönerler.

İslam'ı insanlığa ilaç kılan, her türlü köleliği ortadan kaldırıp herkesi Allah'a kölelikte eşit hâle getiren bu anlayışıdır. Tüm insanlığa Allah'ın subhanehu ve teâlâ dinini ulaştırmaya çalışan cemaatler, fertlerini cahili kriterler ile değerlendirmeden hareket ederler ise hedeflerine ulaşabilirler.

2. İlk Müslümanların İslam'a giriş kıssalarına genel olarak baktığımızda şu husus dikkatimizi çekmektedir: Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* reddedilmesi ve inanılması gerekenleri kısa ve öz cümlelerle, açık bir şekilde anlatmıştır. Bu sadelik hem Kur'an'da mevcuttur hem de Allah Rasûlü'nün yirmi üç yıllık risaletinde.

Bu netliği ortadan kaldıran, zihinleri bulanıklaştıran en önemli şey ise şüphelerdir. Allah Rasûlü hayatı boyunca müşriklerin, münafıkların ve ehli kitabın ileri sürdükleri şüpheler ile karşılaşmıştır. Kur'an bazen bunlara direkt cevap vermiş bazen de Müslümanları kafa karışıklıklarını giderecek muhkem naslara yönlendirmiştir. Fakat ne kadar cevap verilirse verilsin, şüpheler izale edilirse edilsin, insi ve cinni şeytanlar bıkmamışlar ve sürekli şüpheleri güncellemişlerdir.

Maalesef o gün sahabelerin kafalarını karıştıran bu hastalık 1400 sene boyunca birçok topluluğa musallat olmuş, ayaklarını kaydırmıştır. Hemen hemen her gün yeni bir icma, yeni bir alim sözü, yeni bir tarihi vakıa vb. ortaya atılmış, muhkem nasların aydınlığı gölgelenmeye çalışılmıştır.

Çok eskiye gitmeye gerek yok. Günümüzde yaşanan bazı vakıalar bu durumun en yakın şahitleridir. Bugün bir çok tevhidi cemaatin sapık birer topluluk olarak adlandırılma süreci, basit gibi gözüken bazı şüphelerin zihinlerde yol açtığı tahribatla başlamıştır.

Peki bu illetten korunmanın yolu nedir? Müslümanlar şüphelere karşı mücadelede nasıl bir menhec takip etmelidir?

Öncelikle bilinmesi gereken husus, her şüpheye cevap verilmek zorunda olmadığıdır. Çünkü bu, daveti mecrasından çıkartır. İnsanların asıllar üzerinden imanlarını yaşamalarına ve anlatmalarına mâni olur. En'am suresinde ölü etinin yenilmesi üzerine müşriklerin attıkları şüpheye karşı Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* müminlere öğrettiği usul de budur.

Allah *subhanehu ve teâlâ* Kur'an'da bir çok yerde haram ve helal olan şeyleri belirtmiştir. Ölü eti ve Allah'ın dışında başka ilahlara kesilen hayvanlar haram kılınmıştır. Allah'ın adı anılarak kesilenler ise helaldir. İşte tam bu noktada müşrikler Müslümanları tereddüte düşürecek şüpheyi ortaya attılar:

'Nasıl olur da Allah'ın altın kılıcı ile kestikleri (kastettikleri ölü hayvanlar) haram oluyor da sizin kendi elinizle kestikleriniz helal oluyor?'

Gayet makul gibi görünen bu şüphe Müslümanların kafalarını karıştırdı. Allah *subhanehu ve teâlâ* ise şüpheye cevap vermek yerine Müslümanlara konu ile alakalı muhkem nassı ard arda hatırlattı ve sonunda müşriklerin şüphelerine kapılıp gidenlerin de onlar gibi olacağını söyledi.

"Artık, âyetlerime inanan kimseler iseniz üzerine Allah'ın ismi anılarak kesilmiş hayvanlardan yiyin. Allah, yemek zorunda kaldıklarınız dışında size neleri haram kıldığını tek tek açıklamışken, üzerine adının anıldığı hayvanları yememenizin sebebi nedir? Gerçekten birçokları nefislerinin arzularına uyarak bilmeden (halkı) saptırıyorlar. Şüphesiz senin Rabbin, haddi aşanları çok iyi bilir. Günahın açığını da bırakın, gizlisini de. Çünkü günah kazananlar yaptıkları karşılığında cezalandırılacaklardır. Üzerine Allah adı anılmayan (hayvan)lardan yemeyin. Çünkü bu şekilde davranış fasıklıktır. Bir de şeytanlar kendi dostlarına sizinle mücadele etmeleri için mutlaka fısıldarlar. Onlara boyun eğerseniz şüphesiz siz de Allah'a ortak koşmuş olursunuz." [9]

Bu mesele ile ilgili ikinci nokta ise, dikkate alınması gereken şüphe belirlendikten sonra kimin cevap vereceğidir. Maalesef günümüzde şüpheleri daha da alevlendiren, kalplerde yer etmesine sebebiyet veren, herkesin kendini şüphe ile ilgili konuşma hakkına sahip görmesidir. Hâlbuki her meselede olduğu gibi burada da iş, ehline bırakılırsa, mevzu dallanıp budaklanmadan daha kısa bir zamanda çözüme kavuşturulacaktır. Hangi şüpheye nasıl cevap verileceğine ilim ve hikmet ehli karar vermeli ki kalpler ve zihinler her daim beraber olsun.

Son olarak şunu ekleyebiliriz: Eğer Müslüman fert, cevap verilecek şüpheleri tespit edecek ve onları çürütecek alimlerden mahrum bir hâlde ise en sağlıklı yol olarak şüpheleri terk etmeli, muhkem naslara yapışmalı, Allah'a tevekkül edip istikamet için O'na dua etmelidir.

9. 6/En'am, 118-121

muratmuslihan@tevhiddergisi.net

MURAT MÜSLİHAN

Zor Günlerin Adamı Sadık İnsan;
Riddet Olayları

Sayıları az olmalarına rağmen dinden dönenlere karşı zafer kazanmaları Ebubekir'in dik duruşu ile alakalıdır. O öyle bir dik duruş sergiledi ki Müslümanlar onun duruşu ile kendilerinin haklı oldukları konusundan emin oldular ve onlarla çok net bir şekilde mücadele ettiler. Allah'ın yardımı ve bu şekilde bir duruş sergilenmeseydi bu fitnenin önünün alınması mümkün olmayacaktı.

Lügat olarak riddet, dönmek anlamına gelir.

Riddetin şer'i anlamı da lügat anlamına yakındır. İmam Nevevi riddeti şöyle tarif eder: *'Niyetle, küfür sözle ya da küfür fiille İslam'dan bağı koparmaktır…'*

Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* vefatından sonra birçok kişi dinden irtidat etti. Kimisi putperestliğe geri döndü, kimisi peygamberlik iddiasında bulundu, kimisi yalancı peygambere tabi oldu, kimisi ise namaz ile zekâtın arasını ayırıp zekât vermemeye başladı. Hattabi şöyle der:

'Dinden dönenler iki gruba ayrılmaktadır. Birinci grup; İslam dinini terk edip küfre dönenlerdir. Bunlar da iki kısma ayrılmaktadır: Birinci kısım: Nübüvvet iddiasında bulunan Müseyleme ve ona tabi olanlar, yine nübüvvet iddiasında bulunan Esved el-Ansi ve ona tabi olanlardır. Bunlar Rasûlullah'ın nübüvvetini kabul etmiyorlar, onun yerine başkasını kabul ediyorlardı. İkinci kısım ise; İslam'ı tamamen terk edip cahiliye âdetlerine geri dönenlerdi.

İkinci grup ise; Namazı kılıyor, ancak zekâtı vermek istemiyordu. Namazı kabul ediyor, ancak zekâtın farz olduğunu kabul etmiyordu. Zekât vermeyen bu grup içinde zekâtı vermek isteyenler de vardı, ancak onları reisleri zekât vermekten men ediyordu.' [1]

Hattabi'nin sözünden de anlaşıldığı gibi Peygamber'in vefatıyla birlikte dinden dönenler kısım kısımdır. Bunları kısım kısım ele alıp inceleyecek olursak;

1. Ali Muhammed Sallabi

1. Zekât Vermeyenler

İmam Zehebi şöyle der:

"Nebi'nin vefat ettiği haberi çevre bölgelerde duyulunca Araplar arasından pek çok topluluk İslam'dan dönerek zekât vermeyi reddettiler. Ebubekir radıyallahu anh onlarla savaşmaya karar verdi. Ömer radıyallahu anh ve başkaları ise onlarla hemen savaşmaması konusunda uyarıda bulundular. O ise kendilerine "Vallahi Rasûlullah'a ödedikleri bir deve bağını dahi bana ödemeseler, onlarla bunun için savaşırım." cevabını verdi.

Bu olayda Ömer radıyallahu anh Ebubekir'e radıyallahu anh şöyle der: "Rasûlullah 'İnsanlarla la ilahe illallah diyene kadar savaşmakla emrolundum. La ilahe illallah diyen canını ve malını benden korumuş olur; İslam'ın hakkı müstesna. O kişinin hesabı ise Allah'a aittir.' dediği halde onlarla nasıl savaşırsın?"

Ebubekir'in radıyallahu anh cevabı şu olur: "Vallahi Rasûlullah'a ödedikleri bir keçi yavrusunu (bir diğer rivayette deve bağını) bana ödemeyi reddedecek olurlarsa, onların bu reddi sebebiyle kendileriyle savaşırım. Zekât malın hakkıdır. Vallahi, namazla zekâtın arasını ayıranla savaşırım."

Ömer radıyallahu anh şöyle demekte: "Allah'ın, Ebubekir'in kalbini onlarla savaşma konusunda rahatladığını gördüm ve doğru olan tutumun bu olacağına kanaat ettim."

Ömer'in radıyallahu anh ona söylediği sözlerden biri de şuydu: "Ey Rasûlullah'ın hâlifesi, insanları İslam'a ısındır, onlara yumuşak davran."

Ona şöyle cevap verdi: "Beni destekleyeceğini ümit ediyordum, sense beni yüzüstü bırakıyorsun. Cahiliyede zorbaydın, İslam'da pısırık mı oldun? Artık vahiy kesildi, din tamamlandı. Ben hayattayken din eksilsin mi? Rasûlullah 'İslam'ın hakkı müstesna' demedi mi? Namazın ikamesi ve zekâtın ödenmesi İslam'ın hakkındandır. Vallahi insanlar beni yüz üstü bıraksalar bile ben kendim savaşırım." [2]

Dersler

Zekatı vermeyenlere karşı Ebubekir'in *radıyallahu anh* gösterdiği tavırdan çıkartılabilecek birçok ders vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

Birinci ders

Ebubekir'in *radıyallahu anh* mürtetlere karşı göstermiş olduğu tavır gerçekten çok önemlidir. Sayıları

az olmasına rağmen dinden dönenlere karşı zafer kazanmaları Ebubekir'in *radıyallahu anh* dik duruşu ile alakalıdır. O öyle bir dik duruş sergiledi ki Müslümanlar onun duruşu ile kendilerinin haklı oldukları konusunda emin oldular ve onlarla çok net bir şekilde mücadele ettiler. Allah'ın yardımı olmasaydı ve bu şekilde bir duruş sergilenmeseydi bu fitnenin önünün alınması mümkün olmayacaktı.

O, sahabenin tüm ısrarlarına rağmen onlarla savaşmaktan vazgeçmedi, dinden dönenlere yumuşak davranmadı. Çünkü onlar İslam'dan dönmüş, Müslümanlara ihanet etmişlerdi. Böyle bir durumda yumuşak davranamazdı elbette. Kendi hakları konusunda insan affedici olabilir ama Allah'ın hakları konusunda affedici olamaz.

Aişe *radıyallahu anha* anlatıyor:

"Rasûlullah Allah yolunda yaptığı cihad dışında hiçbir şeye eliyle vurmadı. Kadına da, hizmetçiye de vurmadı. Kendisine haksızlık yapıldığında da haksızlık yapandan intikam almadı. Ancak Allah'ın yasakladığı şeylerden biri çiğnendiğinde Allah için intikam alırdı." [3]

Hadisten anlaşıldığı gibi Peygamberimizin *sallallahu aleyhi ve sellem* sünneti, kendi hakları konusunda affedici olmak, Allah'ın hakları konusunda ise sert olmaktır. Bugün kendilerini İslam'a nispet edenler ise bunun tam tersini yapıyorlar. Kendi hakları çiğnendiğinde hiçbir mazeret kabul etmezken, Allah'ın haklarını çiğnendiğinde her türlü mazereti öne sürebiliyorlar.

İkinci ders

Rivayetlerden anlaşıldığı üzere Ebubekir'in *radıyallahu anh* onlarla savaşma sebebi Peygamber'e

---

2. Hayatu's Sahabe

3. Müslim

vermiş oldukları zekatı kendisine vermemeleridir. Fakat kendileri ile savaşılan bu kimseler la ilahe illallah diyen, namaz kılan kimselerdir. Dikkat edilirse Ebubekir *radıyallahu anh* onların Kelime-i tevhidi söylemelerini İslam alameti saymamış ve onlarla savaşmıştır.

Burada özellikle bir konuya değinmek istiyorum:

Günümüz şirk toplumunda Kelime-i tevhid ve namaz, İslam alameti midir konusu sıkça gündeme gelen ve tartışılan konulardan biridir. Bazıları bunların İslam alameti olduğunu savunurken bazıları ise bunların İslam alameti olamayacağını söylemektedir.

Biz bu konuda şöyle inanıyoruz; İslam alametleri, zamandan zamana değişkenlik arz eden, Müslümanlara has olan ve yapıldığı takdirde Müslümanları küfür milletinden ayıran şeylerdir. Kelime-i tevhid ve namaz İslam'ın ilk dönemlerinde bu özelliklere sahip olduğu için İslam alametiydi. Fakat günümüzde Müslümanlara has olma özelliğini yitirdiği için, hem müşrikler hem de Müslümanlar Kelime-i tevhidi söyleyip namaz kıldıkları için bunlar İslam alameti değillerdir.

İslam alametleri, zamandan zamana değişkenlik arz eden, Müslümanlara has olan ve yapıldığı takdirde Müslümanları küfür milletinden ayıran şeylerdir.

Burada belki şöyle bir soru sorulabilir: İslam alametleri değişir mi? Peygamber'in zamanında İslam alameti olan bir şey neden bizim zamanımızda İslam alameti değildir?

Evet, İslam alametleri değişir. Belli bir dönemde İslam alameti olan şeyler Müslümanlara has olma özelliğini yitirdiğinde İslam alameti olmaktan çıkar. Bunun tam zıddı da olabilir. Yani belli bir zaman diliminde İslam alameti olmayan şeyler Müslümanlara has olmaya başladığında İslam alameti kabul edilebilir. Biz bunu Peygamber'in uygulamalarından öğrenmekteyiz.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* İslam'ın ilk yıllarında, Mekke'de İslam'a girmek isteyenler için şöyle demişti:

"Kim la ilahe illallah derse kurtuluşa ermiştir."

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* İslam'ın ilk dönemlerinde bu kelimeyi söyleyenlerin İslam'ına hükmediyordu. Çünkü müşrikler bu kelimeyi söylemiyordu. Bu kelime sadece Müslümanlara hastı. Daha sonra Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Medine'ye hicret etti. Orada ehli kitap bir kavim vardı. Onlar kelime i tevhidi söylüyorlardı. Ondan dolayı Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* İslam alameti için kelime i tevhid ile yetinmedi *"Muhammedun Rasûlullah"* şartını koştu ve şöyle dedi:

"Ben, insanlar 'La ilahe illallah Muhammedun Rasûlullah' deyip, namazı kılıp zekâtı verinceye kadar onlarla savaşmakla emir olundum. Eğer bunu yaparlarsa canlarını ve mallarını benden korumuş olurlar." [4]

Biz buradan şunu anlıyoruz: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* toplumların şirkine göre İslam alametlerini değiştirmiştir. Bir toplumda İslam alameti olan bir şeyi başka bir toplumda İslam alameti saymamıştır. Bunun en güzel örneklerinden biri de hac ibadetidir. İslam'ın beş esasından biri olmasına rağmen Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* onu İslam alametinden saymamıştır. Çükü müşrikler de hac ibadetini yapıyorlardı. Fakat daha sonra sadece Müslümanlar hac yapmaya başladıklarında İslam alimleri haccı da İslam alametlerinden saymışlardır.

Aynı uygulamayı biz Ebubekir'in *radıyallahu anh* hayatında görüyoruz. Ebubekir'in *radıyallahu anh* savaşmış olduğu insanlar Kelime-i tevhidi söyleyip namaz kılan insanlardır. Buna rağmen onlarla savaşmıştır. Çünkü hem zekatı verenler hem de zekatı vermeyenler Kelime-i tevhidi söyleyip namaz kılıyordu. İki taifenin ortak olarak yaptığı şey, İslam alameti olamayacağından dolayı zekâtı verinceye kadar onların İslam'ına hükmetmedi ve onlarla savaştı.

İslam âlimleri de buradan hareketle İslam alametlerinin değişebileceğini söylemişlerdir.

İmam Ebu Hanife'nin öğrencisi olan İmam Muhammed 'Siyeru'l Kebir' adlı eserinde;

4. Buhari, Müslim

'Bir kâfir; üzerinde bulunduğu şeyin hilafına bir şeyi açığa vurursa, onun İslam'ına hükmedilir. Bu konunun temel delili ise: "... İnsanlar La ilahe illallah deyinceye kadar onlarla savaşmakla emrolundum" hadisidir. Rasûlullah bunu söylemeyen putperestlerle savaştı. Ayrıca Medine'de Yahudileri İslam'a davet ettiğinde ise "Peygamberliğinin kabulünü" imanlarına alamet saymıştır. '

'Bir Müslüman, bir müşriği öldürmek istediği zaman (ona saldırınca) müşrik: Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik ederse, şayet o müşrik bunu söylemeyen (kabul etmeyen) bir toplulukta ise Müslüman onu öldürmekten vazgeçmelidir.' [5]

İmam Beğavi rahimehullah: *'Kâfir şayet putperest ise ve tevhidi ikrâr etmiyorsa 'La ilahe illallah' demesiyle İslam'ına hüküm olunur, sonra da İslam'ın tüm ahkâmını kabul edip, İslam'a muhâlif tüm dinlerden beri olmaya zorlanır. Eğer tevhidi ikrar edip risaleti inkâr ediyorsa 'La İlahe İllallah' sözüyle İslam'ına hükmolmaz, yani Müslüman olmaz. Ta ki 'Muhammedun Rasûlullah' deyinceye kadar. Eğer Muhammed'in sallallahu aleyhi ve sellem risaletinin 'Araplara has' olduğuna inanıyorsa, İslam'ına hükmolunması için "Tüm insanlığa" demesi gerekir. Eğer bir vacibi inkâr etmiş veya haramı mubah saymışsa (İslam'ına hüküm edilmesi için) o itikadından dönmesi gerekir.'*

İmam Nevevi rahimehullah şerhinde: *'Hattabi dedi ki: 'Malumdur ki burada kastedilen ehli kitap değil, putperestlerdir. Çünkü ehli kitap zaten 'La ilahe illallah' diyor. Buna rağmen onlarla savaşılır ve kılıç kafalarından kalkmaz.'*

İmam Nevevi devamla şöyle der: *'Kadı İyad bunu -Hattabi'nin sözünü- zikretti ayrıca üstüne şunları ekledi ve meseleyi açıklığa kavuşturdu. (Kadı İyad) Dedi ki: 'Can ve malın korunma altına alınmasının 'La ilahe illallah'a has olması, bu imanı kabul etmenin bir göstergesidir. Bundan kasıt Arap müşrikler ve tevhid ehli olmayan putperestlerdir. Çünkü onlar ilk olarak İslam'a çağırılıp, bunun üzerine kendileriyle savaşılanlardır. Ama onların dışındakilerden, tevhidi ikrar edenlere gelince, mallarının ve canlarının korunmasında 'La ilahe illallah' yeterli değildir. Zira onlar küfür hâlinde de bu sözü söylemektedirler ve ayrıca bu, onların itikadındandır. Bundan dolayı başka bir hadiste "...Ve benim Rasûl olduğuma şehadet edip, namazı kılıp, zekâtı verinceye dek" denmiştir.'*

(İmam Nevevi:) *'Bu Kadı İyad'ın sözüdür.' Ben de derim ki: 'Hadiste geldiği gibi bununla beraber tüm Rasûllerin getirdiğine iman da olmalıdır...'* [6]

Sonuç olarak; Peygamber'in ve sahabesinin uygulamalarından ve İslam alimlerinin sözlerinden anlaşıldığı üzere İslam alametleri sabit değildir, zamana ve mekana göre değişebilir. Müslümanlarla kafirleri birbirinden ayıran şeyler nelerse İslam alametleri de odur. Bugün hem kafirler hem de Müslümanlar kelime-i tevhidi söyleyip namaz kıldıkları için bunlar İslam alameti olamaz.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.

5. *Siyeru'l Kebir, 5/345*

6. *Nakiller için bknz: Furkan Basım ve Yayınevi, Ebu Hanzala, 'Güncel İtikad Meseleleri', syf 11-18.*

emreacar@tevhiddergisi.net

EMRE ACAR

Rahman'ın Arşının Altında Gölgelenenler;

Tek Başına İken Allah'ı Zikredip Ağlayan Kimse

Ağlamak, gözyaşı dökmek ve kalplerin ürpermesi... Bu, günahlarını unutup dünya eğlencelerine dalan, gülmeyi kendisine ahlak edinenlere bir çağrıdır. Kalpler Allah'a ve ayetlere karşı ağlamak ile incelir.

Ebu Hureyre'den radıyallahu anh rivayetle Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Yedi sınıf insan var ki, Allah onları hiçbir gölgenin olmadığı günde (mahşer meydanında) kendi gölgesinde gölgelendirecektir. Adil imam/yönetici, Allah'a ibadetle yetişen genç, kalbi mescidlere bağlı olan adam, birbirlerini Allah için seven ve onun rızası için bir araya gelip onun için ayrılan iki adam, soylu ve güzel bir kadın kendisini zinaya davet ettiğinde: 'Ben Allah'tan korkarım' diyerek onu reddeden adam, sağ elinin verdiğinden sol elinin haberi olmayacak kadar gizlice sadaka veren kişi, bir de yalnız başına Allah'ı zikredip de gözleri yaşla dolan kimse." [1]

Er-Rahman ve Er-Rahim olan Allah'a hamd olsun. Kalbi merhamet ile donanmış, bu merhameti gözyaşı ile dışına yansıtmış Rasûlullah'a salât ve selam olsun. Allah'ın ayetlerine karşı kalbini incelten Sahabe-i Kiram'a da selam olsun.

Arşın gölgesine talip olan kardeşim! Seninle Rahman'ın arşının gölgesinde gölgelenme konusunun muhabbetini uzun zamandır yapıyoruz, Allah'a hamd olsun. Bu ay, başlığımızın ve hadisimizin son bölümüne gelmiş olduk. Gözyaşı dökmek… Edeceğim nasihatleri önce kendi nefsime sonra sen kardeşime yapıyorum. Rabbim, ikimizin kalbini de bu nasihate açsın. (Allahumme âmin)

Değerli kardeşim! Derdim seni üzmek veya kınamak değildir, terk edilmiş bir hakikati hatırlatmaktır. Kalplerin incelmesine, taşların yarılıp

1. Buhari, Müslim

pınara dönmesine, merhametin gözyaşı olup akmasına bir davettir benimkisi.

"Siz bu söze mi hayret ediyor, gülüyorsunuz da ağlamıyorsunuz! Ve siz gaflet içinde oyalanmaktasınız! Haydi, Allah'a secde edip O'na ibadet/kulluk edin!" [1]

"İman edenlerin Allah'ı zikredip anma ve O'ndan inen Kur'an sebebiyle kalplerinin ürperme zamanı daha gelmedi mi? Onlar daha önce kendilerine Kitap verilenler gibi olmasınlar. Onların üzerinden uzun zaman geçti de kalpleri katılaştı. Onlardan birçoğu fâsık/yoldan çıkmış kimselerdir." [2]

Ağlamak, gözyaşı dökmek ve kalplerin ürpermesi… Her biri Rabbimizin çağrısıdır. Islah, davetiye, şanı yüce olan âlemlerin Rabbindendir. Bu davete icabet etmeyeli ne kadar zaman oldu kardeşim? Kaç kere Müslümanlara yapılan zulümleri düşünüp ağladın? Allah'tan korktuğunu söylüyorsun. Onun korkusundan kaç sefer kalbin titredi ve gözlerin yaşardı? Kur'an hafızı olmak ya da Kur'an okumayı öğrenmekle övünüyorsun belki de. Peki her ayetle birlikte kalbinde bir ürperme meydana geliyor mu? Duyduğun ve okuduğun ayetler seni ağlamaya sevk ediyor mu, önemli olan budur. Öyle tahmin ediyorum ki, bunun muhasebesini bile yıllardır yapmamışsın, değil ki ağlayasın.

Ağlamak, gözyaşı dökmek ve kalplerin ürpermesi… Bu, taşlaşmış kalpleri inceltmeye davettir. Bilmiyorum farkında mısın kalbin incelmesi gerekirken taştan öte katılaşmıştır. Gözünden aylardır yaş boşalmıyor, duyguların ölmüş hüzünlenemiyorsun. Ağlamamaktan göz suların/pınarların kurumuş. Oysa nice taşlar vardır ki onlardan pınarlar fışkırtır. Ve yine nice taşlar vardır ki Allah korkusundan yuvarlanırlar. Hele ki o dağlar Rabbimizin karşısında un ufak olmuşlardır. Senin kalbinin Allah'a karşı korkusu ne durumdadır, ki seni ağlamaya sevk etmiyor? Rabbimiz taşların yarılıp içinden pınarlar fışkırmasını, kendi korkusundan taşların yuvarlanmasını örnek verir bizlere…

"Bunlardan sonra yine kalpleriniz katılaştı, Artık kalpleriniz taş gibi yahut daha da kasvetli/katıdır. Çünkü taşlardan öylesi var ki, içinden ırmaklar kaynar. Öylesi de var ki, çatlar da ondan su fışkırır. Taşlardan bir kısmı da Allah korkusuyla yukarıdan aşağı yuvarlanır. Allah yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir." [3]

Ağlamak, gözyaşı dökmek ve kalplerin ürpermesi… Bu, seçilmiş peygamberlerin, nimet verilmişlerin yoluna davettir. Ağlamayı kendisine ahlak edinmeyenleri, tüm peygamberlerin ortak ahlakına çağrıdır. Onlar ki Allah'ın ayetleri karşısında ağlayarak secdeye kapanırlardı. Affedilmeleri, cennete girmeleri garanti olmasına rağmen ağlamaktan vazgeçmediler.

Sana ne oluyor da kardeşim ağlamak hayatından çıkmış? Cennetle mi müjdelendin veya aşere-i mübeşşereden olduğuna dair semadan haber mi geldi? Amel defterine *'Günahların af olundu, anadan doğduğun günkü gibi tertemiz oldun'* diye yazı mı yazıldı? Ne oldu da hayatından ağlamak çıkmış? Sorgusuz sualsiz cennete gireceklerden oldun diye Rabbinden ayet mi geldi de

1. 53/Necm, 59-62
2. 57/Hadîd, 16
3. 2/Bakara, 74

hesaba karşı kendini emin kılmışsın? Korkuya kapılmıyor, o günün zorluğu için ağlamıyorsun!

"İşte bunlar, Allah'ın kendilerine nimetler verdiği peygamberlerden, Âdem'in soyundan, Nuh ile birlikte (gemide) taşıdıklarımızdan, İbrahim ve İsrail (Ya'kub)'in soyundan, doğruya ulaştırdığımız ve seçkin kıldığımız kimselerdendir. Onlara, çok merhametli olan Allah'ın ayetleri okunduğunda ağlayarak secdeye kapanırlardı." [4]

"De ki: 'Siz ona (Kur'an'a) ister inanın, ister inanmayın; şu bir gerçek ki, bundan önce kendilerine ilim verilen kimselere o (Kur'an) okununca, derhal yüz üstü secdeye kapanırlar. Ve derlerdi ki: Rabbimizi tesbih ederiz. Rabbimizin vaadi mutlaka yerine getirilir. Ağlayarak yüz üstü yere kapanırlar. (Kur'an okumak) onların huşuunu/saygı ve korkularını artırır." [5]

Ağlamak, gözyaşı dökmek ve kalplerin ürpermesi… Bu, ağlamayı erkekliklerine sığdıramayan, kibirlerini yenemeyen ve kınayanın kınaması ile hareket edip merhamet damlalarından mahrum olanlara bir davettir. Önder olarak kabul ettiğin, Rasûl olarak inandığın Peygamberimizin ağlamasını görmüyor musun kardeşim? Peygamberimiz ağlamayı *'Allah'ın kula verdiği bir rahmet olarak'* isimlendirirken, senin ağlamamayı erkeklik ile bağdaştırmanı nasıl tefsir edeceğiz? Allah ağlamayı kalbin yumuşaklığı diye nitelendirirken senin ağlamayı kadın işi olarak isimlendirmeni ne olarak kabul edeceğiz? Biraz düşünsen göreceksin ki bu, Allah'ın rahmetinden uzaklaşma ve kalp katılığı ile cezalandırılmadır.

Ağlamayı erkekliklerine sığdıramayan, kibirlerini yenemeyen ve kınamanın kınayıcısı ile hareket edip merhamet damlalarından mahrum olanlara bir davettir. Önder olarak kabul ettiğin, resul olarak inandığın peygamberimizin ağlamasını görmüyor musun kardeşim?

Ağlamanın siyaseti yoktur kardeşim! Ağlamak, ne erkek işi ne de kadın işidir. Bu, Peygamberimizin ahlakıdır. Senin ve bütün Müslümanların da ahlakı olmalıdır. Şimdi sana, Peygamberimizin hayatından bazı bölümleri paylaşıyorum… Bunları dikkatlice okumalı ve kendine örnek almalısın.

Usame bin Zeyd *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Peygamber'in yanında bulunuyorduk. Peygamber'in kızı Zeyneb, oğlunun ölmek üzere olduğunu ve kendisinin yanına gelmesinin haberini gönderdi. Peygamber haberciye dedi ki: 'Ona (Zeyneb'e) geri dön. Ve ona haber et ki, 'Şüphesiz ki aldığı da verdiği de Allah'ındır. Her şeyin O'nun katında belli bir eceli vardır. Sabret ve ecrini Allah'tan bekle.' Haberci Zeyneb'in yanına gidip tekrardan Peygamber'in yanına geldi. Ve dedi ki: ' Kızın senin gelmen için kesin bir yemin etti.' Peygamber bunun üzerine kalktı. Ben, Sa'd bin Ubade ve Muaz bin Cebel Peygamber'le beraber gittik. Çocuk Peygamber'e verildi. Çocuğun canı gidip gelmekte idi. Vücudu sanki eskimiş, pörsümüş deri kırba gibiydi. Peygamber'in gözleri yaş ile doldu. Sa'd dedi ki: 'Ya Rasûlullah! Bu da nedir?'

Peygamber şöyle cevap verdi: 'Bu, Allah'ın kullarının kalbine koymuş olduğu rahmettir. Allah kullarından merhametli olanlara merhamet eder.' " [6]

Enes *radıyallahu anh* Peygamber'imizin oğlu İbrahim'in vefatı hakkında şunları anlatır:

"Peygamber, son nefesini vermekte olan oğlu İbrahim'in yanına girdi. Ve onu görünce gözlerinden yaş geldi. Bunu gören Abdurrahman bin Avf ' Sen de mi ya Rasûlullah?' dedi. Peygamber şöyle cevap verdi :'Ey Abdurrahman bin Avf! Bu gözyaşları rahmettir.' " [7]

Evet kardeşim! Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sadece ölüm ile alakalı durumlarda ağlamamıştır. O Kur'an okurken, Kur'an dinlerken ve Allah'ın huzurunda namaz kılarken de ağlamıştır. Ağlamak onun sünnetlerindendir. Bunu birçok yerde ifa etmiştir.

Abdullah ibni Mes'ud *radıyallahu anh* anlatır:

"Bir gün Peygamber bana, kendisi için Kur'an okumamı söyledi. Ben 'Ya Rasûlullah! Sana indirilmiş olduğu hâlde ben mi sana okuyayım?' dedim. Peygamber 'Ben Kur'an'ı başkasından dinlemeyi severim' dedi. Ben de kendisine Nisa suresini okudum. Nisa süresinden "Her ümmetten bir şahit getirdiğimizde ve seni de onların üzerine şahit olarak

4. *19/Meryem, 58-61*
5. *17/İsra, 107-109*
6. *Buhari, Müslim*
7. *Buhari, Müslim*

getirdiğimizde onların hâlleri nice olur." [8] ayetine *gelince Peygamber: 'Bu kadar yeter' dedi. Ben başımı kaldırıp baktığımda Peygamber'in gözlerinden yaşlar boşalıyordu."* [9]

Mutarrıf *radıyallahu anh* babasından rivayet eder ve şunları paylaşır:

"Peygamber'i namaz kılarken gördüm. Ağlamaktan dolayı değirmen sesi,(başka bir rivayette) su kaynaması sesi gibi bir ses/hırıltı geliyordu." [10]

Evet kardeşim! Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* namazlarında ağlarken, Rabbine karşı şükrünü ağlayarak eda ederken bizler namazlarımızda ne durumdayız? Allah'ın huzurunda katılaşmaya yüz tutmuş kalbimiz ve ruhumuz ne ile meşguldür? Neleri düşünüyor, neleri ümit ediyor veya neler için üzülüyoruz?

Ağlamak, gözyaşı dökmek ve kalplerin ürpermesi… Bu, günah bataklığına dalmış, tevbeden uzaklaşan ve ateş çukurunun kenarında bekleyenlere bir çağrıdır. Ateşin yakıcılığı ve yok ediciliği malumdur. Bu, Rabbimizin günahkârlara hazırladığı bir azaptır. Nasıl evimiz yandığında su ile bu ateşi söndürüyoruz. Hakeza günahlara karşı da gözyaşlarımızı dökmeliyiz. Cehennemin o kızgın, yakıcı ateşini ne ile söndürmeyi düşünüyorsun kardeşim? Önünde iki yol var; ya tevbe ya da ağlamak... İkisinden de mahrum isen ateş seni yutar haberin ola.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur: *"İki göze ateş dokunmaz. Allah korkusundan ağlayan göz ve Allah yolunda nöbet bekleyen göz."* [11]

"Allah korkusuyla gözyaşı döken kişi, sağılmış süt memeye dönmedikçe cehenneme girmez." [12]

"Bilmez misiniz, gerçekten Allah, gözyaşı ve kalbin elemi sebebiyle kişiye azap etmez. Fakat –dilini işaret ederek– bunun yüzünden azap eder veya bağışlar" [13] buyurdu.

Ağlamak, gözyaşı dökmek ve kalplerin ürpermesi… Bu, günahlarını unutup dünya eğlencelerine dalan, gülmeyi kendisine ahlak edinenlere bir çağrıdır. Kalpler Allah'a ve ayetlere karşı ağlamak ile incelir. Çok gülen kişinin kalbi katılaşmış hatta ölmüştür. Kalp öldü mü elemi/acıyı hissetmez. İşlediğimiz günahlara ve bulaştığımız haramlara karşı kalbimiz harekete geçmez. Normal bir şey yapmış gibi rahat içerisinde olur.

Evet kardeşim! Gülmekten, kahkaha atmaktan kalbimiz kaskatı kesilmiş. Gülmek öyle fıtratımıza işlemiş ki, her ortamı esprilerle beziyor, insanların iyi arkadaş veya kötü arkadaşlığını onlarla geçirdiğimiz eğlenceli, bol gülmeli vakitlerle ölçüyoruz. Keşke Peygamber'in bildiklerini bilseydik. Keşke ölen insanların kabirde ne yaşadıklarını duyup görebilseydik. Keşke cehennemin ve mahşerin dehşetini anlatan ayet ve hadisleri zihnimizde hep canlı tutabilseydik. İşte o zaman bizler çok ağlar, az gülerdik.

---

8. 4/Nisa, 41

9. Buhari, Müslim

10. Buhari, Müslim

11. Dârimî, Tirmizi, Nesâî

12. Tirmizi, Zühd, 9

13. Buhari, Cenâiz 44

"Çok gülmeyin, çünkü çok gülmek kalbi öldürür." [14]

"Eğer benim bildiğimi bilseydiniz az güler, çok ağlardınız." [15]

Ağlamak, gözyaşı dökmek ve kalplerin ürpermesi… Bu, Rahman'ın arşının altında gölgelenmeye talip olanlara bir çağrıdır. Güneşin bir mızrak insana yaklaştığı mahşer günü kimisi diz kapağına kadar, kimisi göbeğine kadar, kimisi ağzına kadar terlerken Allah'ı tek başına zikredip ağlayanlar Rahman'ın arşının altında gölgelenecek, güneşin yakmasından kurtulmuş olacaktır.

"Yedi sınıf insan var ki, Allah onları hiçbir gölgenin olmadığı günde (mahşer meydanında) kendi gölgesinde gölgelendirecektir. Adil imam/yönetici, Allah'a ibadet ile yetişen genç, kalbi mescitlere bağlı olan adam, birbirini Allah için seven ve onun rızası için bir araya gelip onun için ayrılan iki adam, soylu ve güzel bir kadın kendisini zinaya davet ettiğinde 'Ben Allah'tan korkarım' diyerek onu reddeden adam, sağ elinin verdiğinden sol elinin haberi olmayacak kadar gizlice sadaka veren kişi, bir de yalnız başına Allah'ı zikredip de gözleri yaşla dolan kimse." [16]

Evet kardeşim! Şu an içten içe, *'Peki nasıl ağlayacağız, bu ahlakı nasıl edeceğiz'* diye soruyorsundur? Bu konuda birkaç öneriyle sana yardımcı olacağım inşallah. Aslında yukarıda konunun içinde nasıl ağlayabiliriz sorusuna cevap verdim. Ama özetle sana ağlamak için şu maddeleri önerebilirim:

1. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* rahmet/merhamet sıfatı ile kuşanmak ve onunla yaşamak: Çünkü gözyaşı merhametin dışa yansımasıdır.

2. Allah'tan hakkı ile korkmak ve Allah'a karşı korkuyu artıracak sebeplere yapışmak: Allah korkusu taşlardan pınar fışkırtmış, taşı yerinden harekete geçirmiştir.

3. Kalbi inceltmek ve onu yumuşatacak sebeplere yapışmak: Hakeza kalbi katılaştıran unsurlardan da uzak durmak gerekir.[17]

Değerli kardeşim! Konumuzun sonuna gelmiş olduk. Rabbim beni ve seni arşının altında gölgelenenlerden kılsın. Okuduklarımızı anlamayı, yaşamayı ve anlatmayı nasip eylesin.(Allahumme Âmin)

Bir sonraki sayımızda görüşme ümidi ile…

Davamızın sonu âlemlerin Rabbine hamd etmektir.

14. *Kütüb-i Sitte, hadis no: 7281, c. 17, s. 584*
15. *Buhari, Küsûf 2; Müslim, Küsûf 1*
16. *Buhari, Müslim*
17. *Bu konuda Ebu Hanzala Hoca'mızın kalp katılığının yerilmesi ile ilgili yaptığı sohbetler dinlenebilir.*

keremcaglar@tevhiddergisi.net
Kerem Çağlar

Tevhid Ümmetine Karşı
Birleşi(r)k Laik Güçlerin Topyekün Taarruzu

Bunların dışında inanç ve ideoloji itibariyle laik, alevi-rafizî, zerdüşt, kemalist veya ırkçı olup aynı zamanda 'Müslüman' sıfatını kullananları da kaydetmek gerekir. Bu hakikatten hareketle denilebilir ki, bugün tevhid ümmetinden toplamda bir çınarın gölgesi kadar bir şey kalmıştır.

Çevre-komşu ülkelerden birinin öksürüğü tutsa, bulunduğu jeopolitik konumu nedeniyle Türkiye'nin de duruma göre ya karnı ağrır ya da beyni zonklar. Bunu sadece Osmanlı bakiyesi bir ülke olmanın cilvesi olarak değerlendirmek doğru değildir. Zira, aradan yüz yıllık bir süre geçti. Zaman değişti, hukuk değişti, nesiller geldi geçti ve en önemlisi de İslam'dan irtidat ettiğini tüm dünyaya açıkça ilan etmiş bir rejimin varlığı hâlen devam etmektedir. Çevremizdeki İslam coğrafyasında da bu durum en azından mevcut rejimler ve yöneticiler itibariyle böyledir.

Merkezini Şam bölgesi olarak aldığımızda Türkistan'dan Mağrib'e kadar olan hat üzerinde bulunan İslam coğrafyasındaki halklar, sinir uçları açığa çıkarılmış ve yüksek hassasiyetlerin her an ihtilaflara ve sonu gelmez çatışmalara dönüşebildiği kaypak bir zemin üzerinde dizayn edilip yapay sınırlarla konumlandırılmıştır. Öyle ki, herhangi bir ülkede yaşanan olağanüstü siyasal gelişmeler havuz halesi gibi çevre ülkeleri de etkileyebilmektedir. Havuzdaki suya bir çakıl taşı atıldığında taşın atıldığı noktadan başlayarak kenarlara doğru genişleyen haleler oluşur. Bu anlamda herkes aynı *'havuz'*un içerisinde ve birinin diğerinden etkilenmemesi mümkün değil.

Ulaşım ve iletişim imkanlarının baş döndürücü bir hızla geliştiği günümüzde siyasal veya ekonomik çalkantıların küresel boyutta bir etki oluşturması bugün itibariye doğal karşılanabilir. Fakat İslam coğrafyasındaki durum en az bir asırdan beri bu minvaldedir. Savaşta veya barışta, kriz veya refah dönemlerinde, ekonomik, siyasal ve toplumsal kırılmalarla en çok etkilenen ve zarar gören, daima başta söz konusu hat üzerindeki ülkeler olmak üzere İslam coğrafyasındaki halklar olmuştur. Bu vakıa Batılılar tarafından âdetâ bir sistem hâline getirilmiştir.

Batılıların da aramızdaki Batıcıların işbirliğiyle sürdürmeye çalıştıkları bu köhnemiş sistem, her dönemde yeni gibi görünen ihtilaflar, kaoslar, krizler, kutuplaşmalar ve çatışmalar üretmeye devam etti. Tâbi oldukları demokrasiye ve laik düzene kendileri için bir yönetim şekli ve bir hayat tarzı olmanın ötesinde çok daha farklı anlamlar yüklemektedirler. Günümüz itibariyle İslam coğrafyasındaki çatışma bölgelerinde giderek daha görünür hâle gelen ve netleşen saflaşmalar bunu teyit etmektedir. Bunu birkaç misalle somutlaştıralım.

Künyesi komünist fakat devlet işleyişi büyük ölçüde kapitalist olan Çin rejiminin Türkistan'daki zulüm ve vahşetine dünyada gıkını çıkaran kimse yoktur. Milliyetçi kesimin ara sıra duyulan homurdanmalarını kesmek için hükümetin pek mahcubane ve kıvrak diplomatik dille deklare ettiği bir iki demeç dışında, ülkemizden de ciddi anlamda yükselen bir ses yok. Hayvanlarına dahi *'İnsan hakları'* muamelesini yakıştıran Batılıların, söz konusu mazlum Müslümanlar olunca nasıl da kulaklarının üzerine yatıp ıslık çalmaya başladıklarına bilmem kaçıncı bin kezdir tanıklık ediyoruz.

Modern şirk ideolojilerine inanıp kafirler gibi yaşadığı halde aynı zamanda mümin muamelesi görmeyi istemek olacak şey değildir. Günümüz vakası ise genel olarak budur.

Burma'daki Müslümanların durumu da benzer vahamettedir. Hatta biri diğerinden daha da trajiktir. Kendilerine koyu budist, Müslümanlara ise katı laik olan mutlak şirk rejiminin yerli budist halkın da katılımıyla gerçekleştirdiği kıyım ve zulümler engelsiz ve yaptırımsız bir şekilde devam etmektedir. Tüm bunların görmezden gelinmesinin önemli nedeni; Müslümanlara yapılan bu zulmün Budizm kökenli olması ve laiklik gibi Batılılarla ortaklaşılan bir ideolojiye dayandırılmasıdır.

Mursi tarafından rütbe atlatılarak yükseltildiği generallik payesine razı olmayıp kendilerine biatlı *'Demokrat Halife'* vb. hayalî vaatlerle haçlı siyonistlere kanarak onlara emir eri olmayı geniş karnına sindirebilmiş Sisi firavunu da cürümlerini giderek büyüyen bir tehdit olarak gösterdiği İslam'a karşı laik-batıcı reflekslerle işlemeye devam etmektedir. Bütün dünyanın gözleri önünde mazlum halkı üçer beşer infaz eden, haksız yere tutuklatan, akıl almaz işkencelerden geçiren, tiyatro gibi yargılamalarla müebbet hapis ve idam cezalarına çarptıran Mısır firavunu aynı zamanda emrindeki medya organları marifetiyle dizi ve sinema filmleriyle siyonist yahudi efendilerini munis (ve hatta siyonizm ilkelerine uygun olarak üstün) göstermenin gayreti içerisine girmiştir.

Libya'daki çıban başı, Amerikan vatandaşı, darbeci general H. Hafter...

Rafızî Yeni Fars İmparatorluğu(!)nun, Suriye *'Vilayeti'*nin dar bir alanının koloni valisi olarak *'Bitkisel de olsa'* hayatta tutmaya çalıştığı kadavra Esed...

Kürdistan'ın kuzey ve batı kesimlerinde Amerika elebaşılığındaki Batılı koalisyona marabalık edenlerin fühneri modern Nemrud...

İslam ümmetin baş belâsı Rafızî İran'ın *'İmamiye gazı, petro-dolarlar, örgütçülük ve devasa silah yardımları'* ile ifsat ederek ilim ve hilim yurdu Yemen'i onlar vasıtasıyla terör yatağı hâline getirdiği Ensarullat ve başlarındaki Huti...

Afganistan, Orta Asya'daki Türk devletleri, Irak, Tunus ve diğerleri...

Batıcılık, Batı ittifakı, demokrasi ve laiklik, söz konusu geniş coğrafyada İslam ümmeti olma iddiasındaki geniş halk kitlelerinin neredeyse iflahını kesmiştir. Genel görünümü pek de iç açıcı olmayan bu manzaranın temel sebeplerinden birisi de *'İslam Ümmeti'* olarak isimlendirilen bu kitlelerin bizzat kendi öz nefislerine karşı samimi ve dürüst davranmıyor olmalarıdır.

Haçlı Seferi Yerine Haçsız Marabalar İşbaşında

Modern şirk ideolojilerine inanıp kafirler gibi yaşadığı hâlde aynı zamanda mümin muamelesi görmeyi istemek olacak şey değildir. Günümüz vakası ise genel olarak budur. Yirminci yüzyılın ikinci yarısından sonra Batılı emperyalistlerin fiilî işgal ve sömürge faaliyetlerini sonlandırdıkları düşünülmekteydi. İki binli yılların başında

yaşanan Afganistan ve Irak işgalleriyle bunun doğru olmadığı çok büyük acılar ve ağır bedellerle ortaya çıktı.

Haçlı siyonistlerin hücre kromozomlarındaki vahşi sömürgecilik genleri nesilden nesile tevârüs etmektedir. Geçmişte Haçlı Seferleri, günümüzde de demokrasi ihracı derken bugün çok daha sinsî bir planı uygulamaya koymuşlardır. Görünümü yerli fakat zihniyeti haçlı olan zındık mürtedleri tevhid ümmetinin üzerine salmak...

Koyun Gözlü Adam ve Batı'nın 'Yeşil Alan'ı

Kıssadan hisse… Rivayet olunduğuna göre gözlerini kaybetmiş âmâ bir adama göz nakli yapılmasına karar verilmiş. Nakil yapacak doktorlar hastaya *'Beyefendi, nakil yapabilmemiz için şu anda uygun bağışçı yok. Bu durumda çok uzun bir süre bekleyebilirsiniz, haberiniz olsun. Fakat farklı alternatiflere de razıyım derseniz, size kısa zamanda göz naklini gerçekleştirebiliriz.'* Hasta adam, körlüğün karanlık dünyasından kısa sürede çıkabileceğini ümit ederek *'alternatif'*in ne olduğunu sormadan doktorların teklifini kabul eder. Hemen ertesi gün ameliyata alırlar. Bir süre sonra taburcu ederler. Belli aralıklarla kontrole giden hastaya doktorlar: *'Nasılsınız, herhangi bir şikayetiniz var mı?'* diye sorunca adam şöyle bir cevap verir: *'Doğrusu ciddi bir şikayetim yok, amma... Mesela evde, bahçede veya sokakta yeşil bir şey oldu mu gözlerim gayri ihtiyari o yeşilliğe takılıp kalıyor.'*

Meğer doktorların *'alternatif'* dedikleri, bir koyunun gözleriymiş!

Zırhlı bir şövalye de olsa, matruş suratlı kravatlı hınzır bir diplomat da olsa, haçlı siyonistlerin de *'Yeşil'*i, tarih boyunca İslam ümmeti ve İslam coğrafyası olmuştur. Dün haçlı seferleriyle, bugün demokrasi ve laiklik ambalajlı bombalarla çöreklendikleri İslam beldelerindeki halkların içinden devşirdikleri ve sadece yönetici sınıfla da sınırlı kalmayan büyük kalabalıklardan oluşan itaatkar marabalarını sahaya sürerek, örtülü işgal ve sömürü faaliyetlerini sinsice sürdürmektedirler. Batı'nın yerli marabaları bizzat yaşadıkları beldelerde tarihte belki de ilk kez şahit olunan bir ahlaksızlık örneği sergileyerek *'Özişgalci', 'Özsömürgeci'* olmuşlardır. Böylelikle beslenip semirdikleri Batı zihniyetine münasip bir şekilde işgal ve sömürüde yeni bir çığır açarak Batılılarla ortaklaşmaya kalmayıp onları kendilerine hayran bırakmanın hazzıyla motive olmaktadırlar.

Hakkı yalanlayan ve onunla alay eden haçlı siyonistler ile yerli marabaları, hak ehline karşı ellerinde bulunan sihir gücündeki internet, uydu ve televizyon kanallarıyla yaydıkları yalan, komplo ve propagandalarla mücahid Müslümanları *'İslam ümmeti'* içerisinde izole ve mahkum etmek için büyük çabalar sarf etmektedirler. Sahadan, denizden, havadan ve uydulardan ahlaksızca saldırılarda bulunanların belli başlı özellikleri de birbirlerinden uzak değildir.

— Demokratik oldukları varsayılan ancak yegane dertleri müşterek çıkarları olan Batılı devletlerin ortaklaştıkları küresel çeteler koalisyonu.

— Batıcı ve Batı müttefiki olan, aynı zamanda demokrat ve laik olmakla beraber Müslüman kimliğini kullanan mürted rejimlerin yöneticileri ve emirleri altındaki ordular.

— Rafızî Yeni Fars İmparatorluğu hayaline Batılılarla vardığı son anlaşmayla biraz daha yaklaşan İran ve onun güdümünde hareket eden diğer Rafızî unsurlar ki, bunlar tarihsel olarak İslam ümmetine muâraza ve düşmanlıkta daima baş rolde olmuşlardır. Ümmet coğrafyasında ve Batıdaki değişik platformlarda demokrasi ile İslam'ı birbiriyle barıştırma ve karıştırma gibi laflar ederek bu cürmü işlemeye ilk cüret edenler de Rafızî İran'ın batınîliği felsefesi hâline getirmiş ve kartvizitleri hayat hikayelerinden daha uzun olan mollalarıdır.

Haçlı Siyonistlerin bir asra yakın süredir tesis edip olgunlaştırmak istedikleri *'İdeal forma sokulan ümmet üzerinde kudret sahibi ve Batı'ya biatlı bir İslam Halifesi'* projesinin bir daha geri dönül-

mez biçimde akamete uğraması, küresel çeteleri bunun kendileri açısından büyük bir yenilginin başlangıcı olabileceği gibi bir korku ve dehşete sürüklemiştir. Bu hezimeti daha kuvvetlice hissetmelerini ve kısmen de görmelerini sağlayan hadiselerin mekanı ise Şam topraklarıdır.

Küresel çeteler koalisyonu liderleri, şeytani projelerinin darmadağın edildiğini görmeleri ve daha da önemlisi alışageldiklerinin tersine, kendi kontrol ve yönlendirmeleri dışındaki tevhid ümmetinin yüce Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yardımıyla; tecdit, ihya, teçhiz ve temkiniyle gün geçtikçe güçlenen bir surette varlık göstermeye devam etmelerini de eşi benzeri görülmemiş bir terör, anarşi ve kendi mevcudiyetlerine yönelik büyük bir tehdit olarak değerlendirmektedirler. Bu da insiyaki olarak (içgüdüsel) bir bekâ korkusuna dönüşmektedir. Hissettikleri bu korku da doğal olarak tiynetlerine uygun vahşi saldırganlık şeklinde tebellür etmektedir.

Siyonistlere himarlık vazifesini deruhte etmek için özel olarak seçilmiş olan Haçlı başı Obama ve maiyetindeki güruhun Amerika'nın çıkarları açısından hâlen sürdürdükleri İslam düşmanı politikaları dışında barış, huzur, güven ve insan odaklı farklı bir siyaset tatbik etmeye yönelmeleri mümkün değildir. Koyun gözlü adamın gözlerinin yeşilliğe odaklanması gibi haçlı siyonistler de kendi *'yeşil'*leri olarak gördükleri İslam coğrafyasında marabalarının saflarını arttırıp sıklaştırmakla meşguller. Obama ve diğer Batılı çeteciler artık şunun farkındalar; eskisi gibi İslam coğrafyasına ordular göndermeden de kendilerine bağlı ve bağımlı hâle getirdikleri irili ufaklı değişik güçler üzerinde uzun soluklu bir savaşı kolaylıkla koordine edip sürdürebileceklerdir. Düşman ise her zamanki gibi demokrasi ve laiklik cephesine en büyük tehdit potansiyeli taşıyan tevhid ümmetidir.

Tevhid Ümmetine Karşı Hem Askerî Hem de 'Manevî' Koalisyon!

Batılıların ve Batıcı yerli müttefiklerinin olanca güçleriyle sürdürdükleri bu savaşta Amerika öncülüğündeki koalisyona marabalık eden devletlerin yöneticileri, onları destekleyen kitleler, laik örgütler ve taraftarlarının kimliklerinin net olarak görülmesi gerekir. Yerli oluşları, hasbelkader bu topraklarda doğmuş veya yaşıyor olmalarından kaynaklanan demokrat, laik ve ateist unsurlar için devlet ya da örgüt menfaati söz konusu olduğunda haç ile hilalin yahut kızılyıldız ile siyonyıldızının arasında hiçbir fark yoktur.

Ülkelerimizi mayın tarlasına çeviren ulusçuluk belası ile laiklik ideolojisinin halklarımıza dayatılıp zaman içerisinde sistemleştirilmesiyle ümmet içerisinde İslam'dan dönüşler ve kopmalar Ebubekir *radıyallahu anh* döneminde yaşanan riddet hadiselerinden daha vahim boyutlara ulaştı. Meselenin bir başka trajik boyutu ise, tevhidin özünden ve esaslarından yüz çevirerek farklı küfür ideolojilerini benimseyen, özümseyen, bu ideolojiler uğrunda mesai harcayan, mücadele eden ve ömür tüketen marazî tiplerin *'Her yerde bulunmak'* ilkesizliğiyle ve yeri geldiğinde menfaate tahvil etmek maksadıyla kendilerini Müslümanmış gibi reklam etmekten kaçınmıyor oluşlarıdır.

Ülkelerimizi mayın tarlasına çeviren ulusçuluk belası ile laiklik ideolojisinin halklarımıza dayatılıp zaman içerisinde sistemleştirilmesiyle ümmet içerisinde İslam'dan dönüşler ve kopmalar Hz. Ebubekir döneminde yaşanan riddet hadiselerinden daha vahim boyutlara ulaştı.

Çevremizde ve yakınlarımızda biri diğerini mutlak surette iptal eden, birden fazla sıfatla tanınan birçok kimsenin varlığını müşahede etmek mümkündür.

'Müslüman(!) demokrat', sosyalizm referanslı *'Devrimci Müslümanlar(!)',* her şeyi mübah sayan ibahiyenin günümüzdeki mümessilleri gibi olan *'Hoş görücü, diyalogcu çağdaş Müslüman(!)'* vb.

Bunların dışında inanç ve ideoloji itibariyle laik, alevi-rafızî, zerdüşt, kemalist veya ırkçı olup aynı zamanda *'Müslüman'* sıfatını kullananları da kaydetmek gerekir. Bu hakikatten hareketle denilebilir ki, bugün tevhid ümmetinden toplamda bir çınarın gölgesi kadar bir şey kalmıştır.

İsimleri ulema, evliya ve hukema arasında zikredilen dahî(!)ler azim derecede iç karartıcı olan bu manzarayı görmezler, görmek de istemezler. Onların bir kısmı eşitlikçi tağutun ve laik-demokratik şirk rejiminin lehinde olmak

üzere milliyetçi-muhafazakar hükümete fetva üretmekle meşguller.

Bir taraftan sanki firdevs cennetlerinden söz ediyorlarmış gibi nostaljik Osmanlı tapınmacılığından laklak ederlerken, öte yandan Osmanlı'nın asırlar boyunca şer'i şerifin adaletiyle hüküm sürdüğü İslam beldelerinin haçlı siyonistlerle savaş uçakları ve İHA'larıyla bombalanabilmesi için izin ve imkan verebileceğine dair şeytanî fetvalar hazırlarlar. Böylelikle her çeşit küfür akidesine sahip kimselere dahi hoşgörü ve hürmetlerini takdim etmekten geri kalmayan dalalet önderleri, mazlum Müslümanların yanarak ve parçalanarak öldürülmelerine sözde meşruiyet kazandırmış olurlar. Küfür ideolojisine sahip kimselere ve kafirlere özgü hayat tarzlarını engin hoşgörü gösterenler, küfür koalisyonun bombaları altında inim inim inleyen Müslüman halkın hayat hakkını ve şer'i şerifin hükmü altında yaşama idareleri ile tercihlerini tıpkı Batılılar gibi hiçe sayarlar. Kör, sağır ve kalpsizler…

Toplum içerisindeki din bilginlerinin büyük ölçüde müptela olduğu bu körlük *'Ümmet'* diye dillerinden düşürmedikleri büyük kalabalıkların inanç ve ideoloji itibariyle saplandıkları bataklığı görmelerine manî olmuştur. Esasen *'Ümmet'* dediğimiz geniş kitlelerin ve özelde ülkemizdeki gayri islamî ideolojik kesimlerin sapmasının en mühim nedenlerinden bir tanesi de bu sınıf saptırıcı din bilginlerinin bizzat kendileridir. Özellikle de Kürdistan bölgesinde medreselerin ve mollaların çokluğu ile beraber şirk ideolojinin adeta halkın kılcal damarlarına kadar nüfuz etmiş olması ne kadar da büyük bir tezattır.

Bilhassa son yüzyılda Batılı ve batınî kaynaklardan beslenmeleri, Batılı değerleri ve ilkeleri önceleyen laik okullarda okumuş olmaları ve diğer laik kurumlarda yer edinmeleri doğal olarak hâlihazırdaki mühlik (öldürücü, tehlikeli) pozisyonları dışında farklı bir netice doğurmamaktadır.

Haçlıların Haçsız Müttefikleri: Laik Marabalar

Haçlıbaşı ve diğer çete elebaşları kırılmaya ve kırdırılmaya son derece elverişli *'Ümmet'* coğrafyasındaki bu yapıyı çıkarları doğrultusunda sınırsızca kullanabileceklerini fark ettiler. Bu fark ediş, İslam coğrafyasındaki muazzam yeraltı kaynaklarını keşfetmiş olmaktan daha önemliydi onlar için. Çünkü artık çok kalabalık, büyük riskler taşıyan ve ülke bütçelerini sarsacak ölçüde yüksek maliyetli yeni haçlı seferleri düzenlemeye gerek kalmayacaktı.

Hepsinin de ortak paydası laiklik olan sosyalistler, milliyetçiler, baasçılar, alevî-nusayrirafızîler, demokratlar, zerdüştler ve enva-î çeşit isimler altında örgütlenmiş putperest cereyanları bir blok hâlinde birleştirmek suretiyle tevhid ümmetine saldırtma potansiyelini geçmişteki bazı tecrübelerden de istifade ederek daha güçlü bir şekilde ortaya çıkarmış oldular. Müslümanların durumu, tıpkı korumasızken kovanlarından *'Firar'* eden binlerce eşek arısının saldırısına uğrayan bir kimsenin durumundan daha zordur. Allah'ın rahmeti, yardımı ve koruması olmazsa ardı arkası kesilmeyen basın-yayın yoluyla yapılan kötü propaganda ve ağır bombardıman saldırıları karşısında değil mukavemette bulunmak, sebat etmeye dahi güç ve imkan yoktur.

Zalimler Felah Bulmazlar

Modern zamanların Furkan günlerini yaşıyo-

ruz. Tevhid diyerek söze başlayan davetçilerin, tıpkı Mekke müşriklerinin o dönemdeki Müslümanlara yaptıkları gibi *'Sabiî'* diye yaftalandığı zor zamanları… Mekke'de Ebu Cehil'den, Ümeyye'den ve Ebu Leheb'den birer tane vardı. Günümüzde ise hemen hemen her sokak başında, her gazete köşesinde, bloklarda ve ekranlarda Ebu Cehil'in çirkin silueti beliriyor, sesi duyuluyor ve ideolojik necaseti yeni nesiller üzerine boca ediliyor. Allah *subhanehu ve teâlâ* lafz-ı celâlini dillerinden eksik etmeyen, kravatlısından cübbelisine kadar türlü türlü saptırıcı önderler de cabası…

Müminlerle beşer suretindeki iblislere aynı muameleyi reva görerek eşitlikçi tağutî tıynetini yine yeniden gösteren Saraydaki potansiyel *'Halife'* ve avanesi daha önce de def'aten yaptıkları gibi tercihlerini Amerika önderliğindeki şirk ve şer koalisyonunu razı ve hoşnut etmek istikametinde kullanmışlardır.

Müslümanları *"...bunları dinleri aldatmış!.."* [1] diye önce vicdanlarda mahkum etmeye çalışıp, sonra da hiç bir suçları olmadığı hâlde derdest eden, marabalarla onlara emir ve talimat veren eşitlikçi tağut ile avanesi yüce Allah'ın gazabına müstehak olmak pahasına Amerika'nın dostluğuyla beraber Batılı ve bâtılı güçlerle işbirliği yapmaktan geri durmamaktadırlar. Bu çerçevede değerlendirildiğinde sırtını ABD ve NATO'ya dayamış sözde İslami hassasiyet sahibi muhafazakar bir hükümetin *'Biz sırtımızı Pkk'ye dayadık'* diyen eşbaşkan marabasının itirafları karşısında ayranını köpürtmeye çalışması pek sakil durmuyor. Tencere dibin kara, seninki benden kara...

Coğrafyamızdaki laik rejimlerin bekâ endişesi ve devlet menfaatleri ile Batılı devletlerin kurumsallaşmış etkisi altındaki paramiliter-maraba laik örgütlerin varlıklarını ve mevzilerini koruma gayeleri hemen hemen hepsini tevhid ümmeti karşısında aynı cephede birleşmeye yüceltmiştir.

İşte bu manzara asrımızın Furkan günlerinin kısa bir özeti gibidir.

Müslümanların hiçbir şekilde hak etmedikleri hâlde zulüm uygulamalarına maruz bırakılmaları, diğer İslam beldelerinde yurtlarından edilmeleri, ocaklarının söndürülmesi ve her gün onlarca canın yitip gitmesine yol açan bombalamaların gerçekleştirilmesi için haçlı siyonistlere izin, imkan ve fırsat veren eşitlikçi tağut ve avanesinin akıbeti de tarihteki seleflerinin akıbetine benzer olacaktır.

Allah *subhanehu ve teâlâ* zulme asla rıza göstermez. Müslümanlara yaptığı zulmü, dilinden Allah *subhanehu ve teâlâ* lafzını eksik etmeden çokça bağırıp hak suretinde görünmek suretiyle gerçekleştirenlerin hiç ummadıkları bir anda zillet ve rüsvaylıkla tepetaklak olmaları mukadderdir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* Aziz ve Muntekim'dir.

---

1. *8/Enfal, 49*

Osmanlıda Kadızadeliler Hareketi

Osmanlı'nın yükselişini sağlayan değerlerin yozlaştırılmaya başladığı, yönetimde israf ve rüşvetin yaygınlaştığı, toplumun her kademesinde ahlaki gerilemenin hissedildiği bir dönemde etkileyeci vaazlarıyla ortaya çıkan Kadızade Mehmed Efendi, yaşananların büyük bölümünü dinden ve özellikle de sünnetten kopmaya ve Din adına çıkan hurafelere bağlamayı tercih etmiştir.

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd eder, O'nu tesbih eder O'na kulluk ederiz. Salât ve selam O'nun seçtiği son Rasûl'e *sallallahu aleyhi ve sellem* ailesine ve ashabının üzerine olsun.

Bu çalışmamızda Osmanlı devletinin idari, askeri ve dinî anlayışı üzerine tafsilata girmeden genel bir bakış, özelde ise Osmanlı devletinin sosyal, siyasi, dinî ve kültürel hayatı üzerine büyük etkisi olmuş ve 17. Yüzyıl Osmanlı'nın dinî ve politik hayatına yön vermiş Kadızadeliler hareketi üzerinde durucağız. 1570'lerden 1685'lere kadar yüzyılı aşkın bir dönemde büyük bir dinî hareket olarak ortaya çıkan Kadızadeliler hareketi, bozulmuş hatta neredeyse yok olmuş olan sahih İslam akidesini, yeniden aslına döndürmek; din adına çıkarılmış olan hurafeleri ortadan kaldırmak; artık açıktan işlene gelen büyük günahlardan sakındırmak[1] için ortaya çıkmış bir harekettir.

İmam Birgivi'nin birkaç eseri olmakla beraber o zamanın tarihçileri olan Katip Çelebi, Naima ve Niyazi Mısri'nin yazdıklarının dışında maalesef bu dönemde yaşanan hadiselerle alakalı yeterli bilgiye ve kaynağa sahip değiliz. Bu tarihçilerin yazdıklarına bakıldığında da çoğunlukla sufileri destekleyen yanlı bir tutum içerisine girdikleri fark ediliyor.

Mevcut kaynakların azlığının yanısıra taraflı ve tarihçilikten uzak olarak kayda geçirilen bilgiler, maalesef bu dönemde cereyan eden dinî tartışma ve mücadeleleri gerektiği gibi bize yansıtmamaktadır. Bir diğer önemli husus ise Osmanlı ve İslam tarihi için büyük bir dinî ve sosyal öneme sahip böylesi bir hareket ile ilgili olarak son dönem tarihçilerince henüz ciddi bir takım araştırmaların yapılmamış olmasıdır. Kaleme alınan makale ve risalelerde ise yine 17. Yüzyıl sufiliğinin tepkisine benzer bir üslupla sözde akademik bir takım kırpıntılara rastlamak mümkündür.

1. *Örneğin; livata, içki, raks gibi fiiller*

Osmanlı'nın Dinî Tarihine Genel Bir Bakış

Anadolu'nun İslamlaşması, Anadolu'ya Türk boylarının göçüyle hız kazanır. Anadolu'da yaygın olarak faaliyetlerde bulunan tasavvufi tarikatler ve dervişler aracılığıyla insanlara İslam iletilmeye çalışılmıştır. Tasavvuf kültürü de kendine özgü dinî kuralları ile birlikte halkın arasında, sağlıklı bir İslami eğitim görmemiş, medreslerde yetişmemiş bu dervişler aracılığıyla yayılmıştır.

Osmanlı imparatorluğunun kuruluşu üzerine çalışma yapan tarhçilerin hem fikir oldukları husus, medreseli eğitimin ve ciddi bir İslami eğitim ve anlayışın Osmanlı'ya sonradan yerleştiğidir. Bu eğitim sınırlı kalmış ve sufi tarikatlerin çalışmaları yanında destek bulmamış, rağbet görmemiştir. Bu yüzden Ahilik, Mevlevilik, Bektaşilik, Rıfailik, Kadirilik, Yesevilik ve daha sonra da Nakşibendilik gibi tarikatlerin nüfuzu altında Osmanlı'nın sahih bir İslam anlayışının dışında kaldığı söylenebilir. Yine sonradan teşekkül etmiş bulunan medreseler üzerinde ve Osmanlı ilmiye sınıfı arasında yaygın olan bu tarikatlerin nüfuzunu görmek mümkündür. Bununla birlikte, çoğunluğu göçebe olan Türkmenler arasında, eski inançlar kuvvetli bir biçimde yaşamaya devam etmiştir. Bunlar arasında hâlâ babaların itibarlı bulundukları görülmektedir ki, bunlar eski Kam, Ozan ve Şamanlar'ın İslami bir renge bürünmüş takipçileri durumunda idiler.[2]

Anadoluda yaygın olarak faaliyetlerde bulunan tasavvufi tarikatler ve dervişler aracılığıyla insanlara İslam iletilmeye çalışılmıştır. Tasavvuf kültürü ise kendine özgü dini kuralları ile birlikte halkın arasında, sağlıklı bir İslami eğitim görmemiş, medreslerde yetişmemiş bu dervişler aracılığıyla yapılmıştır.

İlhanlı Moğol istilalarından Anadolu'ya kaçan (Alperenler, Alpler, Abdallar) yarı Müslüman, yarı şaman bu gezici dervişler (babalar) Osmanlı Deveti'nin kurulmasında büyük rol oynamışlardır.[3]

Fuad Köprülü'ye göre Türk Şamanlığının ilk izlerini, en eski Türk Sufi tarikatı olan Yeseviyye üzerinde aramak mümkündür. Tasavvuf ehli arasında yaygınlık kazanan Kuzey Asya göçebe boylarının şamanlarına has vecdi raksların izleri, bu tarikatların itikadı alt yapılarında şamanist-budist bir takım eğilimlerin olduğunu bize göstermektedir. Türklerin, Batı'ya doğru göç etmeleri 10. Yüzyıldan 14. Yüzyıla kadar devam etti, dolayısıyla İslamlaşma, yüzyıllar boyunca sürdü, böylece Şamanist tesirler aralıksız yenilendi ve şamanlık kudretini de tamamıyla kaybetmedi.[4]

Tasavvuf, Osmanlı'ya daha kuruluş aşamasında girmiştir. Fuat Köprülü konu hakkında şöyle bir bilgi aktarır: (Yaşar Ocak'ın ifadesiyle) *'Türkmenlere Şii eğilimli bir İslamiyet cilası altında, Şamanizm kalıntıları ile karışık fikirler telkin eden syncretiste (fikirleri karıştırma) bir Türkmen babası olan Baba İlyas ile başlayan bu yeni tasavvufi hareket, Halife Baba, İshak Baba, İlyas'ın oğlu Muhlis Paşa, Şeyh Osman ve Hacı Bektaş-ı Veli gibi hâlifeleri vasıtasıyla, özellikle Orta ve Batı Anadolu'da yayılmıştır.'* [5]

O dönemin tarihçilerinden olan Aşıkpaşazade'nin (ö. 90/1495) belirttiğine göre, Osmanlı Devleti'nin kuruluş dönemlerinde Anadolu'da Anadolu Ahileri, Anadolu Gazileri, Anadolu Bacıları ve Anadolu Abdalları adıyla dört dini tasavvufi grup bulunmaktaydı. Bunlardan Anadolu Abdalları, kökenleri itibariyle Yeseviyye Kalenderiyye, Haydariyye, Vefaiyye'ye ulaşan ve genellikle yukarıda işaret edildiği gibi Baba İlyas'ın hâlife ve müritlerinden oluşan bir grup olup, önceleri Babailer daha sonra da Baba Abdal ve Horasan Erenleri adıyla meşhur olmuşlardır. Özellikle yeni fethedilen topraklarda çeşitli tekke ve zaviyeler kurmak suretiyle yayılmışlardır. Bilhassa ilk Osmanlı hükümdarları tarafından desteklenmişlerdir. Bu çerçevede Osman ve Orhan Gazi, Geyikli Baba, Abdal Musa, Kumrul Abdal, Abdal Murad, Abdal Mehmed, Doğulu Baba ve Postnişpuş Baba gibi dervişlerle işbirliği yapmışlardır.

---

2. *Prof. Hüseyin Yurdaydın, Türkiyenin Dinî Tarihine Umumi bir bakış, AÜİFD, cilt 19. Ankara 1962, S. 112*
3. *Prof. Fuad Köprülü "İslam Sofi Tarikatlarına Türk-Moğol Şamanlığının tesiri" AÜİFD, K.X. Ankara 1961.*
4. *Prof. Fuad Köprülü "İslam Sofi Tarikatlarına Türk-Moğol Şamanlığının tesiri" AÜİFD, K.X. Ankara 1961.*
5. *Fuad Köprülü Osmanlı Devletinin Kuruluşu S. 94-102*

16. Yüzyılda Askerî ve İdari Yapıdaki Çözülmeler

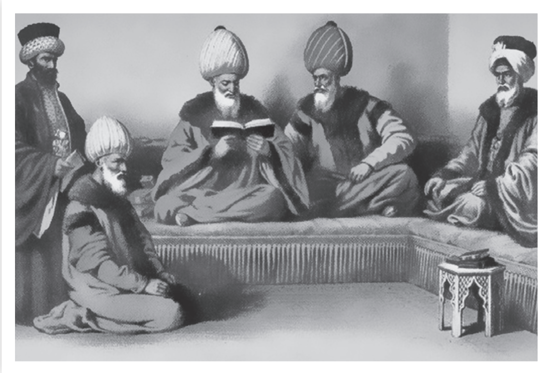
Kanuni'nin son yıllarında hükümdarlık müessesesi bozulmaya başlamış, başa tecrübesiz padişahlar geçmiştir. 3. Mehmet'in, şehzadeleri sancağa gönderme geleneğini bitirmesiyle devleti yönetme tecrübesinden mahrum olan şehzadeler, idari konularda sıkıntılara sebep olmuşlardır. 1. Ahmet döneminde Ekber ve Erşed kanunu çıkarılsa da tecrübesizliğin ve şehzade rekabetinin önüne geçilememiştir. 2. Osman, 4. Murat, İbrahim ve 4. Mehmet çocuk yaşta tahta geçmişlerdir.

İdari yapıdaki bu bozukluk askeri alanda yankı bulmuş, kapıkulları güçlenmiş ve tımar sistemindeki bozukluklar tımarlı sipahilerin önemi azaltmıştır. Sekban ve Levend gibi tüfenkli askeri bir sınıf oluşmuş, fakat bunlar da zaman zaman halkı rahatsız edecek eylemlerde bulunmuşlardır.

Sosyo Ekonomik Yapıdaki Çözülmeler

Tımar sisteminin bozulması Osmanlı askeri sistemini alt üst ettiği gibi ekonomik yapıyı da alt üst etmiştir. Topraktan sağlanan vergiler azalmış, iltizam ve emanet gibi usuller ortaya çıkmıştır. Sadece olağanüstü zamanlarda alınan avarız vergisi sürekli hâle gelmiş ve halkı bezdirmiştir. İran ve Avusturya ile yapılan savaşlar devlet hazinesinin boşalmasına neden olmuş, ağır vergiler konmuştur. Avrupalı tüccarların ülkeye girmesi ve rekabeti arttırması Osmanlı tüccarını olumsuz etkilemiştir. Celali isyanları nedeniyle Büyük Kaçgumluk adı verilen daha güvenli yerlere gitme isteği konar göçer bir hâl almış, Anadolu ve Rumeli'de birçok yer harabe olmuştur. Reaya ve askeri sınıf arasındaki tam ayrılık dengesi bozulmuş, halkın bir kısmı asker olmuştur.

Kanuni devrinden itibaren Osmanlı sosyal ve siyasi hayatında çözülmeler başlamış, bir yandan Celali isyanları toplumsal hayatı tehdit ederken, rüşvet ve adaletsizlik idari kurumun yukarıdan aşağıya bozulmasına neden olmuş, genişleyen imparatorluk sınırları içerisinde toplumsal düzen sarsıntılar geçirmeye başlamıştır. Asker sayısı kadar asker kaçağının bulunduğu bir toplumsal kaos ortamında, devlet ricaliyle uyuşamayan şeyhülislamlar

ve din görevlileri azledilirken,[6] adaleti temin edecek kadılıklar da rüşvetle satılır hâle gelmiştir.[7]

Osmanlı'nın yükselişini sağlayan değerlerin yozlaştırılmaya başladığı, yönetimde israf ve rüşvetin yaygınlaştığı, toplumun her kademesinde ahlaki gerilemenin hissedildiği bir dönemde etkileyici vaazlarıyla ortaya çıkan Kadızade Mehmed Efendi, yaşananların büyük bölümünü dinden ve özellikle de sünnetten kopmaya ve din adına çıkan hurafelere bağlamayı tercih etmiştir. Literatüre vakıf, pek çok metni ezbere bilen, hazır cevap, hırslı ve mücadeleci kişiliği sayesinde vaizlikte hızla yükselmiş ve söylemlerine temel referans olarak da Kanuni döneminin meşhur ahlak otoritesi İmam Birgivi'nin (Ö.981/1573) et-Tarikatü'l-Muhammediyye adlı eserini kullanmıştır.[8]

Bu çalışmamızın devamında İmam Birgivi'nin söylemlerine, (Osmanlıdaki itikadi sapmayı, tasavvuf ehlinin itikadi ve ahlaki sapmaları, din adına çıkardıkları hurafeleri ve bidatleri) sırasıyla Kadızade Mehmet Efendi, Üstüvanı Mehmed Efendi, Vani Mehmed Efendi karşı cihette ise yer alan tasavvuf ehli, Halveti Şeyhi Abdulmecid efendi, Abdulhad Nuri Efendi, Kürd Molla, Niyazi Mısri Efendi'nin söylem ve itikatlarına da yer vereceğiz ki konuyu ele alış gayemiz açığa çıksın.

Not: Bu çalışmamızda bize yardımda bulunan dava arkadaşlarımızdan Allah razı olsun ve kendilerini cennetine koysun inşallah.

Rabbimizden dileğimiz odur ki bu çalışmamızı kendi dini için bir hizmet aracı kılsın.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbine hamd etmektir.

6. *İ. Hami Danışmend, Osmanlı Devlet Erkanı İst. 1972, S. 119-121.*
7. *Koçibey Risalesi*
8. *Bir Muhalefet Aracı Olarak Tahric, Ahmed Ürkmez*

mahi@tevhiddergisi.net

MAHİ

Zorlu Yolculuk Taif

Ne söylenebilirdi ki? Allah'ın elçisi, Allah'tan vahiy alan bir peygambere reva görülenler insana küçük dilini yutturacak cinstendi. Her biri hayal dünyasında ayakkabıları kan ile dolan Nebi'yi hayal ederek evlerine gitti.

Üç kafadar tüm gün Zeyd'i aramıştı. Ama nafile. Bulamadılar onu bir türlü. Sonunda çareyi evinin önünde oturup beklemekte buldular. Hava çok sıcak ve bunaltıcıydı. Beklemek de çok sıkıcıydı. Pes edip evlerine dağılma kararı aldılar. Rafi bu konuda pek istekli değildi. Bekleme taraftarıydı. Ancak arkadaşlarıyla beraber hareket etmek için istemeyerek de olsa evine doğru yol aldı.

Medine sokakları ıssızdı. Öğle sıcağı bastırınca hep böyle olurdu. El ayak çekilir sokaklar boşalırdı. Herkes ya evine ya mescide ya da gölgeliklere sığınırdı. Güneşin etkisini yitirmesiyle de tekrar canlanırdı her yer.

Peygamber şehriydi Medine. Onun varlığıyla daha da güzelleşmişti. Eski adı Yesrip idi. Rasûl gelince Medine olarak değiştirildi. Medine'nin yerlileri çok yardım sever insanlardı. Onların bu ahlakı sanki toprağa sirayet etmişti. Toprak cömertçe bağrını açmış leziz hurmalarını Medinelilere ikram etmekten kaçınmamıştı. Rafi eve çabuk varmak için kestirme yola girmiş, hurmalıklardan geçmişti. Ohh… Hurmalar… Ne de lezzetlidirler şimdi, diye düşündü. Keşke yere düşen bir hurmacık olsa da yese idi… Ah işte orada. Hızla eğildi Rafi. O da ne? Karıncalar ondan önce davranmış, her tarafını sarmıştı bal hurmanın.

— Afiyet olsun size ufaklıklar, deyip elindeki hurmayı attı ve yoluna devam etti.

Eve vardığında çok susamış ve acıkmıştı. Mutfağa girerek yol boyu iştah kabarttığı hurmalara saldırdı. O kadar çok yedi ki yediği hurmaların çekirdeklerinden doksan dokuzluk bir tespih çıkardı.

Kapının önündeki sedire uzandı.

Taifliler Rasûl'ü nasıl karşılamıştı acaba? Koskoca bir Peygamber sonuçta. Allah'ın elçisi. Şehrin girişinde tören düzenlemiş olmalıydılar. Ya da Taif'te söz sahibi olanlar onu ayakta karşılayıp evlerine davet etmek için yarış yapmıştırlar.

Hatta belki kavga dahi etmiş olabilirler bunun için… Onun gibi özel bir insanı evinde misafir etmek ne büyük bir şereftir. Bu şerefe ulaşmak için kavga dahi edilir…

Rafi'nin karmakarışık düşünceleriydi bunlar. Ah Zeyd bin Harise neredesin? Taif'in hakikati sende saklı, anlat da şu merakım gitsin…

Bunlar da Rafi'nin iç sesleriydi. Kendi kendine konuşuyor, hayıflanıyordu. Taif… Sen neler yaşattın sevgili Nebi'ye? Bilal neden ısrar etti bu olayı Zeyd'ten dinlemelisiniz diye? Nihayet göz kapakları onu bu sıkıntıdan kurtardı, dalıp gitti tatlı bir uykuya.

— Rafi, Rafi uyan. Zeyd b. Harise bizi bekliyor. Acele et!

Rafi neye uğradığını şaşırmıştı. Bu Hubeyb idi. Yattığı yerden doğruldu. Elleriyle yüzünü ovuşturdu. Onun bu hareketsizliği Hubeyb'i rahatsız etmişti.

— Heey ne oluyor sana? Zeyd bin Harise 'den bahsediyorum. Şu an Ebu Talha'nın Beyruha'daki bahçesinde ve bizi bekliyor. Sen ise hâlâ sedirde oturuyorsun.

Rafi daha yeni anlıyordu arkadaşının söylediklerini. Yerinden öyle bir fırlayışı vardı ki görülmeye değerdi. İki arkadaş koşmaya başladılar. Rafi bir an durdu.

— Neler oluyor Rafi?

— Bari bir abdest alıp yüzümü yıkasaydım. Peygamber'in azatlı kölesinin yanına gidiyoruz. Şu hâlime bak.

— Evet uyurken salyaların akmış, ağzının kenarında kurumuş. Ha ha haa…

— Sağ ol. Bunu şimdi mi söylüyorsun? Ben hemen abdest alıp geliyorum.

—Tamam acele et bekliyorum.

Rafi abdestini güzelce alıp arkadaşının yanına vardı. Koşarak Beyruha bahçesine gidiyorlardı. Burası cıvıl cıvıl kuş sesleri, güzel bir nağmeyi çağrıştıran akarsuyun sesi, yüksek hurma ağaçlarının gölgesiyle tarif edilemez güzellikteydi. Peygamber'imiz de burayı çok sever, sık sık Ebu Talha'nın misafiri olurdu.

Beyruha'ya girince yavaşladılar. Derenin kenarında Zeyd'i gördüler. Entarisini dizlerine kadar çekmiş, ayaklarını suyun içine sarkıtmış Salim ile konuşuyordu. İnşallah Salim eski günleri anlattırmamıştır biz gelmeden diye düşündü Rafi. Yaklaşıp selam verdiler. Zeyd onlara yer gösterdi. Salim, Taif seferini dinlemek istediklerini söylemişti daha önce.

Zeyd:

— Evet, kadro tamamlandıysa artık size zorlu yolculuktan bahsedebilirim, diyerek söze başladı.

Mekke'de işler yolunda gitmiyordu. Rasûlullah'ın ashabına türlü eziyetler yapılıyor, eskisi gibi Lat ve Menat'a tapmaları için baskı yapıyorlardı. İşkencenin dozu çok fazlaydı. Dayanamayanlar oluyordu. Bir grup Habeşistan'a hicret etmişti. Ama Mekke'de işkence, acı hiç bitmedi. Üç yıl açlığa mahkum ettiler bizi. Boykot kalkınca Peygamber'imiz bu durumun daha kötü bir hâl almaması için çareler aramaya başladı. Daveti yeni bir merkeze taşımak yerinde olacaktı ve Taif'e gitmeye karar verdi.

Taif, Mekkelilerin yazlık olarak kullandıkları bir beldeydi. Oldukça güzeldi. Mekke'ye 96 km uzaklıktaydı. Yorucu bir yolculuk olacaktı. Yaya gidecektik. Yol boyunca birçok kabile vardı. Onlara da uğrayacaktık. Hazırlıklarımızı yaptık. Ve düştük yollara. Başımıza neler geleceğini bilmiyorduk. Umutla yolları aşıyorduk. Nebi'yle yürümenin, yolculuk etmenin, arkadaşlık yapmanın keyfini anlatamam. Ara ara duraklıyor bir şeyler atıştırıyorduk. Yerleşim yerleri görünmeye başlamıştı. Artık davet vaktiydi. Rasûl her kabilenin reisi ile görüşüyor onlara İslam'ı anlatıyordu. Ancak tek bir kişi bile kabul etmiyordu İslam'ı. Her yerden buruk ayrılıyorduk. Nihayet Taif'e gelmiştik. Sakif Kabilesi Taif'te söz sahibi idi.

Rasûl önce onlarla görüşmek istedi. Sakif'in üç lideri de sedirde saygısızca oturmuşlardı. Alaycı bir yüz ifadeleri vardı. Rasûl etkileyici üslubu ile onlara İslam'ı anlattı. Kur'an'dan ayetler okudu. Bu üç adamın tepkisi ise: *'Allah senden başka gönderecek peygamber bulamadı mı? Defol git buradan.'* demekten başka bir şey değildi. Rasûl onların bu tepkisine hiçbir karşılık vermedi. Kalktı ve geldiğimiz istikamete doğru yol aldı. Canım Peygamber'imin yüzündeki hüznü hâlâ unutamıyorum. Ben de peşinden ilerledim. Yolumuzun üstünde kalabalık bir grup vardı. Ne olduğunu anlamadan onlara doğru ilerliyorduk. Yaklaşınca taş yağmuruna tuttular bizi. Bir yandan taşlıyorlar, bir yandan hakaretler ediyorlardı. Taif'in tüm çocukları, ayak takımı ve delileriydi bizi taşlayanlar. Ben Rasûl'e taş değmemesi için önüne, arkasına, sağına, soluna geçiyor; taşlara siper olmaya çalışıyordum ama nafile. Atılan taşlar beni yaraladığı gibi onu da yaralamıştı. Ayaklarımız kan içindeydi. O kötü ve kaba topluluğun içinden koşar adımlarla ilerlemeye çalışıyorduk. Sonunda bizi takip etmekten vazgeçtiler. Rasûl bir bahçenin duvarına dayandı. Kalbi sükûnete ulaşınca şu duayı yaptı:

'Allah'ım kuvvetimin zayıflığını, çaresizliğimi ve halk üzerindeki güçsüzlüğümü sana şikayet ederim. Ey merhamet edenlerin en merhametlisi! Güçsüzlerin Rabbi sensin. Sensin benim Rabbim. Beni kime bırakıyorsun. Beni asık suratlarıyla karşılayan yabancılara mı? Yoksa işimi eline teslim ettiğin bir düşmana mı? Eğer bana karşı gazap etmediysen ben hiçbir şeye aldırış etmem. Fakat afiyetin benim için daha hoştur. Gazabına uğramaktan, karanlıkları yırtıp aydınlatan, dünya ve ahireti selamete ulaştıran zatının nuruna sığınıyorum. Sadece sana yönelir ve senin rızanı dilerim. Senden başka hiçbir güç ve kuvvet yoktur.'

O sırada sığındığımız bahçenin kölesi yanımıza geldi, elinde bir salkım üzüm vardı. Bahçe sahipleri Utbe ve Şeybe hâlimizi görmüş, bize acımış ve kölelerine üzümü getirmesi için emir vermişlerdi.

Köle üzümü uzatınca Nebi tebessüm ederek *'Bismillah'* dedi. Ve köle ile canım Peygamber'im arasında şöyle bir konuşma geçti. Köle:

— Bu da ne? Buralarda kimse bu sözü bilmez.

— Sen nerelisin, dinin ne ?

— Adım Addas. Ninovalı'yım. Hristiyan'ım.

— Yunus Peygamber'in memleketinden öyle mi?

— Sen Yunus bin Metta'yı nereden biliyorsun?

— O benim kardeşimdir. O bir peygamberdi. Ben de onun gibi Allah'ın peygamberiyim.

Köle hemen diz çöktü ve canım Peygamber'imin elini, ayağını, başını öpmeye başladı. Ve efendilerinin yanına gitti. Onlar: *'Senin dinin daha hayırlı.'* deyince köle:

'Efendilerim vallahi yeryüzünde bu adamın getirdiğinden daha hayırlı hiçbir şey yok. Çünkü o bana ancak bir peygamberin bilebileceği şeyi haber verdi.' dedi.

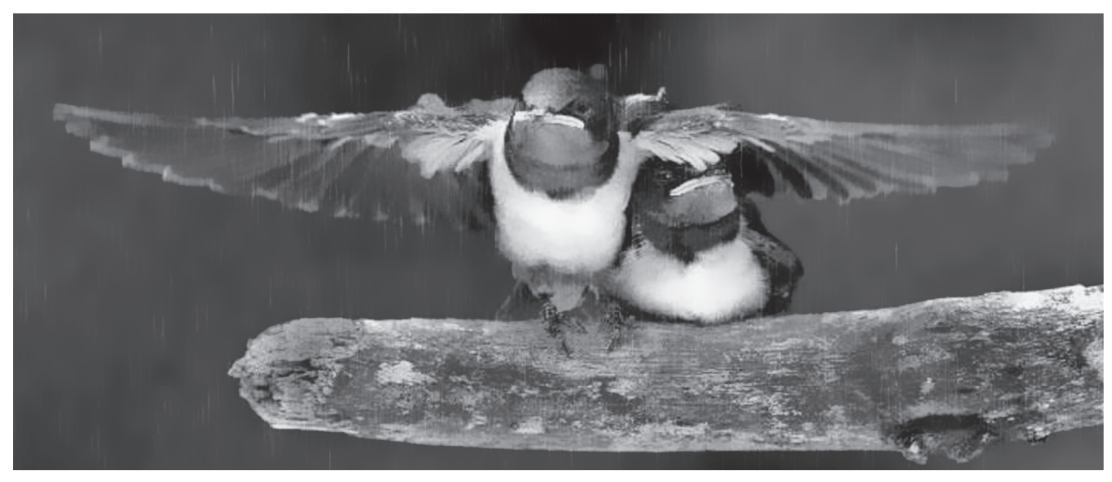
Evet çocuklar, o, o kadar merhametliydi ki, kendine yapılan bir saldırının, hakaretin asla karşılığını vermezdi. Ama söz konusu saldırı İslam'a olunca sert ve acımasız olurdu.

Rasûl kederli bir şekilde Mekke'nin yolunu tuttu. Bir mıntıkaya gelince durakladı, aşırı terlemeye başladı. Ben hemen anlamıştım. Rasûl'e vahiy geldiğinde böyle oluyordu. Bir süre sonra o hâl gitti. Cebrail, Meleku'l Cibal (Dağ meleği) ile gelmiş ve *'İste iki dağı başlarına geçirelim'* demişti. Kendine bu kadar eziyet eden kavmin, içlerinden belki bir mümin çıkar düşüncesiyle helakına gönlü razı olmamıştı Rasûl'ün.

— Canım Peygamber'im. Sen ne kadar merhametlisin!

— Evet çocuklar, o, o kadar merhametliydi ki, kendine yapılan bir saldırının, hakaretin asla karşılığını vermezdi. Ama söz konusu saldırı İslam'a olunca sert ve acımasız olurdu.

Rasûl dağ meleğinin teklifini reddetti. Ancak Rabbinin yedi kat semadan kendine böyle bir yardım göndermesinden son derece mutlu olmuştu. Mekke'ye doğru yol almaya devam etti. Kırık gönlü teselli bulmuş, umut kestiği kavmine yeniden, sil baştan tebliğ yapmak için harekete geçmişti sanki. Ben Rasûl'e:

— Seni memleketinde istememelerine rağmen Mekke'ye yeniden mi döneceksin dedim.

Rasûl:

— Ya zeyd! Şüphesiz Allah bu sıkıntıları bize rahatlık vesilesi ve çıkış yolu kılacaktır. Allah dinine yardımcı olacak ve peygamberini muzaffer kılacaktır, dedi.

Mekke'ye epey yaklaştık. Üç gün Nahle vadisinde kaldık. Sonra Mekke sınırına gelince birkaç müşrikten himaye talep ettik. Şehre giremiyorduk çünkü. Talebimizi Mutim bin Adiy kabul etti. Oğulları ile silahlanarak bizi Kabe'ye kadar götürdü. Ve orada:

'Muhammed benim himayemdedir. Kim ona zarar verirse bana vermiştir.' diye bağırdı. Kabe'de oturan azılı müşrikler bundan pek hoşlanmasalar da Mutim bin Adiy'in himayesini kabul ettiklerini söylediler. Biz de evimize rahatça gidebildik. Bir müşrik de olsa, Rasûl, Mutim'i bu davranışından dolayı hep hayırla anmıştır. Çünkü canım Peygamber'im çok vefalıydı. Kendine yapılan iyilikleri asla unutmazdı.

İşte böyle çocuklar. Acı bir yolculuktu Taif.

— Zeyd Amca, peygamberine bu kadar eziyet eden bir topluluk iflah olur mu?

— Elbette olmaz. Uhud'da ölenlerin hemen hemen hepsi Rasûl'e eziyet eden elebaşları değil miydi? Bak sonlarına… Bedir kuyularına atıldılar. Bir de müminlere bak… Allah, o korku hâllerinden bizi çıkarıp emniyete ulaştırdı. İslam devletini nasip etti.

Daha çok soru soracaklardı ama önce Rasûl'e yapılanları hazmetmeliydiler. Bu pek kolay olmayacaktı sanırım.

Üç kafadar, yeni bir anı ve bir çok dersle birlikte Zeyd bin Harise'ye teşekkür ederek oradan ayrıldılar. Hiçbiri konuşmuyordu. Ne söylenebilirdi ki? Allah'ın elçisi, Allah'tan vahiy alan bir peygambere reva görülenler insana küçük dilini yutturacak cinstendi. Her biri hayal dünyasında ayakkabıları kan ile dolan Nebi'yi hayal ederek evlerine gitti.

Bağışıklık Sistemi ve Beslenme

Beslenme yetersizliği özellikle çocukluk döneminde hastalıklara yakalanma ve hatta bazen ölümlere bile sebep olmaktadır. Yetersiz beslenme, enfeksiyonlara ve bunların komplikasyonlarına zemin hazırlamaktadır. Oluşan bu enfeksiyon da beslenmeyi bozar ve bağışıklığı azaltabilir.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a *subhanehu ve teâlâ*; salât ve selam, Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* üzerine olsun.

Bağışıklık sisteminin etkin bir savunma yapabilmesi için olumsuz etkileneceği durumlara maruz kalmadan ve hastalıklarla mücadele etmeden önce dengelenmesini sağlamak gerekir. Sağlıklı, yeterli ve dengeli bir beslenme, bağışıklık sisteminin gelişmesinde rol alan en önemli faktörlerden biridir. Beslenme, vücudun direncine ve mikroplara etki edebilmektedir.

Hayatımızı idame edebilmek için gerekli enerjiyi besinlerden alırız. Yetersiz ve kötü beslenme durumlarında hâliyle bağışıklık sisteminin vücudumuzu savunma gücü zayıflar. Yorgunluk, travma, yanık, genel olarak hastalık durumlarında vücut daha çok enerjiye gereksinim duyar ve bu durumlar vücut direncinin azalmasına neden olur.

Beslenme yetersizliği özellikle çocukluk döneminde hastalıklara yakalanma ve hatta bazen ölümlere bile sebep olmaktadır. Yetersiz beslenme, enfeksiyonlara ve bunların komplikasyonlarına zemin hazırlamaktadır. Oluşan bu enfeksiyon da beslenmeyi bozar ve bağışıklığı azaltabilir.

Beslenmenin bağışıklık sistemi üzerinde en etkili olduğu dönem kuşkusuz henüz savunma mekanizması tam olgunlaşmamış olan yeni doğan dönemidir. Bu dönemde anne sütü, bağışıklık sisteminin tamamlanması ve olgunlaşmasında rol alan Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* muazzam nimetlerinden birisidir.

Anne Sütü

Geleneksel olarak anneler doğumdan itibaren emzirmeye başladıkları hâlde büyük bir çoğunluğu çok kısa sürede anne sütü dışında farklı alternatiflere başvurmaktadırlar. Dolayısıyla böyle bir durum anne sütünden alınabilen faydaları azaltmaktadır. Anne sütünün öneminin tam olarak bilinmemesi veya farklı psikolojik durumlardan dolayı annenin bebeğini daha çok besleyeceği zannı ile yapay mamalara veya farklı alternatiflere başlanabiliyor. Bu durum anne sütünün giderek azalmasına ve çok kısa sürede sütün kesilmesine sebep olabilmektedir.

Anne sütünden optimum yarar sağlanabilmesi için normal doğumdan sonra bir saat içinde emzirilmeye başlanması ve bebeğin ilk 6 ay su bile vermeden tek başına anne sütü ile beslenmesi 6. aydan sonra uygun ve güvenilir ek gıdalara beraber 2 yaşına kadar emzirilmesi gerekmektedir.

Daha gelişimi tamamlanmamış olan yenidoğan döneminde bebek için anne sütü en ideal, doğal ve taze besindir. Daima temiz ve mikropsuzdur. Her an kullanıma hazır ve sindirimi kolaydır. Anne sütünü tam almış bebekler, alamayanlara göre daha zeki ve hastalıklara yakalanma riskleri daha az olur.

Normalde yiyecekler yendikten sonra vücuda enerji vermek için oksijenle yanarlar, yanma sırasında (oksitlenme) zararlı maddeler olan serbest radikaller oluşur. Vücutta çoğalan serbest radikaller, vücudun tüm hücre ve organlarına zarar vermeye başlarlar.

Yapay mamalar veya diğer farklı alternatiflere ne kadar erken başlanır veya sıklığı artarsa bir o kadar çok serbest radikallere maruz kalır ve bu da istenmeyen durumlara yol açar. Anne sütünün sindiriminde hücre ve organlara zarar verecek serbest radikaller oluşmaz. Bundan dolayı anne sütünü ilk bebeklik döneminden itibaren tam almış çocuklar alamayanlara göre, serbest radikallere daha az maruz kalması ve bu da vücutta başta bağışıklık sistemi olmakla beraber bütün sistemlerinin olgunlaşarak tamamlanması anlamına gelir. Emzirmenin tamamlanması demek, annelerin sadece ilk aylarda emzirmeleri değildir. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* Bakara suresi 233'te *"Emzirmeyi tamamlamak isteyenler için anneler çocuklarını 2 tam yıl emzirirler."* ayetinde belirttiği gibi 2 yıl boyunca emzirilmeleridir.

Emzirmeyi tamamlamış bebeklerin zihinsel, fiziksel ve ruhsal gelişimleri de düzenli olur. Bu bebeklerin aynı zamanda ileri yaşlarda görülebilecek damar sertliği, tansiyon ve çağın hastalığı olan obezite gibi hastalıklara karşı riskleri azalmış olur.

Bir sonraki yazımızda bağışıklık sistemine destek adına; *'Anne sütü faydaları, besleme önerileri ve daha önce yapılmış aşıların içeriğindeki metal ve kimyasalların vücuttan atılabilmesi için tavsiyeler'* konularını biiznillah ele alacağız.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd etmektir.

Enes Doğan

Cemaatin Manası ve Önemi

Kişi cemaatleşir ve Müslümanlar ile beraber olursa kendisine arz olunan şüphe ve şehvetlere karşı dayanıklı olur. Böylece itikad ve ibadet meselelerinde İslam üzere sabit kalır.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun. Salât ve selam Allah Rasûlü'ne, âline ve ashabına olsun...

Birlik olmak, cemaatleşmek; kâinatın fıtratına bir özellik olarak yerleştirilmiştir. Kâinatı incelediğimizde her canlının hemcinsleri ile beraber yaşadığını ve yaşamı için bunu gerekli gördüğünü müşahede etmekteyiz. Bu, amaçları veya yaşamları; yemek, içmek ve nesillerinin devam etmesi olan bu canlılarda geçerli ise; yeryüzünde Allah'ın hâlifesi olan, tevhidin tahakkukunu ve şirkin izalesini kendisine amaç edinen Müslümanlar için evleviyyet ile olması gereken bir şeydir.

Günümüzdeki **Müslümanlara** bir nasihat olması açısından cemaatleşmenin mahiyetini nakıs bilgimizle incelemeyi uygun gördük.

Cemaat Nedir?

Lugatta: toplamak, birleşmek manasına gelir. Herhangi bir amaç uğruna toplanan topluluğa cemaat denir. Bu topluluğun iyi veya kötü, doğru veya yanlış olması lugat olarak cemaat diye isimlenmesine engel değildir.

Istılahta: Allah'ın hücceti Kur'an, Kur'an'ın beyanı Sünnet ve hidayetin ölçüsü sahabe fıkhı üzere toplanan hak topluluğa İslam ıstılahında cemaat denir. Kur'an, Sünnet ve sahabe fıkhı üzere olduğunu iddia edip hak olmayan topluluklar cemaat diye isimlendirilemez.

Istılahi olarak cemaate yapmış olduğumuz tanımın dayanağı şu naslardır:

"Allah'ın ipine toplu bir şekilde sarılınız." [1]

Bazı müfessirler, ayette geçen *'Allah'ın ipi'* bölümünü Kur'an diye tefsir etmiştir.

Yani: *'Kur'an'ı esas edinerek cemaatleşin, cemaatleşmenizin ilk adımı Kur'an üzerinde olsun.'*

1. 3/Âl-i İmran, 103

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* veda hutbesinde şöyle buyuruyor:

"Size öyle bir şeyi bırakıyorum ki ona tutunduğunuz müddetçe sapıtmazsınız; Bu, Allah'ın kitabıdır." [2]

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyuruyor:

"Sizden kim benden sonra yaşarsa o, çok ihtilaf görecektir. Size sünnetimi ve raşid mehdi (doğru yolda) olan hâlifelerimin sünnetini tavsiye ediyorum. Bunlara azı dişleriniz ile sarılınız." [3]

Dikkat edilirse Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Kur'an ve sahih sünnete herhangi bir sınırlandırma getirmemiş ve bunlara mutlak olarak teslim olmayı emretmiştir. Sahabeye gelince burada *"Doğru yolda ve raşid olan"* kaydını getirmiştir. Bu, sahabe anlayışının Kur'an ve Sünnet'e muhâlif olmaması şartıyla alınması gerektiğini ifade eder.

Cemaatleşmenin Önemi

Cemaatleşmenin önemi konusunda şu maddeleri zikredebiliriz:

1. Allah cemaatleşmeyi emretmiş ve tefrikayı nehyetmiştir.

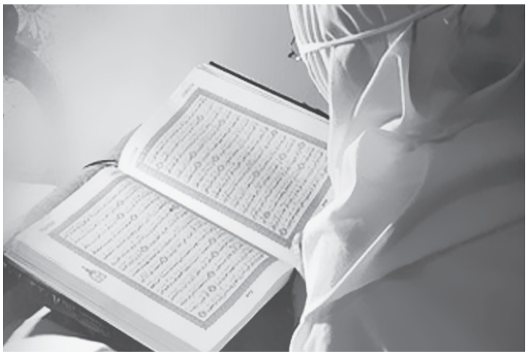
Allah şöyle buyuruyor:

"Allah'ın ipine toplu bir şekilde sarılınız ve bölünmeyiniz." [4]

Bu ayetin nüzul sebebi olarak şu olay kaydedilmiştir: Müslüman olmadan önce araları iyi olmayan iki kişi vardı. Bu kişiler, Müslüman olduktan sonra aralarındaki ihtilaf ortadan kalkmıştı. Daha sonra ikisi bir kuyu başında su çekerken Yahudilerin kışkırtmasıyla birbirleriyle tartışmaya başladılar. Tartışma öyle bir dereceye geldi ki neredeyse birbirlerine kılıç çekeceklerdi. Bunun üzerine Allah, bu ayeti indirdi.

Başka bir ayette Allah şöyle buyuruyor:

"Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte onlar için büyük bir azap vardır." [5]

Allah, emrettiği ve nehyettiği meselelerde kimi zaman bir sebep belirtmiş kimi zaman sebep belirtmeksizin teslimiyet istemiştir. Allah'ın cemaatleşmeyi emretmesindeki sebep ise güçlerinin gitmemesi ve Müslümanların, şeytan ve dostlarına karşı dik ve sağlam durmasını sağlamaktır. Allah şöyle buyuruyor:

"Allah'a ve Rasûlü'ne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir." [6]

2. İslami mücadele, cemaatleşmek suretiyle verilir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hakkında şöyle buyuruyor:

"Andolsun, Allah'ın Rasûlünde sizin için; Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman ve Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır." [7]

Peygamberin siretini inceleyenler Peygamberin mücadele ederken cemaatleştiğini görecektir. Peygamber ve bir grup sahabe, Erkam bin Ebi'l Erkam'ın *radıyallahu anh* evinde toplanmış ve orada İslami cemaatin temellerini kurmuştur. Dört Raşid Halife bu evden çıkmış ve bu evde bulunanların birçoğu cennet ile müjdelenmiştir.

3. Şeytan cemaatten uzaktır ve cennetin ferahlığı cemaatleşmeye bağlıdır:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyuruyor:

"Size cemaatleşmek gereklidir. Fırkalaşmaktan sakının. Şeytan bir kişi ile beraber, iki kişiden ise

---

2. *Buhari, Müslim*
3. *Ebu Davud, Tirmizi*
4. *3/Âl-i İmran, 103*
5. *3/Âl-i İmran, 105*
6. *8/Enfal, 46*
7. *33/Ahzab, 21*

uzaktır. Kim cennetin ferahlığını istiyorsa cemaate yapışsın." [8]

Aynı zamanda Peygamber, birçok hadiste kişinin tek başına sefer yapmasını dahi yasaklamıştır. Çünkü şeytan tek başına olan insanı daha rahat kandırmaktadır. Zaten kişinin işlemiş olduğu günahların birçoğu tek başına işlemiş olduğu günahlardır. Bundan dolayı şeytan, insanları tuzağa düşürmek için bir kişinin ikincisidir. Peygamber şöyle buyuruyor:

"Bir köyde veya çölde üç kişi bulunur da cemaatleşip beraberce namaz kılmazlarsa şeytan onlara üstün gelmiştir. Bundan dolayı sen cemaatten ayrılma. Çünkü kurt sürüden ayrılan koyunu kapar." [9]

Kişi cemaatleşir ve Müslümanlar ile beraber olursa kendisine arz olunan şüphe ve şehvetlere karşı dayanıklı olur. Böylece itikad ve ibadet meselelerinde İslam üzere sabit kalır.

Kişinin İslam üzere sabit kalması ve canını Müslüman olarak vermesi ahirette kurtuluş bakımından çok önemlidir. Bundan dolayı Allah, Müslümanlara Müslüman olarak can vermelerini ve bu konuda Allah'tan hakkıyla sakınılması gerektiğini emretmiştir. Allah şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten nasıl sakınmak gerekiyorsa, öylece sakının ve siz ancak Müslümanlar olarak ölün." [10]

Allah, bu ayetten sonra Müslüman olarak can vermenin cemaatleşmeye bağlı olduğunu vurgulamıştır. Allah şöyle buyuruyor:

"Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin." [11]

Ebu'l Aliye şöyle diyor: *'Birbirinden ayrılanlar hakkında birçok hadis işittim. İşittiklerimden en hafifi: 'Müslümanlar birbirinden ayrıldıkları sürece hak yoldan da uzaklaşmaya devam ederler' hadisidir.'* [12]

4. Cemaatleşmek Allah'ın hoşuna gider:

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyuruyor:

"Hiç şüphe yok ki Allah, kendi yolunda, duvarları birbirine kenetlenmiş bir bina gibi saf bağlayarak çarpışanları sever." [13]

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyuruyor:

"Allah sizin için üç şeyi sever ve üç şeyden nefret eder. Allah'ın sevdiği şeyler; kendisine ibadet etmeniz ve şirk koşmamanız, Allah'ın ipine sarılmanız ve bölünmemeniz, başınızdaki emirlere nasihat etmeniz..." [14]

Cemaatleşmenin önemi konusunda birçok şey söylenebilir. Fakat biz bu maddeler ile iktifa ediyoruz.

İnsanlar Kur'an, Sünnet ve sahabe fıkhı üzere meselelere bakmadıkları için tefrika baş göstermiştir. Bu fırkalaşma safhasında bazı insanlar küfre, bazıları bidate ve bazıları da fıska düşmüştür.

Bazı Notlar

1. Tefrika olacaktır

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyuruyor:

" 'Ümmetim 73 fırkaya bölünecektir. Bunlardan bir fırka hariç hepsi ateştedir.' Sahabe sordu: 'Ya Rasûlullah! Bunlar kimdir? Peygamber dedi ki: 'Benim ve ashabımın yolunda olanlardır.' Başka bir rivayette: 'Onlar cemaat olanlardır.' " [15]

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ümmetin bölüneceğini haber vermiştir. Ümmetin bölünmesindeki sebep ise insanların, Peygamberin ve ashabının yolu üzerinde birleşmemesi ve buna binaen herkesin farklı bir anlayış içerisinde olmasıdır. Hadiste fırkalaşma anında hak topluluğun, Peygamber ve ashabının yolu üzerinde ilerleyenler ve bunun üzerinde cemaatleşenler olduğu belirtilmiştir.

Bu tür fırkalaşmalar, ümmetin henüz ilk dönemlerinde vuku bulmaya başlamıştır. İnsanlar

8. *Ebu Davud*
9. *Ebu Davud, Nesai*
10. *3/Âl-i İmran, 102*
11. *3/Âl-i İmran, 103*
12. *Kitabu'z Zühd, İbni Mübarek*
13. *61/Saff, 4*
14. *Müslim*
15. *Ebu Davud, Tirmizi*

Kur'an, Sünnet ve sahabe fıkhı üzere meselelere bakmadıkları için tefrika baş göstermiştir. Bu fırkalaşma safhasında bazı insanlar küfre, bazıları bidate ve bazıları da fıska düşmüştür.

Ebu Hureyre *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Peygamber vefat etti. Ebu Bekir hâlife oldu. O zaman Peygambere iman eden Arap yarımadası; Mekke, Medine ve Bahreyn sahillerinden küçük bir topluluk hariç herkes küfre girdi. Kimisi yalancı Peygambere tabi oldu. Kimisi zekât vermeyeceğini söyledi. Kimisi de dinden dönenlerden cesaret alarak mürted oldular..." [16]

Günümüzdeki ihtilaflar da böyledir. İnsanlar; Kur'an, Sünnet ve sahabe fıkhı üzere toplanmadıklarından dolayı fırkalaşmışlardır. Bazıları küfre, bazıları bidate, bazıları da fıska düşmüşlerdir.

Günümüzde bazı insanlar: *'Kur'an bize yeter'* diyerek Kur'an'a ittiba ettiklerini sanmış ve ellerinden düşürmedikleri Kur'an'a dahi muhalefet etmişlerdir. O Kur'an ki birçok ayetinde Rasûle ittibayı emreder.

Günümüzde bazı insanlar, Kur'an ve Sünnet'e inandıklarını söylemiş fakat sahabe fıkhını almamışlardır. Sebep? Çünkü Kur'an ve Sünnet'i bize ulaştıran sahabeden gelenler şüpheli olabilir(!).

Günümüzde bazı insanlar ise Kur'an, Sünnet ve sahabe fıkhı üzere olduklarını zannetmiş, kendi ayarı bozuk mihenk taşlarıyla ayar yapmaya kalkışmışlardır. Bu insanlar, daha tehlikelidir. Çünkü bunlar, diğer insanlar gibi şeriatın nasslarını inkâr etmiyor bilakis kabul ettiklerini söylüyorlar. Fakat bu insanların, hevalarına uyarak kitabın bir kısmına inanıp bir kısmına inanmadıkları ve Kur'an, Sünnet ve sahabe fıkhı adı altında kişilere tabi oldukları görülür.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyuruyor:

" 'Siz, kendinizden önceki milletlere karış karış uyacak, onların yolunu takip edeceksiniz.' Sahabe sordu: 'Ya Rasûlullah! Yahudi ve Hristiyanlara mı?' Peygamber dedi ki: 'Başka kim olacak?' " [17]

Peygamber, Yahudi ve Hristiyanların yolunun bu ümmette sürdürüleceğini söylemiştir. Yahudi ve Hristiyanların en belirgin vasıflarından bir tanesi de fırkalaşmaktır. Allah şöyle buyuruyor:

"Kitap verilmiş olanlar, kendilerine ilim geldikten sonra, sırf aralarındaki ihtiras ve aşırılık yüzünden ayrılığa düştüler." [18]

2. Cemaatleşmekten kasıt kuru kalabalık değildir.

Ömer *radıyallahu anh* şöyle diyor:

"İslam olmaz, cemaat olmayınca; cemaat olmaz, emir olmayınca; emir olmaz, itaat olmayınca." [19]

Allah'ın rızasını gaye edinen ve bunun için çaba sarf eden Müslümanların cemaatleşmesi elzemdir. Daha önce belirttiğimiz üzere Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bu amaca binaen cemaatleşmiştir.

Bir cemaatin mutlaka bir emirinin olması gereklidir. Emiri olmayan cemaat, imamesi olmayan tespih gibidir. Dağılıp saçılması kolaydır. Nitekim Peygamber bunun önemini şu hadiste açıklamıştır.

Ebu Hureyre *radıyallahu anh* anlatıyor; Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle dedi:

"Üç kişi yolculuğa çıktığında içlerinden birini emir tayin etsinler." [20]

Sefere çıkma meselesinde dahi İslam'ın emir tayinini emretmesi, bu meselenin önemli olduğunu göstermektedir. Çünkü basit bir seferde dahi, emir olmadığında her kafadan bir ses çıkacaktır. Bundan dolayı denmiştir ki: '*Başı olmayanın başı kargaşadan kurtulmaz.*'

16. *Buhari, Müslim*
17. *Buhari, Müslim*
18. *3/Âl-i İmran, 19*
19. *Darimi, Camiu'l Beyan El-İlim. Zayıf olduğu söylenmiştir. Fakat mana olarak güzel bir sözdür.*
20. *Ebu Davud*

Müslümanların cemaatleşmesi ve kendilerine bir emir tayin etmesi yeterli değildir. Aynı zamanda tayin etmiş oldukları emirlerine şirki ve masiyeti emretmediği müddetçe itaat etmeleri gereklidir. Allah, Kur'an ve Sünnet sınırları içerisinde kalmak şartıyla emirlere itaati emretmiştir:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere itaat edin ve sizden olan ulu'l emre de. Herhangi bir hususta anlaşmazlığa düştüğünüz takdirde, Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız, onu Allah ve Rasûlü'ne arz edin. Bu, daha iyidir, sonuç bakımından da daha güzeldir." [21]

Birinci olarak; Allah ayette Allah ve Rasûlü'ne itaati her defasında *'itaat edin'* lafzıyla mutlak olarak emretmiştir. Emirlere gelince; Allah: *'ve sizden olan emir sahiplerine'* diyerek bunu Allah ve Rasûlü'ne atfetmiştir, bağlantı kurmuştur. Yani bu: *'Allah ve Rasûlü'ne bağlı kalmak şartı ile emirlere itaat ediniz'* manasına gelir.

İkinci olarak; Herhangi bir ihtilaf olduğunda Allah ve Rasûlü'nün hükümlerine gidilmesi gerektiği emredilmiş ve bu kısımda emirler zikredilmemiştir. Bu, Allah ve Rasûlü'nün hükümlerine bağlı kalmak şartıyla emirlere başvurulabileceğini ve itaat edilebileceğini göstermektedir.

Son olarak sözlerimizi şu hadis ile sonlandırmayı istiyoruz:

Ubade bin Samit *radıyallahu anh* şöyle dedi:

"Bizler, Allah Rasûlü'ne şu şartlar üzerine biat ettik; Allah ve Rasûlü'nün emirlerini dinleyip onlara hem neşeli hem kederli zamanımızda hem zor hem de kolay zamanımızda itaat etmek, emirlerimiz kendi arzularını nefislerimiz üzerine tercih etseler de onlara itaat etmek. Daha sonra Allah Rasûlü şöyle dedi:

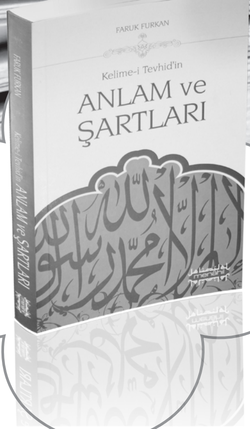
'Ancak emirin açık bir küfrünü görmeniz ve onun küfrü hakkında yanınızda Allah'ın kitabından apaçık bir delilin olması bunun dışındadır." [22]

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun...

21. 4/Nisa, 59
22. Buhari, Müslim

VEYSEL TÜRK
veyselturk@tevhiddergisi.net

Kelime-i Tevhid'in Anlamı ve Şartları

Faruk FURKAN

Kitap: Kelime-i Tevhid'in Anlamı ve Şartları

Yazarı: Faruk Furkan

Yayınevi: Menâhil

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Ancak O'ndan yardım ister ve O'ndan mağfiret dileriz. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur ve yine şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve Rasûlü'dür.

"Ey iman edenler, Allah'tan ona yaraşır bir şekilde korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin." [1]

Bizi yeni bir sayı ile buluşturan Allah'a hamd olsun. Bu ay tanıtımını yapacağımız eser, *'Kelime-i Tevhid'in Anlam ve Şartları'* isimli kitaptır. İslam'da her amelin bir kabul şartı, bir de onu bozan unsurlar vardır. Namazın kabul şartları ve onu bozan unsurlar olduğu gibi...

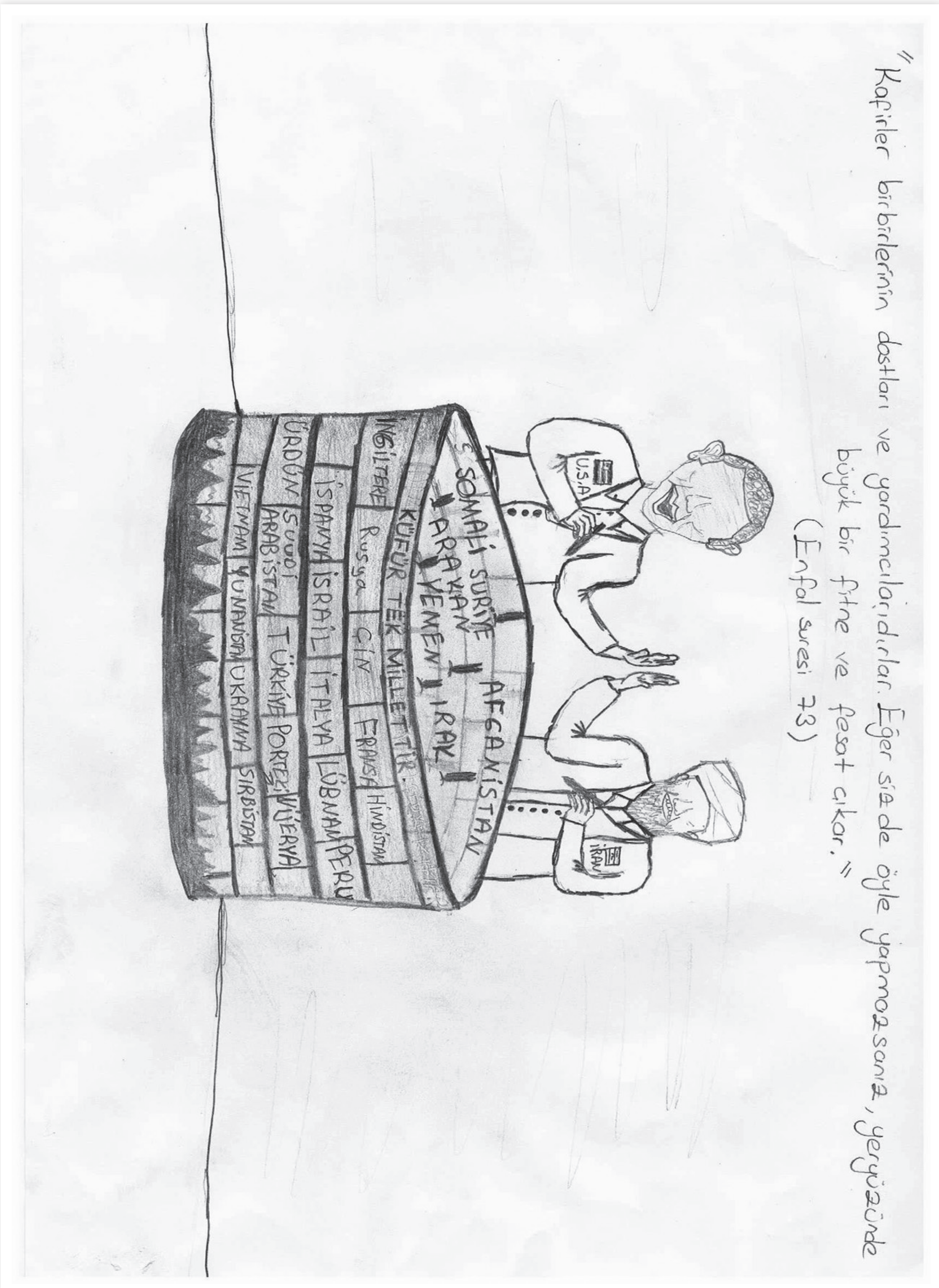
Bu, İslam'da bütün ameller için geçerlidir. Bir insan namazın kabul şartlarını yerine getirip onu bozacak unsurlardan uzak durmazsa biz bu kişiye namaz ehli demeyiz. Orucun kabul şartlarını yerine getirip onu bozan şartlardan uzak durmayanların oruçlarının makbul olduğunu söyleyemeyiz.

Bunun aynısı Kelime-i Tevhid için de geçerlidir. Bir insanın İslam ehlinden olabilmesi için bu kişinin Kelime-i Tevhid'in kabul şartlarını yerine getirmesi ve onu bozacak unsurlardan da uzak durması gerekir. Ama gelin görün ki, sakızın orucu bozup bozmadığı, horozun kurban olup olmadığını araştıran halk, Kelime-i Tevhid'in kabul şartı ya da onu bozan bir unsur var mı yok mu, hiç araştırmamaktadır. Oysa İslam ehli olmanın şartı Kelime-i Tevhid'in kabul şartlarını yerine getirip onu bozacak unsurlardan uzak durmaktır.

İşte bu eser imana ilk giriş cümlemiz olan tevhidin anlamını, şartlarını ve onu bozan unsurları konu almaktadır.

Duamızın sonu Allah'a hamd etmektir.

1. *3/Âl-i İmran, 102*

"Kafirler birbirlerinin dostları ve yardımcılarıdırlar. Eğer siz de öyle yapmazsanız, yeryüzünde büyük bir fitne ve fesat çıkar."
(Enfal suresi 73)
U.S.A
İRAN
SOMALİ
SURİYE
AFGANİSTAN
ARAKAN
YEMEN
IRAK
KÜFÜR TEK MİLLETTİR.
İNGİLTERE
Rusya
ÇİN
FRANSA
HİNDİSTAN
İSPANYA
İSRAİL
İTALYA
LÜBNAN
PERU
ÜRDÜN
SUUDİ ARABİSTAN
TÜRKİYE
PORTEKİZ
NİJERYA
VİETNAM
YUNANİSTAN
UKRAYNA
SIRBİSTAN